

علوم
ریاضی
و فنی

دوازدهم ریاضی

دفترچه شماره ۱ (از ۲)

دفترچه اختصاصی - ۱

آزمون ۲۰ مهر ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	حسابات	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	هندسه	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵ دقیقه
۳	ریاضیات گسسته	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵ دقیقه
۴	هندسه	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵ دقیقه
	هندسه	۱۰	۵۱	۶۰	

در سال تحصیلی در هر آزمون در هر درس ۳ سوال مربوط به سوالات امتحانی خواهد بود. این ابتکار جدید در آزمون‌های کانون به شما کمک خواهد کرد تا از همین ابتدای سال تحصیلی برای امتحانات مدرسه آماده شوید. شما چه برنامه‌ای برای تمرین نمونه‌سوالات امتحانی مربوط به مباحث آزمون دارید؟

آزمون «۲۰ مهر ماه ۱۴۰۳»

اختصاصی دوازدهم ریاضی

رئیس کمیسیون سوال

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد کل سؤالات: ۵۰ سؤال

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	زمان پاسخ‌گویی
حسابان ۲	۲۰	۱-۲۰	۳۰'
هندسه ۳	۱۰	۲۱-۳۰	۱۵'
ریاضیات گسته	۱۰	۳۱-۴۰	۱۵'
هندسه ۱	۱۰	۴۱-۵۰	۱۵'
زوج کتاب		۵۱-۶۰	
جمع کل	۵۰	۱-۶۰	۷۵'

پذیدآورندگان

نام طراحان	نام درس	دسته
بهمن امیدی-دانیال آرکیش-علی آزاد-سهیل تقی‌زاده-محمد‌هادی جلالی-دادو حسین‌پور-عادل حسینی-بهرام حلاج سجاد داولطب-ستار زواری-حامد قاسمیان-حامد معنوی-میلاد منصوری-جهانبخش نیکنام	حسابان ۲	
امیرحسین ابومحبوب-احساق اسفندیار-جواد ترکمن-سید محمد رضا حسینی فرد-افشین خاصه‌خان-کیوان دارابی-سوگند روشنی علیرضا شریف‌خطیبی-سیامک شهبازی‌زاده-هومن عقیلی-احمدرضا فلاح-مهرداد ملوندی-نیما مهندس	هندسه	
امیرحسین ابومحبوب-افقین خاصه‌خان-کیوان دارابی-مصطفی دیداری-سوگند روشنی	ریاضیات گسته	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	حسابان ۲	هندسه	نام درس
گزینشگر	عادل حسینی	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب
گروه ویراستاری	امیرحسین ابومحبوب	مهد خالتی	امیرحسین ابومحبوب
ویراستاری	امیرحسین ابومحبوب	امیر محمد کرمی	امیر محمد محقق
روزه های برتر	امیرحسین ابومحبوب	مهرداد ملوندی	سپهر متولیان
مسئول درس	سپهر متولیان	امیرحسین ریبعیان	امیرحسین ریبعیان
مسئله سازی	امیرحسین ریبعیان	امیر محمد محقق	امیر محمد محقق
ویراستاران (مسئلندسازی)	امیرحسین ریبعیان	عادل حسینی	عادل حسینی
	ادله شهبازی	سمیه اسكندری	احسان صادقی-سجاد سلیمانی-علیرضا عباسی‌زاده

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مهرداد ملوندی
مسئول دفترچه	نرگس غنی‌زاده
گروه مستندسازی	مدیر گروه: محیا اصغری
حروف نگار	مسئول دفترچه: الهه شهبازی
ناظر چاپ	فرزانه فتح‌المزاده

گروه آزمون

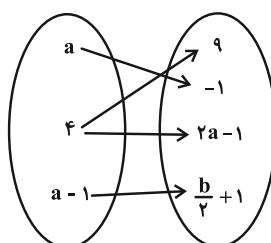
بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۶۴۶۳-۰۶۱

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

حسابان آ: تابع، توابع نمایی و لگاریتمی / ریاضی ۱: صفحه های ۹۴ تا ۱۱۷ / حسابان ۱: صفحه های ۳۷ تا ۵۳ و ۷۱ تا ۹۰ / حسابان ۲: صفحه های ۱ تا ۱۲

۱- نمودار پیکانی زیر یک تابع است. مقدار b کدام است؟

- ۱) صفر
۲) ۱۶
۳) ۵
۴) ۸

۲- دامنه تابع خطی f نامتناهی اما برد آن متناهی است. اگر $f(5) = -2$ باشد، $f(-2)$ کدام است؟

- ۱) -۵
۲) -۲
۳) ۲
۴) ۵

۳- دو تابع $g(x) = \frac{x-a}{x^2-bx+1}$ و $f(x) = \frac{1}{x-1}$ مساوی‌اند. حاصل $a+b$ کدام است؟

- ۱) ۳
۲) ۱
۳) -۱
۴) -۳

۴- اگر تابع $f(x) = m\sqrt{x^2-2x+1} + n\sqrt{x^2+4x+4+3x}$ با دامنه $[-2, 1]$ همانی باشد، مقدار $f(m+n)$ کدام است؟

- ۱) $-\frac{2}{3}$
۲) $\frac{2}{3}$
۳) -۱
۴) ۱

۵- اشتراک دامنه و برد تابع $y = \sqrt{1-x}$ بازه $[a, b]$ است. حاصل $b-a$ کدام است؟

- ۱) ۲
۲) ۱
۳) ۴
۴) ۲

۶- کدام مجموعه می‌تواند هم‌دامنه تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x-2} & ; 0 \leq x < 1 \\ \sqrt{x-1} & ; 1 \leq x < 11 \end{cases}$ باشد؟

- ۱) $[0, \sqrt{10}]$
۲) $\mathbb{R} - [-\frac{1}{2}, 0]$
۳) $\mathbb{R} - (-2, 5)$
۴) $[-2, \sqrt{10})$

مشابه سوالهایی که با آیکون مشخص شده‌اند در امتحانات تشريحی وجود دارد.

محل انجام محاسبات

۷- مجموعه جواب‌های معادله $6 = [2x] + [2x-1] + [2x-2]$ بازه (a, b) کدام است. حاصل $a+b$ نماد جزء صحیح است.

$$\frac{7}{2} \quad (2) \quad (1)$$

$$7 \quad (4) \quad \frac{5}{2} \quad (3)$$

۸- حاصل $\log_{\sqrt{22}} 4^{\sqrt[4]{16}}$ کدام است؟

$$1/12 \quad (2) \quad 1/32 \quad (1)$$

$$1/02 \quad (4) \quad 0/92 \quad (3)$$

۹- اگر $a = \log_{45} 75$ باشد، حاصل $\log_{75} 15$ بر حسب a کدام است؟

$$\frac{a-3}{3a-1} \quad (2) \quad \frac{a-3}{3a} \quad (1)$$

$$\frac{a+1}{3a} \quad (4) \quad \frac{3a+1}{a-1} \quad (3)$$

۱۰- نمودار تابع نمایی $f(x) = 2^{ax+1} - b$ در شکل زیر رسم شده است. حاصل ab کدام است؟

۱۱- طول نقاط روی نمودار تابع f را ۳ برابر و عرض آنها را نصف می‌کنیم و سپس نمودار حاصل را نسبت به محور y ها قرینه می‌کنیم. نمودار نهایی مربوط به کدام است؟

$$y = -3f(\frac{1}{3}x) \quad (2) \quad y = \frac{1}{3}f(-3x) \quad (1)$$

$$y = \frac{1}{3}f(-\frac{1}{3}x) \quad (4) \quad y = -3f(\frac{1}{3}x) \quad (3)$$

محل انجام محاسبات

۱۲- برای تبدیل نمودار تابع f به نمودار تابع $y = f(2x+1)$ ، می‌توان ابتدا طول نقاط روی نمودار تابع f را در ضرب کرد و

سپس نمودار حاصل را واحد به سمت چپ منتقل کرد. (از راست به چپ بخوانید.)

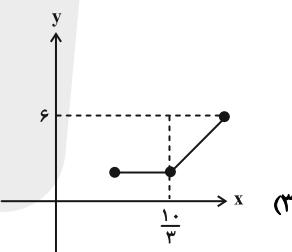
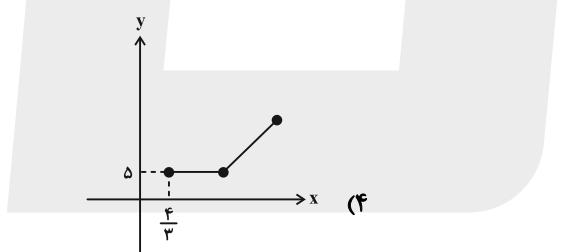
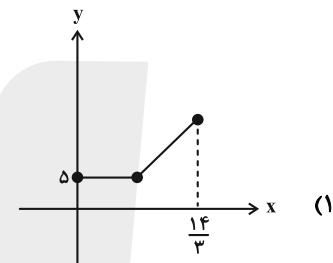
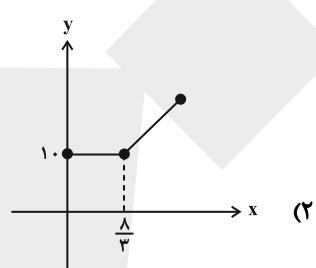
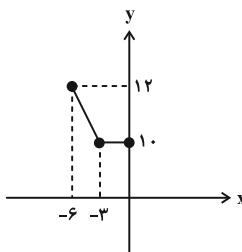
۱ ، $\frac{1}{2}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ ، $\frac{1}{2}$ (۱)

$\frac{1}{2}$ ، ۱ (۴)

۱ ، ۲ (۳)

۱۳- نمودار تابع $y = f\left(\frac{2x}{3} - 3\right)$ را در شکل زیر رسم کرده‌ایم. کدام نمودار مربوط به تابع $y = \frac{1}{2}f(\frac{3x}{2})$ است؟

۱۴- نمودار تابع $y = |2x+1| - 2$ را ابتدا ۲ واحد به راست منتقل می‌کنیم، سپس نمودار حاصل را نسبت به محور x ها قرینه می‌کنیم

و در نهایت ۲ واحد به بالا می‌بریم. نمودار نهایی بر نمودار تابع $y = a|x-b|+c$ منطبق می‌شود. حاصل abc کدام است؟

۹ (۲)

-۳ (۱)

۳ (۴)

-۹ (۳)

۱۵- طول نقاط روی نمودار تابع $f(x) = x^2 - 2x$ را نصف می‌کنیم، سپس $\frac{1}{2}$ واحد به چپ انتقال می‌دهیم و در نهایت نسبت به محور x ها قرینه می‌گیریم. نمودار تابع نهایی را در راستای محور y ها چگونه منتقل کنیم تا نمودار به دست آمده، نمودار تابع f را فقط در یک نقطه قطع کند؟

۲) $\frac{6}{5}$ واحد به پایین

۱) $\frac{6}{5}$ واحد به بالا

۴) $\frac{8}{5}$ واحد به پایین

۳) $\frac{8}{5}$ واحد به بالا

۱۶- دامنه تابع $y = \sqrt{(\log_x(5x-6)) - 2}$ شامل چند عدد طبیعی است؟

۳) ۴

۲) ۳

۱) ۲

۰) صفر

۱۷- معادله $x^2 - \log(x+1) = 1$ چند جواب دارد؟

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

۱۸- مجموع جواب‌های معادله $\frac{1}{2} + \log_2(x^2 + 1) = \log_2(x + 2)$ کدام است؟

۱) ۴

۴) $-\sqrt{6}$

۴) ۲

۲) $+\sqrt{6}$

۱۹- برد تابع $f(x) = \frac{(2^x + 1)^2}{2^x}$ کدام است؟

۰) $[2, +\infty)$

۱) $[4, +\infty)$

۲) $(0, +\infty)$

۳) $[2, 4]$

۲۰- نمودار تابع $f(x) = \frac{x^2 + 2x + 3}{x^2 + x + 1}$ را m واحد به راست و n واحد به پایین انتقال می‌دهیم تا به نمودار تابع $g(x) = \frac{2x - x^2}{x^2 - x + 1}$ برسیم. حاصل $m+n$ کدام است؟ (m و n اعداد طبیعی هستند).

۲) ۴

۳) ۳

۴) ۲

۵) ۱

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هندهسه ۳: ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۹ تا ۲۱

۲۱- مجموع درایه‌های ستون سوم ماتریس $A = [2i+j]_{n \times n}$ برابر ۷۷ است. مجموع درایه‌های سطر سوم ماتریس کدام است؟

۶۸ (۴)

۶۵ (۳)

۷۵ (۲)

۷۰ (۱)

۲۲- $D = ABC$ باشد، حاصل ضرب درایه‌های قطر اصلی ماتریس $D = ABC = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & -3 \end{bmatrix}$ باشد، مجموع درایه‌های قطر اصلی ماتریس B اگر

کدام است؟

۸ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۲۳- اگر $A = [a_{ij}]_{4 \times 2}$ ماتریسی اسکالر از مرتبه ۲ با مجموع درایه‌های ۶ باشد،

$$a_{ij} = \begin{cases} \sin(i^{\gamma} j \pi) & ; \quad i < j \\ \cos(\frac{(i+j)\pi}{2}) & ; \quad i = j \\ \sin(\frac{(i-j)\pi}{2}) & ; \quad i > j \end{cases}$$

مجموع درایه‌های ماتریس AB کدام است؟

۶ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۲۴- اگر $A = \begin{bmatrix} -3 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 0 \\ 0 & 0 & -3 \end{bmatrix}$ باشد، آن‌گاه حاصل $3B^T + BAB$ کدام است؟

I (۲)

O (۱)

-3I (۴)

B (۳)

۲۵- اگر $7A = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{bmatrix}$ مجموع درایه‌های ماتریس $A + A^T + \dots + A^7$ کدام است؟

۱۴ (۲)

۷ (۱)

۲۱ (۴)

۱۲ (۳)

مشابه سوال‌هایی که با آیکون مشخص شده‌اند در امتحانات تشریحی وجود دارد.

محل انجام محاسبات

-۲۶ - اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های ستون سوم A^4 کدام است؟

۱۶ (۲)

۸ (۱)

۲۴ (۴)

۳۲ (۳)

-۲۷ - اگر $B = \begin{bmatrix} a & 2 \\ -1 & b \end{bmatrix}$ باشند، به ازای کدام مقدار x ، ماتریس BA اسکالر است؟

۱ (۲)

 $\frac{1}{2}$ (۱) $-\frac{1}{2}$ (۴)

-۱ (۳)

-۲۸ - مجموع درایه‌های ستون دوم ماتریس $A_{3 \times 3} = [i^2 - 3j + 1]_{3 \times 3}$ کدام است؟

-۱ (۲)

۰ (۰)

۲ (۴)

۱ (۳)

-۲۹ - اگر $A = \begin{bmatrix} m & 1 & 2 \\ 3 & -1 & n \end{bmatrix}$ و $B = [b_{ij}]_{m \times n}$ باشند به‌طوری که $b_{ij} = i + j$ ، مجموع درایه‌های ماتریس مرتبی $A \times B$ کدام است؟

۶۲ (۲)

۵۵ (۱)

۶۹ (۴)

۶۶ (۳)

-۳۰ - اگر α و β ریشه‌های معادله $\begin{bmatrix} x & 2 & 1 \\ -1 & 2 & 1 \\ 1 & -x & 0 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = 0$ باشند، حاصل $\frac{\alpha}{\beta} + \frac{\beta}{\alpha}$ کدام است؟

۲ (۲)

۱/۵ (۱)

۳ (۴)

۲/۵ (۳)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضیات گسسته: آشنایی با نظریه اعداد: صفحه های ۱ تا ۸

۳۱- چه تعداد از گزاره های زیر همواره درست است؟

الف) اگر k حاصل ضرب دو عدد طبیعی زوج (یا فرد) متوالی باشد، آن گاه $k+1$ مربع کامل است.ب) اگر k حاصل ضرب سه عدد طبیعی متوالی باشد، آن گاه مجموع k و عدد میانی مکعب کامل است.پ) اگر k مجموع مربعات دو عدد فرد طبیعی متوالی باشد، آن گاه نصف $k-2$ مربع کامل است.ت) اگر k مجموع دو عدد طبیعی متوالی باشد، آن گاه $k(k-1)+1$ مربع کامل است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳۲- اگر x یک عدد حقیقی مخالف صفر باشد، برای اثبات نامساوی $\frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^3} \geq 2$ از کدام روش استفاده شده و به کدام گزاره همیشه درست استناد می گردد؟

(۲) اثبات با در نظر گرفتن همه حالتها.

(۱) اثبات مستقیم.

(۴) اثبات به روش بازگشتی.

(۳) اثبات به روش بازگشتی.

۳۳- اگر $\frac{n^3(n+1)^3}{125}$ همواره زوج و m تعداد اعداد دو رقمی باشد که می توان به جای n قرار داد. کدام گزینه در مورد m درست است؟

۲) اول است

۱) مربع کامل است

۴) حاصل ضرب ارقام آن ۸ است

۳) فرم کلی آن $6k+2$ است

۳۴- چه تعداد از گزاره های زیر نادرست است؟

الف) اگر a, b, c و d اعدادی فرد باشند، مجموع معکوس های آن ها نمی تواند ۱ شود.

ب) مجموع مکعبات دو عدد متوالی فرد، زوج است.

پ) حاصل ضرب هر عدد گنگ در گویا، همواره گنگ است.

ت) هر عدد به فرم کلی $8k+1$ ($k \in \mathbb{N}$) مربع عددی فرد است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

مشابه سؤال هایی که با آیکون مشخص شده اند در امتحانات تشریحی وجود دارد.

محل انجام محاسبات

-۳۵- اگر f و g در $x = a$ توابعی ناپیوسته و $f + g$ در $x = a$ تابعی پیوسته باشد، آن‌گاه $\frac{1}{3}f + \frac{1}{3}g$ در $x = a$ تابعی..... است.

$x = a$ تابعی..... است.

۴) ناپیوسته-پیوسته

۳) پیوسته-پیوسته

۲) ناپیوسته-ناپیوسته

۱) پیوسته-ناپیوسته

-۳۶- اعدادی صحیح و a_1, a_2, a_3 همان اعداد ولی با ترتیب دیگری هستند. کدام گزینه در مورد عدد

$(3a_1 - b_1)(3a_2 - b_2)(3a_3 - b_3)$ درست است؟

۱) همواره زوج است.

۲) همواره فرد است.

۳) بسته به اعداد a_1, a_2 و a_3 می‌تواند زوج یا فرد باشد.

۴) فقط اگر دو تا از a_1, a_2 و a_3 فرد باشند حاصل زوج است.

-۳۷- عدد k برابر با ضرب دو عدد طبیعی است که ۳ واحد با یکدیگر اختلاف دارند. اگر عدد $4k + a$ همواره مربع کامل باشد، کدام است؟

۶) ۴

۹) ۳

۵) ۲

۱) صفر

-۳۸- x, y و z سه عدد حقیقی هستند. برای اثبات درستی گزاره « $x^2 + y^2 + z^2 \geq (x+1)(y+1)(z+1)$ » با استفاده از گزاره‌های همارز به کدام تساوی همواره درست می‌رسیم؟

$$(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 \geq 0. \quad (۲)$$

$$(x-1)^2 + (y+1)^2 + (z-1)^2 \geq 0. \quad (۱)$$

$$(x-1)^2 + (y-1)^2 + (x+y)^2 \geq 0. \quad (۴)$$

$$(x+1)^2 + (y+1)^2 + (x-y)^2 \geq 0. \quad (۳)$$

-۳۹- چند عدد طبیعی سه رقمی وجود دارد که یک واحد از چهار برابر حاصل ضرب دو عدد طبیعی متولی بیشتر باشد؟

۲۲) ۴

۲۱) ۳

۱۱) ۲

۱۰) ۱

-۴۰- اگر a و b دو عدد صحیح باشند، کدام یک از گزاره‌های زیر همارز گزاره « $a^2 + b^2$ عددی زوج است» محسوب می‌شود؟

۱) $a + 5b$ ۲) $4a^2 + b^2$ ۳) $2a + 3b$ ۴) ab زوج است.

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هنده ۱: ترسیم‌های هندسی و استدلال، قضیه قالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۹ تا ۳۷

توجه:

دانش آموزان گرامی: از دو مجموعه سوال هندسه ۱ (۵۰ تا ۴۱) و هندسه ۲ (۶۰ تا ۵۱) یک مجموعه را به اختیار انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۴۱- چند متوازی‌الاضلاع با یک ضلع به طول ۵ می‌توان رسم کرد که طول قطرهای آن عددی صحیح و مجموع طول قطرها برابر ۱۸ باشد؟

۹ (۴)

۴ (۳)

۵ (۲)

۸ (۱)

۴۲- در مثلث متساوی‌الساقین ABC ($AB = AC$) \hat{C} و خط عمود بر ضلع AC در نقطه A ، یکدیگر را در داخل مثلث قطع می‌کنند. اگر این نقطه برخورد را D و محل تلاقی نیمسازهای داخلی مثلث را I بنامیم، طول AD برابر کدام است؟

 $\frac{1}{2}AC$ (۴)

CI (۳)

ID (۲)

AI (۱)

۴۳- در مثلث ABC ، زوایای $\hat{B} = 70^\circ$ و $\hat{C} = 74^\circ$ مفروض‌اند. عمودمنصف اضلاع مثلث ABC در نقطه M یکدیگر را قطع می‌کنند.اندازه زاویه \hat{AMB} چند درجه است؟

۱۴۶ (۲)

۱۴۴ (۱)

۱۵۰ (۴)

۱۴۸ (۳)

۴۴- در مثلث ABC ، اگر نقطه تلاقی نیمساز داخلی زوایه A و عمودمنصف ضلع AC ، روی مثلث قرار داشته باشد، آن‌گاه کدام نامساوی همواره درست است؟

 $AC > AB$ (۲) $BC > AC$ (۱) $BC > AB$ (۴) $AB > AC$ (۳)

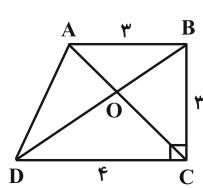
۴۵- حکم «با وصل کردن هر سه رأس از n ضلعی منتظم، یک مثلث متساوی‌الساقین به دست می‌آید» همواره درست است. بیشترین مقدار n کدام است؟

۵ (۲)

۴ (۱)

۷ (۴)

۶ (۳)

۴۶- در ذوزنقه قائم‌الزاویه شکل زیر، فاصله رأس A از قطر BD برابر کدام است؟

۱/۲ (۱)

۱/۶ (۲)

۱/۸ (۳)

۲ (۴)

محل انجام محاسبات

۴۷- اگر ارتفاع وارد بر قاعده یک مثلث متساوی الساقین برابر باشد، نسبت اندازه ساق مثلث به قاعده

کدام است؟

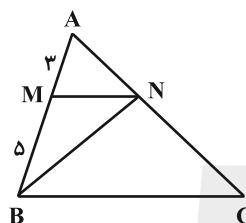
$$\frac{1+\sqrt{2}}{2} \quad (2)$$

$$1 + \frac{\sqrt{2}}{2} \quad (1)$$

$$2 - \sqrt{3} \quad (4)$$

$$1 - \frac{\sqrt{2}}{2} \quad (3)$$

۴۸- در مثلث ABC، پاره خط MN موازی ضلع BC رسم شده است. مساحت مثلث AMN چه کسری از مساحت مثلث BNC است؟

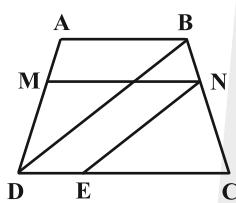
$$\frac{9}{40} \quad (1)$$

$$\frac{3}{8} \quad (2)$$

$$\frac{9}{25} \quad (3)$$

$$\frac{9}{64} \quad (4)$$

۴۹- در ذوزنقه زیر، اگر $CD = 12$ و $\frac{AM}{MD} = \frac{2}{3}$ باشد، طول DE کدام است؟

$$4 \quad (1)$$

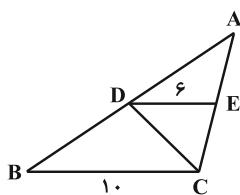
$$4/2 \quad (2)$$

$$4/8 \quad (3)$$

$$5 \quad (4)$$

۵۰- در مثلث زیر، پاره خط DE موازی ضلع BC = ۱۰ است. اگر خط رسم شده از رأس B به موازات DC، امتداد ضلع AC را

در نقطه‌ای به فاصله ۹ واحد از رأس C قطع کند، طول ضلع AC کدام است؟

$$12/5 \quad (1)$$

$$10 \quad (2)$$

$$12 \quad (3)$$

$$13/5 \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

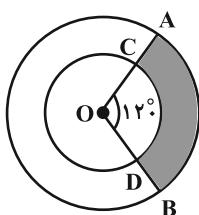
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هنده ۲: دایره: صفحه های ۹ تا ۲۰

توجه:

دانش آموزان گرامی: از دو مجموعه سوال هندسه ۱ (۵۰ تا ۵۱) و هندسه ۲ (۶۰ تا ۶۱) یک مجموعه را به اختیار انتخاب کرده و پاسخ دهید.

- ۵۱- در شکل زیر دو دایره هم مرکز هستند و مساحت ناحیه سایه زده $\frac{5}{12}$ مساحت دایره کوچک تر است. محیط ناحیه سایه زده چند است؟

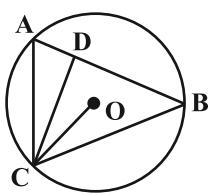
$$\frac{1}{3\pi} + \frac{5}{9}$$

$$\frac{1}{2\pi} + \frac{5}{6}$$

$$\frac{1}{2\pi} + \frac{5}{9}$$

$$\frac{1}{3\pi} + \frac{5}{6}$$

- ۵۲- در شکل زیر $\angle COB$ نیمساز زاویه $\angle DCB$ است. اگر $\angle ABC = \angle OCD + 10^\circ = 30^\circ$ باشد، اندازه زاویه $\angle ODC$ بر حسب درجه کدام است؟

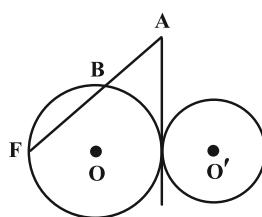
۶۰ (۱)

۷۰ (۲)

۸۰ (۳)

۹۰ (۴)

- ۵۳- در شکل زیر دو دایره O و O' مماس بروند هستند. نقطه A روی مماس مشترک داخلى آنها طوری قرار دارد که $AB = 6$ و $BF = 18$ است. فاصله نقطه A از نقطه O' کدام است؟

۱۲ (۱)

۱۳ (۲)

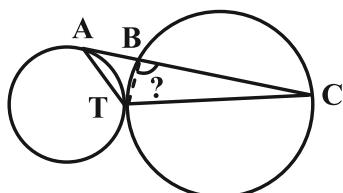
۱۵ (۳)

 $2\sqrt{35}$ (۴)

محل انجام محاسبات

۵۴- در شکل زیر دو دایره در نقطه T بر هم مماس‌اند. مماس رسم شده از نقطه A (در دایره کوچک‌تر)، دایره بزرگ‌تر را در نقاط B و C قطع کرده است. اگر $T\hat{A}B = 40^\circ$ و $T\hat{C}B = 25^\circ$ باشد، اندازه زاویه $T\hat{B}C$ چند درجه است؟

۹۰ (۱)

۹۵ (۲)

۱۰۰ (۳)

۱۰۵ (۴)

۵۵- دو دایره به شعاع‌های ۲ و ۵ مماس خارج‌اند. فاصله نقطه تماس دو دایره از مماس مشترک خارجی دو دایره کدام است؟

 $\frac{18}{7}$ (۲) $\frac{20}{7}$ (۱) $\frac{7}{2}$ (۴)

۳ (۳)

۵۶- مساحت ناحیه محدود به دو دایره مماس درون، $\frac{5}{4}$ برابر مساحت دایره کوچک‌تر است. اگر طول خط‌المرکزین دو دایره ۳ واحد باشد، مجموع محیط‌های دو دایره کدام است؟

۲۲π (۲)

۱۸π (۱)

۳۰π (۴)

۲۶π (۳)

۵۷- در مثلث ABC، $b + c = 2a$ است. اگر h_a ارتفاع نظیر رأس A و r شعاع دایره محاطی داخلی مثلث باشد، حاصل $\frac{h_a}{r}$ کدام است؟

۳ (۲)

۲ (۱)

۳/۵ (۴)

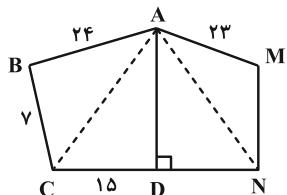
۲/۵ (۳)

محل انجام محاسبات

۵۸- در شکل زیر چهارضلعی $ABCD$ محاطی و چهارضلعی $AMND$ محیطی است. اگر عمودمنصف CN از A بگذرد طول MN

چقدر است؟

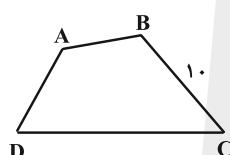
۲۰ (۱)

۱۶ (۲)

۱۵ (۳)

۱۸ (۴)

۵۹- چهارضلعی $ABCD$ شکل زیر قابل محاط در یک دایره به قطر CD است. اگر امتداد دو ضلع AD و BC در نقطه M متقاطع باشند، به طوری که $MA - MB = 8$ ، در این صورت اندازه مساحت دایره محیطی چهارضلعی $ABCD$ ، چند برابر عدد π است؟

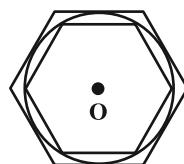
۷۱ (۱)

۷۲ (۲)

۷۳ (۳)

۷۴ (۴)

۶۰- مساحت ناحیه محصور بین شش ضلعی های منتظم محاط و محیط بر دایره $(O, 6)$ برابر کدام است؟

$12\sqrt{3}$ (۱)

$18\sqrt{3}$ (۲)

$27\sqrt{3}$ (۳)

$36\sqrt{3}$ (۴)

محل انجام محاسبات

علوم
ریاضی
و فنی

دفترچه اختصاصی — ۲

دوازدهم ریاضی

دفترچه شماره ۲ (از ۲)

آزمون ۲۰ مهر ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	فیزیک ۳	۲۰	۶۱	۸۰	۲۵ دقیقه
	فیزیک ۳-آشنا				
۲	فیزیک ۱	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵ دقیقه
	فیزیک ۲		۹۱	۱۰۰	
۳	شیمی ۳	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰ دقیقه
۴	شیمی ۱	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰ دقیقه
	شیمی ۲		۱۲۱	۱۳۰	

آزمون «۲۰ مهر ماه ۱۴۰۳» اختصاصی دوازدهم ریاضی

نقد و سوال

مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

تعداد کل سؤالات: ۵۰ سؤال

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	زمان پاسخ‌گویی
فیزیک ۲	۲۰	۶۱-۸۰	۲۵'
فیزیک ۳-آشنا			
زوج کتاب	۱۰	۸۱-۹۰	۱۵'
فیزیک ۲		۹۱-۱۰۰	
زوج کتاب	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰'
شیمی ۳			
زوج کتاب	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰'
شیمی ۲		۱۲۱-۱۳۰	
جمع کل	۵۰	۶۱-۱۳۰	۶۰'

دیده‌آورندگان

نام درس	نام طراحان
فیزیک	مهران اسماعیلی-حسین الهی-بهزاد آزادفر-زهره آقامحمدی-علی برزگر-علیرضا جباری-مهدي حاجی‌زاده-ویدا حیدری محسن سلامی‌وند-محمد رضا سهرابی‌فرد-معصومه شریعت‌ناصری-مهدي شریفي-نگار صفری-متین فرشتی-ادریس محمدی آراس محمدی-سید محمد علی موسوی-امیر احمد میرسعید-حسام نادری-مجتبی نکونیان
شیمی	محبوبه بیک‌محمدی-سعید تیزرو-محمد رضا جمشیدی-امیر حاتمیان-حیدر ذبیعی-یاسر راش-سینا رحمانی‌تبار-روزبه رضوانی امیرحسین طبیبی-محمد عظیمیان‌زاره-محسن مجتبی-هادی مهدی‌زاده-اکبر هنرمند

کرینشگران و ویراستاران

نام درس	گروه	شیمی	فیزیک
گروه‌پیشگر		ایمان حسین‌زاد	باک اسلامی
گروه ویراستاری		محمد حسن محمدزاده مقدم احسان پنجه‌شاهی امیرحسین کمره‌ای	حسین بصیر بهنام شاهنی
ویراستاری رتبه‌های برتر		آرمان قتوانی ایلیا اسفندیاری‌بور	سینا صالحی دانیال سیدی
مسئول درس		امیرعلی بیات	حسام نادری
مسئند سازی		امیر حسین توحیدی	علیرضا همایون‌خواه
ویراستاران (مسئندسازی)		حسین شاهسواری محسن دستجردی	سیدسجاد رضایی ملینا ملانی مصطفی صنعت‌کار

گروه فنی و تولید

مهدی داد ملوندی	مدیر گروه
نرگس غنی‌زاده	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محبیا اصغری مسئول دفترچه: الهه شهبازی	گروه مستندسازی
فرزانه فتح‌المزاده	حروف‌نگار
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی «وقف عالم»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۳۱-۶۴۶۳

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک ۳: حرکت بر خط راست (تا پایان تعیین سرعت لحظه‌ای به کمک نمودار مکان– زمان): صفحه‌های ۱ تا ۱۰

۶۱- متحرکی روی محور x بدون تغییر جهت از مکان $x_1 = -4\text{m}$ به مکان $x_2 = +6\text{m}$ می‌رود. چه تعداد از گزاره‌های زیر در مورد

حرکت این متحرک درست است؟

الف) همواره بردار جایه‌جایی هم‌جهت با بردار مکان است.

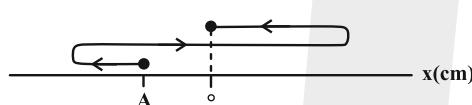
ب) بردار مکان متحرک همواره مثبت است.

پ) مسافت طی شده و اندازه جایه‌جایی برابرند.

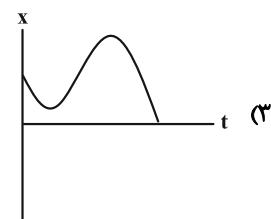
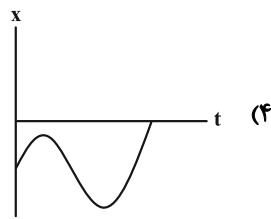
(۱) صفر

۱ (۲)

۳ (۴)

۶۲- مطابق شکل زیر، نقطه A روی محیط چرخ دوچرخه‌ای وجود دارد. اگر شعاع چرخ خودرو 10cm باشد و در مدت 10 ثانیه ایننقطه نیم دور بچرخد، بزرگی سرعت متوسط این نقطه چند سانتی‌متر بر ثانیه است؟ ($\pi = 3$)(۱) $\sqrt{13}$ (۲) $13\sqrt{5}$ (۳) $5\sqrt{13}$ (۴) $10\sqrt{13}$

۶۳- کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند نمودار مکان– زمان متحرک شکل زیر باشد؟

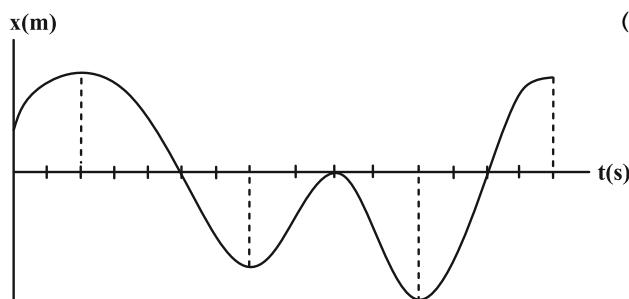

مشابه سوال‌هایی که با آیکون مشخص شده‌اند در امتحانات تشریحی وجود دارد.

محل انجام محاسبات

- ۶۴- نمودار مکان- زمان متغیر کی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. در طی این حرکت به ترتیب از راست به چپ، چند بار جهت بردار مکان متغیر تغییر می‌کند و متغیر در کل چند ثانیه در خلاف جهت محور x حرکت می‌کند؟

(محور زمان به واحدهای یک ثانیه درجه‌بندی شده است.)

۱) ۲ و ۷

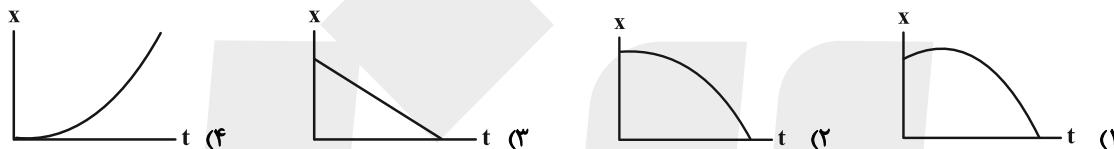
۲) ۴ و ۸

۳) ۴ و ۷

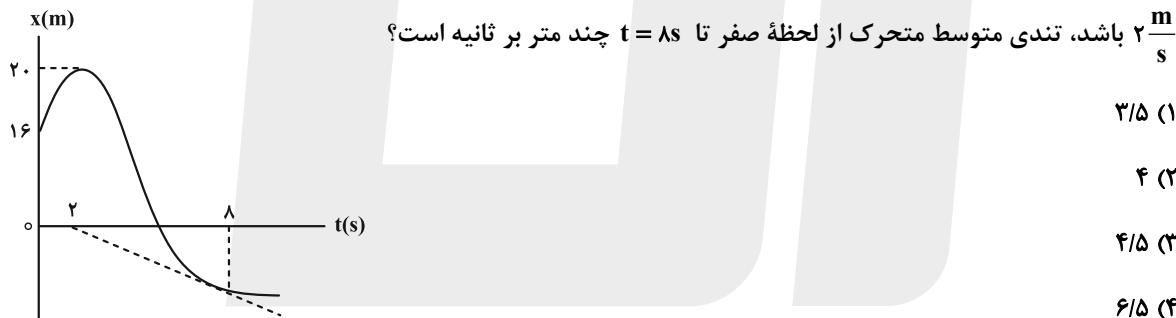
۴) ۲ و ۸

- ۶۵- کدام یک از نمودارهای مکان- زمان زیر حرکتی را توصیف می‌کند که سرعت متوسط آن از ابتدا تا انتهای زمان حرکت در خلاف

جهت محور x و سرعت اولیه آن در جهت محور x است؟

- ۶۶- نمودار مکان- زمان متغیر کی که بر خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اگر تنیدی متغیر در لحظه $t = 8s$ برابر با

$\frac{m}{s}$ باشد، تنیدی متوسط متغیر از لحظه صفر تا $t = 8s$ چند متر بر ثانیه است؟

۱/۵ (۱)

۴ (۲)

۴/۵ (۳)

۶/۵ (۴)

- ۶۷- متغیر کی بر روی خط راست در حال حرکت است. این متغیر را با سرعت متوسط $\frac{1}{3} \frac{m}{s}$ و $\frac{1}{5} \frac{m}{s}$ زمان باقی‌مانده را با

سرعت متوسط $10 \frac{m}{s}$ پیماید و باقی زمان را با سرعت متوسط $15 \frac{m}{s}$ به اتمام می‌رساند. سرعت متوسط متغیر در کل

مسیر حرکت چند $\frac{m}{s}$ بوده است؟

۱۰ (۴)

۲۰ (۳)

۱۰/۵ (۲)

۲۱ (۱)

محل انجام محاسبات

۶۸- متحرکی روی یک مسیر مستقیم از نقطه A شروع به حرکت می‌کند و بدون تغییر جهت حرکت به ترتیب به نقاط B، C و سپس D می‌رود. تندی متوسط در فاصله C تا D، $40 \frac{m}{s}$ و اختلاف تندی متوسط در مسیرهای AB و BC، $10 \frac{m}{s}$ است.

اگر زمان حرکت در هر سه مرحله یکسان باشد، تندی متوسط در کل مسیر چند متر بر ثانیه است؟ (فاصله BC، سه برابر فاصله AB است).

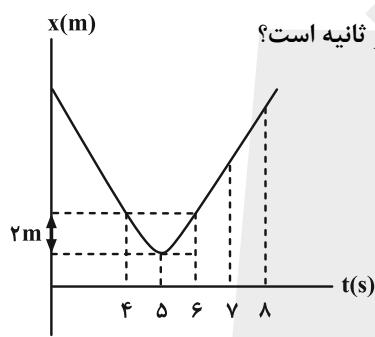
۳۰ (۲)

۶۰ (۱)

۲۰ (۴)

 $\frac{80}{3}$ (۳)

۶۹- نمودار مکان-زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، به صورت زیر است. اگر تندی متوسط متحرک در چهار ثانیه دوم

(۱) صفر

۲ (۲)

۲/۵ (۳)

۴ (۴)

۷- متحرکی بر روی محور x در حال حرکت است. بردار مکان و بردار سرعت متحرک در دو لحظه t_1 و t_2 مطابق جدول زیر می‌باشد.

اگر تندی متوسط متحرک در این بازه زمانی $\frac{m}{s} / ۹$ باشد، چه تعداد از گزاره‌های زیر بین t_1 و t_2 الزاماً نادرست است؟

بردار سرعت ($\frac{m}{s}$)	بردار مکان (m)	زمان (s)
+4 ī	+6 ī	$t_1 = 0$
+10 ī	+3 ī	$t_2 = 10$

الف) حداقل ۲ بار متوجه تغییر جهت حرکت داشته است.

ب) حداقل ۲ بار متوجه تغییر جهت بردار مکان داشته است.

پ) در $t_2 = 10$ متحرک در حال دور شدن از مبدأ حرکت است.

۱ (۲)

(۱) صفر

۳ (۴)

۲ (۳)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فیزیک ۳: آشنا

۷۱- متحرکی مطابق شکل زیر، روی محور x از نقطه O (مبدأ محور) به نقطه A رفته و سپس به نقطه B برگشته است. در این

مدت، جابه‌جایی متحرک در SI و بردار مکان متحرک

(۱) \vec{A} ، یک بار تغییر جهت داده است.

(۲) \vec{B} ، یک بار تغییر جهت داده است.

(۳) \vec{A} ، تغییر جهت نداده است.

(۴) \vec{B} ، تغییر جهت نداده است.

۷۲- متحرکی که بر روی خط راست حرکت می‌کند و در لحظه‌های $s = 2s$ و $t_1 = 10s$ و $t_2 = 2s$ به ترتیب در نقاط $x_1 = 1m$ و $x_2 = -5m$ قرار

دارد. تندی متوسط آن بین دو لحظه t_1 و t_2 بر حسب متر بر ثانیه الزاماً کدام است؟

$$s_{av} = \frac{0}{75} \frac{m}{s} \quad (۲)$$

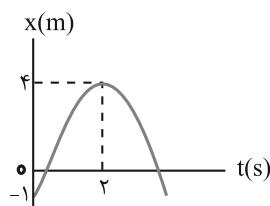
$$s_{av} = \frac{0}{5} \frac{m}{s} \quad (۱)$$

$$s_{av} \leq \frac{0}{75} \frac{m}{s} \quad (۴)$$

$$s_{av} \geq \frac{0}{75} \frac{m}{s} \quad (۳)$$

۷۳- نمودار مکان- زمان متحرکی که بر روی خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. این متحرک در لحظه $t = 2s$ به ترتیب

از راست به چپ در چند متری مبدأ مکان و مبدأ حرکت قرار دارد؟

(۱) ۴ و ۴

(۲) ۵ و ۵

(۳) ۴ و ۵

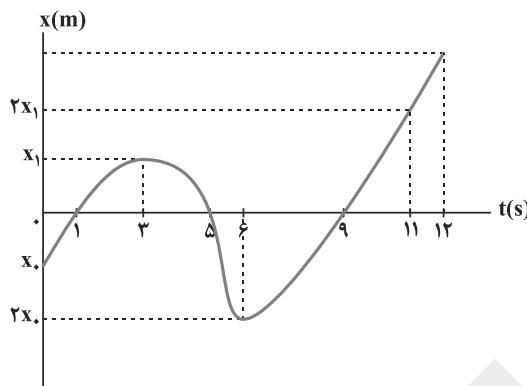
(۴) ۵ و ۴

محل انجام محاسبات

۷۴- نمودار مکان- زمان متغیر کی که روی محور x در حال حرکت است، مطابق شکل زیر است. اگر تندی متوسط متغیر ک در سه ثانیه

اول حرکت $\frac{m}{s}$ و تندی متوسط آن در ۶ ثانیه دوم حرکت، $\frac{m}{s}$ باشد، تندی متوسط متغیر ک در ۶ ثانیه دوازدهم حرکت چند

متر بر ثانیه است؟

۵۴ (۱)

۱۸ (۲)

۱۵ (۳)

۳۰ (۴)

۷۵- معادله حرکت متغیر کی در SI به صورت $x = At^2 + Bt + C$ است. تندی متوسط متغیر ک در بازه زمانی $t_1 = ۱s$ تا $t_2 = ۴s$ چند

متر بر ثانیه است؟

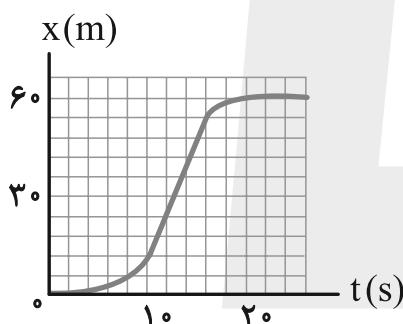
۶ (۴)

۳ (۳)

۸ (۲)

۵ (۱)

۷۶- شکل زیر، نمودار مکان- زمان متغیر کی است که در مسیر مستقیم حرکت کرده است. بیشینه سرعت آن چند متر بر ثانیه است؟

۳ (۱)

۵ (۲)

۷ (۳)

۹ (۴)

۷۷- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) سرعت کمیتی برداری و تندی کمیتی نردهای است.

(۲) در یک بازه زمانی معین، همواره بزرگی سرعت متوسط یک متغیر ک با تندی متوسط آن است.

(۳) همواره بزرگی سرعت لحظه‌ای برابر با تندی لحظه‌ای یک متغیر ک است.

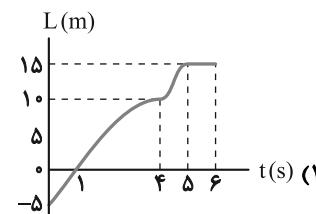
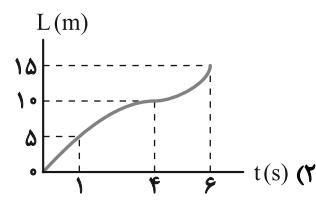
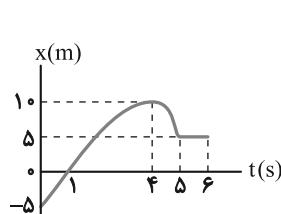
(۴) کیلومترشمار خودرو، تندی لحظه‌ای خودرو را نشان می‌دهد.

محل انجام محاسبات

۷۸- نمودار مکان- زمان متحرکی به صورت شکل زیر است. در این صورت، کدام گزینه می‌تواند نمودار مسافت- زمان این متحرک در

طی این مدت باشد؟

۷۹- معادله مکان- زمان متحرکی که روی خط راست در حرکت است، در SI به صورت $x = 2t^3 - 8t + 12$ می‌باشد. اگر در بازه زمانی

صفر تا t ، سرعت متوسط متحرک صفر باشد، تنیدی متوسط متحرک در این مدت چند $\frac{m}{s}$ است؟

۴) صفر

۶ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۸۰- متحرکی که بردار مکان آن در لحظه $t_1 = 2s$ به صورت $\vec{r}_1 = 10\hat{i} \text{ m}$ می‌باشد، با سرعت متوسط $\frac{m}{s}$ تا لحظه $t_2 = 4s$ حرکت

می‌کند و پس از آن به مدت ۶ ثانیه با سرعت متوسط $\frac{m}{s}$ به حرکت خود ادامه می‌دهد. بردار مکان در پایان جابه‌جایی و

سرعت متوسط متحرک از لحظه $t_1 = 2s$ تا پایان حرکت به ترتیب از راست به چپ در SI کدامند؟

۳/۷۵\hat{i} و ۶\hat{i} (۲)

۰/۱۶\hat{i} و ۰/۷۵\hat{i} (۱)

۰/۷۵\hat{i} و ۶\hat{i} (۴)

۳/۷۵\hat{i} و ۱۶\hat{i} (۳)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک ۱: فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه‌های ۱ تا ۲۲

توجه:

دانش آموزان گرامی: از دو مجموعه سوال فیزیک ۱ (۸۱ تا ۹۰) و فیزیک ۲ (۹۱ تا ۱۰۰) یک مجموعه را به اختیار انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۸۱- چند مورد از کمیت‌های زیر اصلی و نرده‌ای هستند؟

«کار- انرژی- زمان- طول- سرعت- نیرو- فشار»

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

۸۲- با توجه به رابطه فیزیکی $A = \frac{B}{x} + Cx^3$ ، اگر کمیت B از جنس انرژی و کمیت x از جنس طول باشد، به ترتیب از راست به چپیکای فرعی کمیت‌های A و C بر حسب یکاهای اصلی دستگاه SI، کدام است؟ $\text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^3$ و $\text{kg} \cdot \text{m} \cdot \text{s}^{-2}$ (۲) $\text{kg}(\text{m} \cdot \text{s})^{-2}$ و $\text{kg} \cdot \text{m} \cdot \text{s}^{-2}$ (۱) $\text{kg}(\text{m} \cdot \text{s})^{-1}$ و $\text{kg} \cdot \text{m} \cdot \text{s}^{-1}$ (۴) $\text{kg}(\text{m} \cdot \text{s})^{-2}$ و $\text{kg} \cdot \text{m} \cdot \text{s}^3$ (۳)

۸۳- اگر جرم جسمی ۱۰۰۰ مثقال و شتاب آن ۳۶ کیلومتربرمجدور دقیقه باشد، نیروی خالص وارد بر جسم بر حسب نیوتون کدام

است؟ ($1\text{ مثقال} = 4/6\text{ g}$)

۶ (۲)

۶۰ (۱)

۴/۶ (۴)

۴۶ (۳)

محل انجام محاسبات

۸۴- ناوشکن ایرانی جماران دارای تنیدی ۳۰ گره دریایی می‌باشد. این ناوشکن فاصلهٔ دو نقطه به مسافت ۳۰۰۰ مایل را در چه مدت زمانی می‌پیماید؟ (هر گره دریایی تقریباً $\frac{m}{s}$ ، هر مایل برابر با ۵۲۰۰ فوت و هر فوت نیز برابر با ۳۰۰ میلی‌متر می‌باشد).

(۲) ۰/۳۱۲ مکانیه

(۱) ۵۲۰ دقیقه

(۴) ۳۱/۲ ترائیه

(۳) ۸۶ دقیقه

۸۵- روی نمایشگر یک کولیس رقمی، عدد $18/25\text{mm}$ نمایش داده شده است. دقت اندازه‌گیری این کولیس چند میکرومتر است؟

(۲) ۱۰

(۱) ۰/۰۱

(۴) ۲۰

(۳) ۰/۰۲

۸۶- با ۹۰۰ گرم از فلزی به چگالی $1500 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ ، مکعبی توخالی ساخته شده است که حجم حفرهٔ درون آن 400cm^3 است. طول هر

صلع این مکعب چند سانتی‌متر است؟

(۲) ۲۰

(۱) $\sqrt{10}$

(۴) ۱۰

(۳) $10\sqrt{2}$

۸۷- از دو فلز به چگالی‌های $\rho_1 = 2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و $\rho_2 = 3/6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ ، آلیاژ توپری به شکل کره به شعاع 5cm و جرم $1/2\text{kg}$ می‌سازیم.

چند درصد از جرم آلیاژ را فلزی با چگالی ρ_2 تشکیل می‌دهد؟ ($\pi = 3$ و بعد از اختلاط دو فلز، حجم آن‌ها تغییر نمی‌یابد).

(۲) ۳۷/۵

(۱) ۲۲/۵

(۴) ۶۲/۵

(۳) ۷۷/۵

محل انجام محاسبات

۸۸- در ظرفی مخلوط 400cm^3 آب و 200cm^3 یخ وجود دارد. اگر پس از مدتی تمام بخ ذوب شود، حجم آب چند سانتی‌متر مکعب خواهد شد؟ (ρ_{آب} = $1\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و ρ_{یخ} = $0\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$)

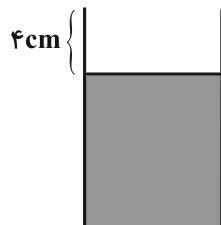
۶۲۰ (۲)

۶۰۰ (۱)

۵۶۰ (۴)

۵۸۰ (۳)

۸۹- مطابق شکل زیر، درون یک ظرف استوانه‌ای شکل با مساحت مقطع 25cm^2 ، روغن به چگالی $1\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ ریخته‌ایم. اگر یک قطعه سنگ توپر به چگالی $4\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و جرم 600g را داخل این ظرف قرار دهیم تا تهنشین شود، چند گرم روغن از ظرف خارج می‌شود؟ (دما در محیط ثابت می‌ماند).

۱۰ (۱)

۲۰ (۲)

۳۰ (۳)

۴۰ (۴)

۹۰- کدام یک از موارد زیر بر حسب نمادگذاری علمی درست نوشته شده است؟

(الف) $38/9 \times 10^4 \text{m} = 3/89 \times 10^6 \text{km}$ (ب) $0/00168\text{s} = 1/68 \times 10^{-4} \text{s}$ (پ) $16/954 \times 10^3 \text{m} = 16/954 \times 10^3 \text{km}$ (ت) $7/860 \times 10^6 \mu\text{s} = 7/00000786\text{s}$

۲) الف و ت

۱) ت

۴) پ و ت

۳) الف و ب

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک ۲: الکتریسیته ساکن (تا انتهای چکالی سطحی با ربارکتیکی رسانا): صفحه های ۱ تا ۳۲

توجه:

دانش آموزان گرامی: از دو مجموعه سوال فیزیک ۱ (۸۰ تا ۹۰) و فیزیک ۲ (۹۱ تا ۱۰۰) یک مجموعه را به اختیار انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۹۱- به ذرهای با ربارکتیکی مثبت، 2×10^{12} الکترون می دهیم. ربارکتیکی مثبت ذره ۱۶ درصد کاهش می باید. ربار اولیه ذره چند

$$(e = 1/6 \times 10^{-19} C)$$

۲ (۲)

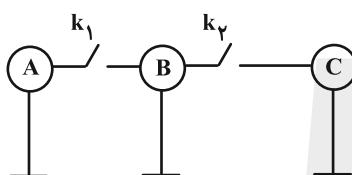
۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

۹۲- سه کره رسانا و مشابه A، B و C مطابق شکل زیر کنار یکدیگر قرار دارند. ابتدا کلید k_1 را وصل کرده و سپس باز می کنیم.سپس کلید k_2 را بسته و دوباره باز می کنیم. با انجام این کارها، ربار کره A نسبت به حالت اولیه، ۲ برابر و ربار کره C، نصف و

قرینه می شود. کدام رابطه در مورد ربار اولیه کره ها برقرار است؟

$$q_{1A} = -q_{1B} = 3q_{1C} \quad (۲)$$

$$q_{1A} = \frac{q_{1B}}{3} = -q_{1C} \quad (۴)$$

$$-q_{1A} = 3q_{1B} = q_{1C} \quad (۱)$$

$$-q_{1A} = \frac{q_{1B}}{3} = -q_{1C} \quad (۳)$$

۹۳- دو ربارکتیکی نقطه ای $q_1 = 2\mu C$ و $q_2 = -18\mu C$ در فاصله r از هم قرار دارند و نیروی الکتریکی بین دو ربار $129/6 N$ است.

در فاصله چند سانتی متری از ربار q_2 ، میدان الکتریکی خالص حاصل از دو ربار، برابر صفر است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

۱۰ (۴)

۷/۵ (۳)

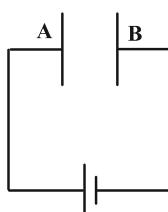
۵ (۲)

۲/۵ (۱)

۹۴- مطابق شکل زیر، دو صفحه رسانای A و B، در فاصله ۵ سانتی متری از هم قرار دارند و به اختلاف پتانسیل الکتریکی $100V$ متصل شده اند. ذرهای به جرم 4 میلی گرم و ربارکتیکی $C = 4\mu C$ از مجاورت صفحه A و با تندی $5\sqrt{3} \frac{m}{s}$ به صورت افقی به

طرف B پرتاب می شود. این ذره در فاصله چند سانتی متری از صفحه B متوقف می شود؟ (از وزن ذره و مقاومت هوا

چشم پوشی شود).

۱/۲۵ (۱)

۳/۷۵ (۲)

۲/۲۵ (۳)

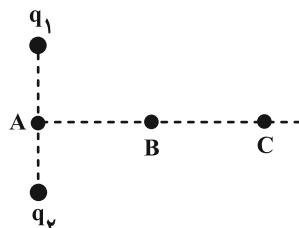
۲/۷۵ (۴)

محل انجام محاسبات

۹۵- دو بار نقطه‌ای هماندازه q_1 و q_2 مطابق شکل زیر در یک صفحه قرار گرفته‌اند. درباره پتانسیل نقاط A، B و C، اگر هر دو بار

مثبت باشند و اگر یکی از بارها مثبت و دیگری منفی باشد، به ترتیب از راست به چپ برقرار است. (نقاط A، B و

روی عمودمنصف خط واصل بین دو بار قرار دارند.)

$$V_A < V_B < V_C , V_A = V_B = V_C \quad (1)$$

$$V_A > V_B > V_C , V_A = V_B = V_C \quad (2)$$

$$V_A = V_B = V_C , V_A = V_B = V_C \quad (3)$$

$$V_A = V_B = V_C , V_A > V_B > V_C \quad (4)$$

۹۶- در صفحه xoy ، میدان در راستای محور y است و پتانسیل در نقطه‌ای به مختصات $\begin{pmatrix} 6\text{ cm} \\ -2\text{ cm} \end{pmatrix}$ برابر $V = 10$ و در مبدأ مختصات

برابر $V = 0$ است. بزرگی میدان الکتریکی چند $\frac{N}{C}$ و جهت آن کدام است؟ (میدان یکنواخت است).

$$\frac{N}{C} = 10000, \text{ در خلاف جهت محور } y \quad (1)$$

$$\frac{N}{C} = 10000, \text{ در جهت محور } y \quad (2)$$

$$\frac{N}{C} = 1000\sqrt{10}, \text{ در جهت محور } y \quad (3)$$

۹۷- برای اندازه‌گیری بار الکترون از آزمایش میلیکان استفاده می‌شود. در آزمایش میلیکان، روی یک قطره روغن مقداری

بار الکتریکی وجود دارد. این قطره روغن در یک میدان الکتریکی معلق می‌ماند. با اندازه‌گیری جرم قطره روغن و دانستن اندازه

میدان الکتریکی، می‌توان بار روی قطره روغن را به دست آورد. اگر در وضعیتی جرم این قطره روغن $32 \times 10^{-14} \text{ kg}$ و بزرگی

میدان الکتریکی $2 \times 10^5 \text{ N/C}$ باشد، کدام گزینه درست است؟ ($e = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}$)

(۱) قطره روغن 10^0 الکترون از دست داده است.

(۲) قطره روغن 5^0 الکترون از دست داده است.

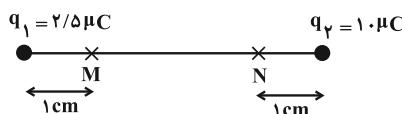
(۳) قطره روغن 10^0 الکترون گرفته است.

(۴) گزینه‌های «۱» و «۳»

۹۸- دو بار الکتریکی q_1 و q_2 مطابق شکل زیر در فاصله 30 cm از یکدیگر قرار دارند. با حرکت بار q' از نقطه M به نقطه N ،

به ترتیب بزرگی میدان الکتریکی و انرژی پتانسیل الکتریکی چگونه تغییر می‌کند؟

۱) پیوست کاهش می‌یابد- ابتدا کاهش سپس افزایش می‌یابد.

۲) پیوست افزایش می‌یابد- ابتدا افزایش سپس کاهش می‌یابد.

۳) ابتدا کاهش سپس افزایش می‌یابد- ابتدا کاهش سپس افزایش می‌یابد.

۴) ابتدا کاهش سپس افزایش می‌یابد- ابتدا افزایش سپس کاهش می‌یابد.

۹۹- شعاع یک کره فلزی 4 cm و چگالی سطحی بار الکتریکی آن $\frac{\mu\text{C}}{\text{cm}^2}$ است. اگر به بار این کره 240 mC دیگر بار اضافه کنیم،

چگالی سطحی بار چند درصد تغییر می‌کند؟ ($\pi = 3.14$ و بار اولیه کره مثبت است).

۲۵ (۲)

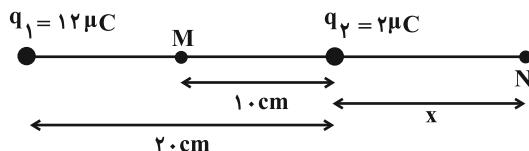
۵ (۱)

۷۵ (۴)

۵۰ (۳)

۱۰۰- مطابق شکل زیر، دو بار الکتریکی q_1 و q_2 در یک راستا قرار دارند. اگر برایند میدان الکتریکی در نقطه M ، $\frac{N}{C} \times 10^5$ باشد،

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$$

۵ (۱)

۱۰ (۲)

۱۵ (۳)

۲۰ (۴)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۳: مولکول‌ها در خدمت تندرستی (تا انتهای اسیدها و بازها): صفحه‌های ۱ تا ۱۶

۱۰۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) نسبت تعداد پیوندهای اشتراکی موجود در ساختار اتیلن گیلکول به تعداد اتم‌های هیدروژن آن، برابر $1/5$ است.
- (۲) نمودار امید به زندگی در جهان و نواحی برخوردار به طور کلی در حال نزدیک شدن به هم است.
- (۳) مخلوط آب، روغن و صابون از لحاظ پایداری برخلاف مخلوط شربت معده رفتار می‌کند.
- (۴) عسل به طور عمده حاوی مولکول‌های قطبی است که در ساختار آن‌ها تعداد کمی گروه عاملی هیدروکسیل وجود دارد.

۱۰۲- روغن زیتون حاوی استری سه عاملی با فرمول $C_{57}H_{104}O_4$ می‌باشد. فرمول شیمیایی صابون حاصل از واکنش آن با سدیم هیدروکسید کدام است؟

۱۰۳- چند مورد از مطالعه زیر درست است؟ ($H = 1, C = 12, N = 14, O = 16 : g/mol^{-1}$)

(آ) تفاوت جرم مولی اوره و اتیلن گیلکول برابر تفاوت جرم مولی اتیلن و اتان است.

(ب) برای پاک کردن لکه عسل روی لباس باید از یک حلحل ناقطبی مثل هگزان استفاده کرد.

(پ) چربی‌ها را می‌توان مخلوطی از اسیدهای چرب و پلی‌استرهای بلند زنجیر دانست.

(ت) با افزودن مقداری صابون به مخلوط آب و روغن یک مخلوط پایدار و همگن ایجاد می‌شود.

(ث) صابون در آبی که دارای مقادیر چشمگیری از یون‌های Ca^{2+} و Cl^- است به خوبی کف نمی‌کند.

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۱۰۴- اگر از واکنش کامل 2000 گرم صابون جامد با مقدار کافی محلول منیزیم کلرید، در آب خالص 16 مول یون محلول در آب تولید شود، شمار اتم هیدروژن در فرمول شیمیایی صابون کدام است؟

(زنجیر هیدروکربنی صابون را سیرشده در نظر بگیرید). (واکنش داده شده موازن شود؛)

$$(Mg = 24, Na = 23, O = 16, H = 1 : g/mol^{-1})$$

۲۸ (۴)

۲۵ (۳)

۲۹ (۲)

۲۷ (۱)

۱۰۵- کدام موارد از عبارت‌های زیر درست است؟

(الف) وجود آنزیم در صابون‌ها، درصد لکه‌های باقیمانده روی لباس را افزایش می‌دهد.

(ب) در شرایط یکسان با افزایش غلظت Mg^{2+} در آب سخت، ارتفاع کف حاصل از حل کردن مقدار معینی از صابون در آب کاهش می‌یابد.

(پ) افزایش دما، قدرت پاک‌کنندگی صابون‌ها را افزایش می‌دهد.

(ت) پارچه‌هایی که پلیمر سازنده آن‌ها از واکنش پلیمری شدن الکل‌ها و اسیدهای دو عاملی تولید می‌شوند نسبت به پارچه‌های نخی چسبندگی کمتری با لکه‌های چربی دارند.

(۴) ت و پ

(۳) الف و ت

(۲) ب و پ

(۱) الف و ب

مشابه سؤال‌هایی که با آیکون مشخص شده‌اند در امتحانات تشریحی وجود دارد.

محل انجام محاسبات

۱۰۶- در صنعت برای ساخت بعضی از پاک کننده های صابونی با قابلیت میکروب کشی، به آن ها تری کلوزان ($C_{12}H_7O_2Cl_3$ ، $M = 290 \text{ g.mol}^{-1}$) مول

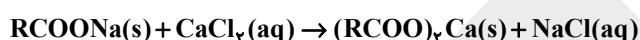
اضافه می کنند. اگر در ۳۳۵ گرم از این پاک کننده با قابلیت میکروب کشی (مخلوط پاک کننده صابونی و تری کلوزان)، ۱/۲ مول

اتم کلر یافت شود و از واکنش این مقدار از این پاک کننده با آب سخت دارای کلسیم کلرید، ۰/۲۵ مول رسوب سفید رنگ تولید

شود؛ پاک کننده صابونی موجود در این ماده، دارای چند اتم کربن در بخش آنیونی خود می باشد؟ (تری کلوزان با کلسیم کلرید

واکنش نمی دهد. زنجیر هیدروکربنی پاک کننده صابونی موجود در این مخلوط را سیرشده و حالت فیزیکی این مخلوط را جامد

در نظر بگیرید، واکنش داده شده موازن شود؛ $(Na = 23, O = 16, C = 12, H = 1 : g.mol^{-1})$

۱۵ (۲)

۱۷ (۴)

۱۴ (۱)

۱۶ (۳)

۱۰۷- چند مورد از عبارت های زیر نادرست است؟

• شیمی دانها پیش از آن که با ساختار اسیدها و بازها آشنا شوند، با ویژگی های اسیدها و بازها و برخی واکنش های آنها آشنا بودند.

• اساس کار پاک کننده های خورنده مانند صابون ها، واکنش با آلاینده ها و زدودن آنها می باشد.

• گاز اکسیژن تولیدی در واکنش مخلوط آلمینیم و سدیم هیدروکسید با آب، قدرت پاک کنندگی را افزایش می دهد.

• برای کاهش میزان اسیدی بودن خاک به آن آهک ($CaCO_3$) می افزایند.

• اسیدها با همه فلزات واکنش می دهند و در تماس با پوست، سوزش ایجاد می کنند.

۱) دو مورد

۲) سه مورد

۳) چهار مورد

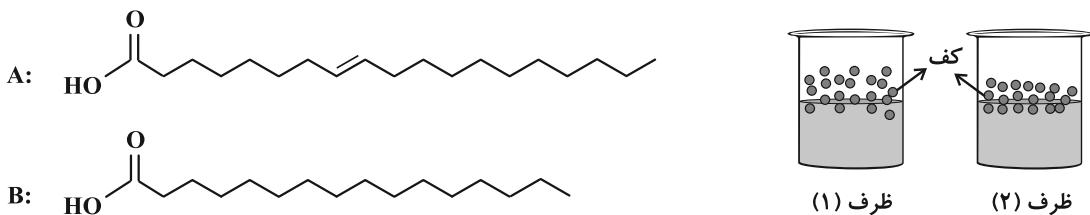
۴) همه موارد

۳) چهار مورد

محل انجام محاسبات

۱۰۸- در صنعت صابون سازی، استفاده از اسیدهای چرب با زنجیره هیدروکربنی سیرشده، منجر به تولید صابون هایی سخت با قدرت پاک کنندگی بالا و توانایی ایجاد کف زیاد و استفاده از اسیدهای چرب با زنجیره هیدروکربنی سیرنشده، منجر به تولید صابون هایی نرم با خاصیت پاک کنندگی ضعیف و ایجاد کف کمتر می شود. اگر از دو اسید چرب زیر در تهیه صابون های A و B استفاده شود و مخلوط آب و صابون حاصل از هر یک از آن ها را مطابق شکل های زیر تهیه کنیم، در شرایط مدت و سرعت هم زدن یکسان کدام گزینه درست است؟ (کاتیون سازنده صابون ها را یکسان در نظر بگیرید).

- (۱) صابون حاصل از اسید چرب (A)، قدرت پاک کنندگی بیشتری دارد زیرا شمار اتم های کربن آن بیشتر است.
- (۲) برای پاک کردن یک لکه چربی بر روی یک لباس پارچه ای، مقدار مورد نیاز از صابون ظرف (۱)، کمتر از مقدار مورد نیاز از صابون ظرف (۲) است.
- (۳) سختی صابون مورد استفاده در تهیه مخلوط ظرف (۲) در حالت جامد، بیشتر از صابون مورد استفاده در تهیه مخلوط ظرف (۱) است.
- (۴) اختلاف شمار اتم های هیدروژن و کربن در اسید چرب مورد استفاده در تهیه صابون مخلوط ظرف (۱)، بیشتر از این اختلاف در اسید چرب دیگر است.

۱۰۹- کدام موارد از عبارت های زیر صحیح هستند؟

- الف) در فرایند جدا شدن لکه چربی از روی پارچه به کمک صابون، توده مولکولی صابون و چربی پخش شده در آب دارای بار سطحی منفی است.
- ب) همه مولکول های سازنده چربی امکان برقراری پیوند هیدروژنی با مولکول های آب را ندارند.
- پ) حضور دومین عنصر گروه های ۱۶ و ۱۷ جدول تناوبی در صابون به ترتیب آن را برای از بین بردن قارچ های پوستی و افزایش خاصیت میکروب کشی مناسب می کند.
- ت) شمار یون های حاصل در اثر انحلال یک مول Li_2O در آب بیشتر از انحلال یک مول Na_2O در آب است.

(۱) ب و ت (۲) ب و پ (۳) الف و ت (۴) الف و پ

۱۱۰- همه عبارت های زیر درست اند به جز:

- (۱) رفتار کلوییدها را می توان رفتاری بین سوسپانسیون و محلول ها در نظر گرفت.
- (۲) پاک کننده ای با فرمول $\text{RC}_6\text{H}_4\text{SO}_4^-\text{Na}^+$ از مواد پتروشیمیایی طی واکنش های پیچیده در صنعت تولید می شود.
- (۳) برای باز کردن مجاری مسدود شده در برخی وسایل و دستگاه های صنعتی از مخلوط سدیم کلرید و پودر آلومینیم استفاده می شود.
- (۴) مواد و ترکیب هایی که با حل شدن در آب، غلظت یون های هیدرونیوم و هیدروکسید را افزایش می دهند به ترتیب اسید و باز آرنیوس هستند.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۱: کیهان، زادگاه الفبای هستی: صفحه‌های ۱ تا ۲۳

توجه:

دانش آموزان گرامی: از دو مجموعه سوال شیمی ۱ (۱۱۱ تا ۱۲۰) و شیمی ۲ (۱۲۱ تا ۱۳۰) یک مجموعه را به اختیار انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۱۱۱- از بین جملات زیر چند جمله نادرست است؟

الف) از اطلاعات ارسال شده توسط وویجر ۱ و ۲ می‌توان برای مقایسه ترکیب درصد و نوع عنصرهای سازنده زمین با برخی سیاره‌ها استفاده نمود.

ب) هیدروژن و آهن به ترتیب فراوان‌ترین عنصرهای موجود در سیاره زمین و مشتری هستند.

پ) رتبه فراوانی گوگرد برخلاف اکسیژن در دو سیاره مشتری و زمین یکسان است.

ت) مرگ ستاره‌ها با انجام واکنش‌های هسته‌ای همراه است که سبب می‌شود عنصرهای موجود در آن به انرژی تبدیل شوند.

۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

۱۱۲- از میان عبارت‌های زیر چند مورد در ارتباط با منیزیم درست است؟

- دارای سه ایزوتوپ است که فراوانی ^{26}Mg از دو ایزوتوپ دیگر آن کمتر است.

- چهارمین عنصر فراوان در کره زمین محسوب می‌شود.

- در پایدارترین ایزوتوپ آن شمار پروتون‌ها با شمار نوترون‌ها برابر است.

- سرعت واکنش ^{26}Mg با گاز کلر در شرایط یکسان بیشتر از سرعت واکنش دو ایزوتوپ دیگر با گاز کلر است.

- برای جداسازی ایزوتوپ‌های آن از یکدیگر روش‌های شیمیایی مناسب‌تر از روش‌های فیزیکی است.

۱) ۱ ۲) ۲

۳) ۳ ۴) ۴

۱۱۳- اگر تعداد الکترون‌های یون A^{3+} ، $\frac{2}{3} \times 10^8$ تعداد ذرات زیراتومی بدون بار آن باشد، دوره و گروه عنصر A کدام است؟

(A) عنصری فرضی است.

۱) دوره ۵ و گروه ۱۵ ۲) دوره ۶ و گروه ۹

۳) دوره ۵ و گروه ۹ ۴) دوره ۴ و گروه ۱۵

محل انجام محاسبات

۱۱۴- چند مورد از مطالب زیر درست می‌باشد؟

- اغلب اتم‌هایی که نسبت $\frac{A}{Z} \geq 2/5$ در آن‌ها برقرار است، ناپایدار هستند.
 - از ۱۱۸ عنصر شناخته شده به تقریب ۷۸٪ آن‌ها در طبیعت وجود دارد.
 - اورانیم شناخته شده‌ترین فلز پرتوزایی است که ایزوتوپ‌های آن به عنوان سوخت در راکتور اتمی استفاده می‌شود.
 - دقت باسکول‌های تنی تا ۱۰ کیلوگرم و دقت ترازووهای زرگری تا ۱۰ میلی‌گرم است.
 - اگر به تعداد N_A اتم هیدروژن در یک نمونه موجود باشد، جرم آن نمونه برابر $g = 1/66 \times 10^{-24}$ است.
- (۱) سه مورد (۲) دو مورد (۳) چهار مورد (۴) پنج مورد

۱۱۵- عنصر فرضی X دارای سه ایزوتوپ با جرم‌های 11amu ، 12amu و 13amu است. اگر فراوانی ایزوتوپ سنگین‌تر، $\frac{1}{4}$ مجموع

فراوانی دو ایزوتوپ دیگر و $\frac{1}{3}$ فراوانی ایزوتوپ سبک‌تر باشد، جرم اتمی میانگین X چند amu است؟

- (۱) ۱۲/۲ (۲) ۱۱/۶ (۳) ۱۱/۹ (۴) ۱۲/۷

۱۱۶- اتم فرضی X دارای ۳ ایزوتوپ با جرم‌های 18amu ، 19amu و 21amu می‌باشد و درصد فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ آن، ۲

برابر درصد فراوانی سنگین‌ترین ایزوتوپ آن است. اگر اتم کربن تنها به شکل C^{12} وجود داشته باشد، چند گرم ترکیب

مولکولی CX_2 ، دارای $9/03 \times 10^{23}$ اتم می‌باشد؟

- (۱) ۲۵ (۲) ۵۰ (۳) ۷۵ (۴) ۱۰۰

۱۱۷- با توجه به جدول زیر در شرایطی که چگالی گاز O_3 ۳/۲۵ گرم بر لیتر است، $3/12$ لیتر از این گاز چه تعداد اتم را شامل می‌شود؟

^{14}N	^{15}N	^{16}O	^{18}O	^{17}O	ایزوتوپ
۷۵	۲۵	۶۰	۱۰	۳۰	درصد فراوانی

- (۱) $0/13 N_A$ (۲) $3/25 N_A$ (۳) $0/65 N_A$ (۴) $0/67 N_A$

محل انجام محاسبات

۱۱۸- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) دمای شعله زرد رنگ شمع از دمای شعله آبی رنگ اجاق گاز کمتر است.

ب) هر چه میزان انحراف نور در برخورد با منشور بیشتر باشد، انرژی آن نیز بیشتر است.

پ) تعداد خطوط رنگی (در ناحیه مرئی) در طیف نشری خطی لیتیم و هیدروژن با هم برابر است.

ت) رنگ شعله نمک‌های مس (II) نسبت به فلز مس متفاوت است.

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۱۹- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- جرم اتمی میانگین هیدروژن اندکی از جرم یک پروتون بیشتر است.

- نسبت مجموع شمار ذرات زیراتومی در پایدارترین رادیوایزوتوپ ساختگی هیدروژن به شمار نوترون‌ها در رادیوایزوتوپ طبیعی آن برابر ۲/۵ است.

- عنصری با عدد اتمی ۴۳ یکی از ۲۶ عنصر ساختگی موجود در جدول تناوبی است که زمان ماندگاری کمی دارد.

- شمار خطوط در طیف نشری خطی عنصر He در ناحیه مرئی با درصد فراوانی ایزوتوپ سبک‌تر لیتیم برابر است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲۰- چند مورد از مطالب زیر درست است؟ ($N = 14$, $Fe = 56 : g \cdot mol^{-1}$)

آ) نسبت شمار ایزوتوپ‌های طبیعی به ساختگی برای فراوان‌ترین عنصر مشتری برابر نسبت شمار پروتون به نوترون در فراوان‌ترین ایزوتوپ لیتیم است.

ب) هر ستون جدول دوره‌ای شامل عنصرهایی با خواص شیمیایی مشابه است و گروه نامیده می‌شود.

پ) دومین عنصر فلزی گروه ۱ جدول دوره‌ای در محدوده مرئی دارای ۴ خط در طیف نشری خطی خود می‌باشد.

ت) شمار اتم‌ها در ۱۱/۲ گرم آهن با شمار اتم‌ها در ۵/۶ گرم گاز نیتروژن یکسان است.

ث) مجموع شمار عنصرهای با نماد شیمیایی دو حرفی در بین ۳۶ عنصر نخست جدول دوره‌ای برابر با شمار عنصرهای ساختگی جدول تناوبی می‌باشد.

۲ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۲: قدر هدایای زمینی را بداییم (تا انتهای خود را بیازمایید): صفحه‌های ۱ تا ۲۵

توجه:

دانش آموزان گرامی: از دو مجموعه سوال شیمی ۱ (۱۱۱ تا ۱۲۰) و شیمی ۲ (۱۲۱ تا ۱۳۰) یک مجموعه را به اختیار انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۱۲۱- چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

- رشد و گسترش صنعت خودرو و الکترونیک به ترتیب وابسته به فولاد و نیمه‌رسانها است.
- گرمای دادن به مواد و افزودن آن‌ها به یکدیگر، همواره سبب تغییر و بهبود خواص مواد می‌شود.
- سوخت‌های فسیلی پس از فلزها، بیشترین مقادیر استخراج شده از زمین را دارا هستند.
- در ساخت ظروف چینی، از سنگ معدن فلزها به عنوان ماده اولیه استفاده می‌شود.
- با افزایش میزان بهره‌برداری از منابع، جرم تقریبی کل مواد در کره زمین به تدریج کاهش می‌یابد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲۲- کدام گزینه درست است؟

- ۱) در گروه فلزهای قلیایی برخلاف گروه هالوژن‌ها، از بالا به پایین واکنش‌پذیری کاهش می‌یابد.
- ۲) در جدول تناوبی، عنصرها به ترتیب افزایش جرم اتمی در کنار هم جای گرفته‌اند.
- ۳) در هر دوره از جدول تناوبی، شعاع اتمی عنصرها، برخلاف خصلت نافلزی آن‌ها، از چپ به راست افزایش می‌یابد.
- ۴) به طور کلی همگام با افزایش خاصیت چکش‌خواری در عنصرهای گروه ۱۴، نیروی جاذبه‌ای که هسته به الکترون‌های لایه آخر وارد می‌کند، کاهش می‌یابد.

۱۲۳- با توجه به شکل زیر که واکنش سه فلز قلیایی متوالی (از دوره ۲ تا ۴) را با گاز کلر نشان می‌دهد، کدام مطلب نادرست است؟

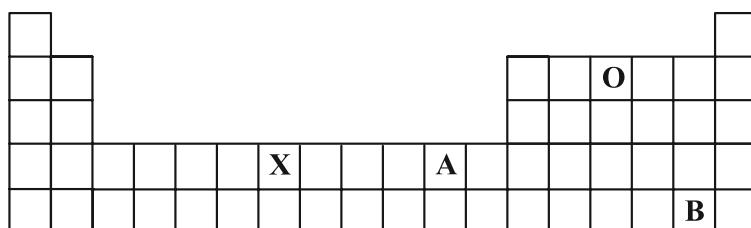
(شدت نور از a به c در حال افزایش است و فلزهای قلیایی به‌طور متوالی در گروه خود قرار دارند.)

- ۱) در واکنش c، آرایش الکترونی کاتیون و آنیون به گاز نجیب آرگون می‌رسد.
- ۲) اگر نور حاصل از واکنش a به رنگ سرخ باشد، عدد کوانتمویی فرعی همه الکترون‌های فلز واکنش‌دهنده برابر صفر است.
- ۳) فلزی که کلرید حاصل از آن در واکنش با گاز کلر، جرم بیشتری دارد، شعاع اتمی کوچک‌تری دارد.
- ۴) فلز شرکت کننده در واکنش b از فلز شرکت کننده در واکنش c پایدارتر و طول موج نور حاصل از شعله آن بیشتر است.

محل انجام محاسبات

۱۲۴- با توجه به شکل زیر که بخشی از جدول تناوبی را نشان می‌دهد چند مورد از موارد زیر صحیح است؟ (نماد عناصر فرضی است).

- آ) ترکیب عنصر X با بار +۲ و یون کربنات به رنگ صورتی دیده می‌شود.
- ب) عنصر A با عنصر O می‌تواند ترکیبات یونی A_2O و AO تشکیل دهد.
- پ) آرایش الکترونی طبق قاعدة آفبا برای عنصر A، $[Ar] 3d^1 4s^1$ می‌باشد.
- ت) عنصر B حتی در دمای بالاتر از $40^\circ C$ هم با گاز هیدروژن واکنش نمی‌دهد.

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۱۲۵- هر یک از نمادهای فرضی A، D و E به یکی از عناصرهای دوره سوم جدول دوره‌ای مربوط است. با توجه به جدول زیر کدام موارد از مطالب زیر درست است؟

نماد فرضی عنصر	نماد شمار الکترون‌ها در سومین لایه به دومین لایه
A	۰/۲۵
D	۰/۵
E	۰/۱۲۵

- آ) مقایسه خصلت فلزی این سه عنصر به صورت $E > A > D$ می‌باشد.
- ب) عنصر D سطح صیقلی داشته و بر اثر ضربه خرد می‌شود.

- پ) در شرایط یکسان شدت واکنش پذیری عنصر E با گاز کلر در مقایسه با عنصر A کمتر است.
- ت) شعاع اتمی نخستین فلز دسته p از شعاع اتمی D بزرگ‌تر است.
- ث) A و E عناصر فلزی‌اند و واکنش پذیری آن‌ها از عنصر اسکاندیم کمتر است.

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۱۲۶- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) شعاع اتمی هالوژن جامد جدول تناوبی (در ۵ دوره اول)، از شعاع اتمی نافلز مایع جدول بزرگ‌تر است.
- ۲) عنصر قلع، برخلاف عنصر ژرمانیم، در اثر ضربه تغییر شکل داده و خرد نمی‌شود.
- ۳) اگر عنصر X یک شبه‌فلز باشد، خواص شیمیایی آن همانند نافلزات بوده و به یقین یکی از زیرلایه‌های p آن در حال پر شدن است.
- ۴) عنصری که در ساخت تلویزیون رنگی کاربرد دارد، تنها عنصر واسطه دوره چهارم است که دارای یون‌های با بارهای متفاوت نیست.

۱۲۷- با توجه به واکنش پذیری بیشتر Mg از Ti، کدام یک از عبارت‌های زیر در مورد واکنش‌های داده شده درست است؟

- A) $\text{FeO(s)} + 2\text{Na(s)} \xrightarrow{\Delta} \text{Na}_2\text{O(s)} + \text{Fe(s)}$
- B) $\text{Cu(s)} + \text{FeO(s)} \rightarrow \text{CuO(s)} + \text{Fe(s)}$
- C) $\text{TiCl}_4(\text{l}) + 2\text{Mg(s)} \rightarrow \text{Ti(s)} + 2\text{MgCl}_2(\text{s})$
- D) $\text{Fe}_2\text{O}_3(\text{s}) + 3\text{CO(g)} \xrightarrow{\Delta} 2\text{Fe(l)} + 3\text{CO}_2(\text{g})$

(۱) واکنش A همانند واکنش C به طور طبیعی انجام نمی‌شود.

(۲) واکنش B برخلاف واکنش D به طور طبیعی انجام نمی‌شود.

(۳) واکنش A همانند B و برخلاف C به طور طبیعی انجام می‌شود.

(۴) واکنش D برخلاف C و مانند A به طور طبیعی انجام می‌شود.

۱۲۸- چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟ ($\text{Fe} = 56, \text{Cu} = 64 : \text{g.mol}^{-1}$)

- الف) واکنش $\text{Fe(s)} + \text{CuSO}_4(\text{aq}) \rightarrow \text{FeSO}_4(\text{aq}) + \text{Cu(s)}$ انجام شدنی بوده و با پیشرفت واکنش جرم رسوب افزایش پیدا می‌کند.
- ب) در هر واکنش شیمیایی واکنش پذیری فراورده‌ها از واکنش پذیری واکنش دهنده‌ها کمتر است.
- پ) واکنش پذیری هر عنصر به معنای تمايل اتم آن به از دست دادن الکترون است.
- ت) محلول نمک یا کاتیون فلز را باید در ظرفی از جنس فلز غیرفعال تر نگهداری کرد.
- ث) اغلب شرکت‌های فولاد جهان همانند فولاد مبارکه برای تولید آهن از کربن استفاده می‌کنند.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

۱۲۹- با توجه به واکنش‌های موازن نشده زیر، اگر ۱۲۶۰ گرم نیتریک اسید (HNO_3) با خلوص ۸۰٪ با فلز مس واکنش دهد، چند مول

مس (II) نیترات تشکیل می‌شود و گاز اوزونی که از واکنش NO_2 حاصل از واکنش (I) با گاز اکسیژن به دست می‌آید، در شرایط STP چند لیتر حجم دارد؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید و $\text{O} = 16, \text{N} = 14, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

۱۳۰- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- پالایش فلزی که رسانایی الکتریکی خود را در دمای‌های گوناگون حفظ می‌کند، با استفاده از گیاهان مقرر به صرفه است.
- واکنش $\text{FeO(s)} + 2\text{Na(s)} \xrightarrow{\Delta} \text{Na}_2\text{O(s)} + \text{Fe(s)}$ به طور طبیعی در معادن استخراج آهن انجام می‌شود.
- در واکنش فلز مس با محلول آهن (II) سولفات، رنگ محلول رفته‌رفته آبی می‌شود.
- علاوه بر طلا، فلزاتی مانند نقره، مس و پالادیم نیز در طبیعت به شکل آزاد یافت می‌شوند.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

محل انجام محاسبات

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۲۰ مهر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	همکار
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، سامان مفتخر، فرزاد شیرمحمدی، سجاد محمدنژاد، فاطمه راسخ، حمید گنجی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	مصطفومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

۳۰ دقیقه

استعداد تحلیلی

۲۵۱ - نسبت «اسکان» به «مسکن»، نسبت ... است به بیمارستان.

(۲) پزشک

(۱) درمان

(۴) بیمار

(۳) دارو

۲۵۲ - رابطه‌ی بین واژه‌های کدام گزینه متفاوت است؟

(۲) عدم - نبود - فقدان

(۱) کشمکش - زدوخورد - ستیزه

(۴) ایما - اشاره - صریح

(۳) رسما - بالغ - پخته

* بر اساس متن زیر از کتاب «چهار سیمای اسطوره‌ای» نوشته‌ی «جلال ستاری»، به پنج پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

«استوره» داستان یا شخصیتی نمونه و معیارساز در نظر جماعتی است که آن داستان و سرگذشت و شخصیت را عبرت‌انگیز و آموزنده می‌داند، بدین معنی که معتقدند سرگذشت و یا سرنوشت اسطوره‌ای مبین ساحتی از موقعیت بشری است و بنابراین نمونه‌ای عرضه می‌دارد که یا باید بدان اقتداکرد یا از آن اجتناب ورزید. در نتیجه اسطوره همواره دال بر معنای است که ممکن است غنی یا تنک‌مایه، مثبت و یا منفی باشد ولی در هر حال آن معنا یا تجربه‌ی بشری را به صورتی فشرده، بی ایجاز مخل و اطناب ممل بیان می‌کند.

از لحاظ مورخ و جامعه‌شناس، اسطوره زمانی به ظهور می‌رسد که تصویر خیالی یا کلام ضابطه‌مندی یا داستانی که آفریده‌ی وجود و نشاط یا قوه‌ی تخیل شاعر و راویست از شهود صائب و صمیمانه‌ی ذهنیت قومی برخاسته که آن تصویر یا کلام و یا داستان را ارجالاً خودی می‌داند و وضع و موقعیت خویش را در آنها جلوه‌گر می‌بیند و بدین حساب اسطوره یا نقش‌پرداز عکس‌العمل خودجوش قوم در قبل حادثی است که بر او می‌گذرد و یا تصویر خواب و خیال‌ها و آسیب‌دیدگی‌ها و یا بیان نسخه‌مانند اوامر مطلق و قاطعی که بر جامعه حاکم و فرمانرواست.

بنابراین طبیعتاً مردم با هدف‌ها و نیات خاص و نیز وسایل ارتباط جمعی و عالم سیاست به دلخواه از اسطوره سود می‌جویند و در این موارد اسطوره غالباً نمایشگر آینده‌ای است که احساسات و تمایلات قوم رقم می‌زند و قوم را به عمل برای تحقق آن فرامی‌خواند و برمی‌انگیزد.

در واقع چون دریافت شهودی درست مسائل و تردیدها و امیدهای زمانه که در اسطوره تجسم یافته‌اند اسطوره را در متن ذهنیت قوم چون نهالی نشانده و پیگیر ساخته است، لاجرم اسطوره قادر است توده‌ها را بسیج کند و به واکنشی در برابر ضربه و یا ظلم و جوری که بر آنان می‌رود و به طور کلی رویارویی هر گونه بی‌عدالتی و ادارد و از این لحاظ با خیال‌آباد یا آرمانشهر فلسفه‌ی عقل‌گرا و فرضیات و نظریات و ایدئولوژی‌های ساخته و پرداخته‌ی اهل منطق که گاه الزاما با واقعیات اجتماعی و سیاسی سر و کار ندارد، فرق دارد.

۲۵۳ - واژه‌ی «ممل» در متن به چه معنا به کار رفته است؟

(۲) سرزنش‌کننده

(۱) نامتعارف

(۴) خسته‌کننده

(۳) رایج

۲۵۴ - رابطه‌ی بین دو واژه‌ی کدام گزینه در متن، با رابطه‌ی بین دو واژه‌ی دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۲) وجود، نشاط

(۱) مبین، نمایشگر

(۴) جور، بی‌عدالتی

(۳) اقتدا، اجتناب

- ۲۵۵ کدام گزینه از متن برمی‌آید؟

۱) داستان‌های اسطوره‌ها ممکن است چندبعدی، نیک یا شر باشند، چرا که در هر حال بازگوکننده‌ی مسائلی ارزشمندند.

۲) بازتاب همه‌ی آرزوهای همه‌ی مردم یک قوم را در هر زمان، می‌توان در اسطوره‌های برساخته‌ی ایشان دید.

۳) اسطوره‌ها نیز همچون بسیاری دیگر از امور، دستخوش تغییرات سودجویانه و منفعت‌طلبانه‌ی بشری هستند.

۴) برای خلق یک اسطوره، در کنار شور و شعور، حداقل به یکی از عناصر «تصویر» و یا «روایت ضابطه‌مند» نیاز است.

- ۲۵۶ طبق متن بالا، کدام گزینه از مهمترین تفاوت‌های «آرمان شهر» با «اسطوره» نیست؟

۱) ماندگاری در ذهن‌ها
۲) تطابق با واقعیات

۳) توان بسیج توده‌ها
۴) تحسیم خواسته‌ها

داستان «تارزان»، داستان اسطوره‌ای کودکی سفیدپوست و انگلیسی است که به شکلی شگفت‌آور، از روزهای نخست پس از تولد، در میان آدمیان غیرمتmodern آفریقایی و در میان میمون‌های وحشی خیالی در جنگل‌های خیالی افریقا رشد می‌کند و سپس تبدیل به سلطان جنگل‌ها می‌شود؛ از هر زیرکی در جنگل، تنومندتر است و از هر تنومندی، زیرک‌تر. پس همه‌ی آدمیان قبایل افریقایی و همه‌ی حیوانات جنگل رام او می‌شوند. در ادامه، او با ورود اتفاقی جمعیتی از آدمیان به جنگل، دلباخته‌ی دختری از نجایی انگلیسی همراه ایشان می‌شود و داستان‌هایی عاشقانه نیز می‌سازد.

- ۲۵۷ داستان تارزان، نماد کدام مورد نیست؟

۱) نگرش خصم‌مانه به وطن‌دوستی
۲) سودای تسلیط بر طبیعت، بهویژه جنگل
۳) نوعی تبعیض نژادی و قومی
۴) نوعی شکایت از مظاهر تمدن امروزی

از هر یک از دسته‌های شهر «تهران، کرج، اراک»، غذا «قرمه‌سبزی، قیمه، تن‌ماهی»، ادویه «فلفل، آویشن، زردچوبه» و نوشیدنی «آب، دوغ، نوشابه»، دقیقاً یک کارت به «سارا، رضا و محمد» دادیم. می‌دانیم شهر رضا تهران نیست. کارت‌های فلفل و دوغ به دو شخص متفاوت رسیده است، کارت شهر سارا اراک است و کارت غذای محمد قیمه. همچنین کارت‌های آویشن و قورمه‌سبزی به یک شخص رسیده است و کارت‌های زردچوبه و آب هم به یک شخص. بر این اساس به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید.

- ۲۵۸ کدام گزینه قطعاً درست است؟

۱) تن‌ماهی به رضا رسیده است.
۲) فلفل به محمد رسیده است.
۳) نوشابه به سارا رسیده است.
۴) تهران به محمد رسیده است.

۲۵۹ - کدام گزینه قطعاً درست نیست؟

- (۱) آویشن به محمد رسیده است.
 (۲) کرج به رضا رسیده است.
 (۳) قرمه‌سبزی به سارا رسیده است.
 (۴) تن ماهی به رضا رسیده است.

۲۶۰ - اگر به محمد زردچوبه رسیده باشد، قطعاً ...

- (۱) به رضا آب رسیده است.
 (۲) به سارا نوشابه رسیده است.
 (۳) به محمد آب رسیده است.
 (۴) به سارا دوغ رسیده است.

۲۶۱ - اگر به سارا دوغ رسیده باشد، ممکن نیست که ...

- (۱) به سارا آویشن رسیده است.
 (۲) به رضا نوشابه رسیده است.
 (۳) به محمد زردچوبه رسیده است.
 (۴) به سارا تن ماهی رسیده است.

* نتایج مجموعه‌ای از تحقیقات دانشگاهی درباره روش‌های مختلف آموزشی و بازده آن‌ها بر اساس ابرداده‌های استخراج شده به شکل زیر نمایش داده شده است. \$ نماد میزان هزینه و ⌂ نماد میزان پیشرفت دانشآموزان و دانشجویان بر معيار «ماه» است. بر این اساس به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

باختصار به دانشآموزان و دانشجویان **۹**

راهبردهای فراشناختی **۸**

معلم خصوصی **۶**

فعالیت گروهی **۵**

کاهش تعداد دانشآموزان و دانشجویان به کمتر از بیست نفر در کلاس **۳**

راهنمایی‌های شخصی‌سازی شده **۲**

نظرارت بر دانشآموزان و دانشجویان **۱**

تخصیص دستیار به آموزگاران و استادان **۱**

بهبود وضعیت ساختمان مدارس و دانشگاهها **۰**

تفکیک کامل دانشآموزان و دانشجویان بر اساس توانایی‌ها **-۱**

۲۶۲ - کدام مورد از نمودار بالا برداشت نمی‌شود؟

(۱) بهترین روش‌های آموزشی لزوماً گران‌ترین آن‌ها نیست.

(۲) هزینه کردن در بخشی از آن‌چه مربوط به امور آموزش پنداشته می‌شود، بی‌فایده است.

(۳) در برخی موارد، بعضی از روش‌های آموزشی نه تنها مفید نیست که مُضر است.

(۴) گران‌ترین روش‌های آموزشی عمدتاً بی‌فایده‌ترین آن‌هاست.

- ۲۶۳- بین چهار مورد زیر، کدامیک پربازده‌تر است؟

(۱) راهبردهای فراشناختی

(۲) معلم خصوصی

(۳) فعالیت‌های گروهی

(۴) راهنمایی‌های شخصی‌سازی شده

- ۲۶۴- دخترعموی تنها پسردایی امین، دو خواهر بزرگ‌تر از خود دارد، ولی دخترعمو و دخترعمه ندارد. امین نیز نه برادر دارد و نه پسرخاله. پدربزرگ و

مادربزرگ این بچه‌ها چند نوه دارند؟ حالات خاص را درنظر نگیرید.

۴ (۱)

۵ (۲)

۶ (۳)

۷ (۴)

- ۲۶۵- فرزاد هم پسرعموی تلما و هم پسرخاله اوست. تینا دختر میلاد است که هم شوهر تنها خاله فرزاد است و هم عمومی او. تلما و تینا چه نسبتی با هم

دارند؟ حالات خاص را درنظر نگیرید.

(۱) دخترعموی همند

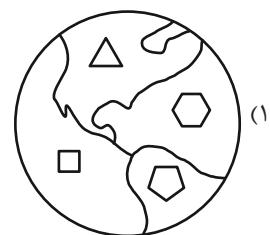
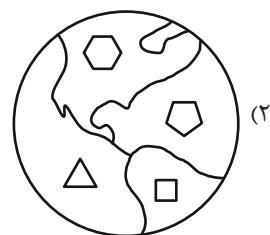
(۲) خواهر همند

(۳) دختر خاله همند

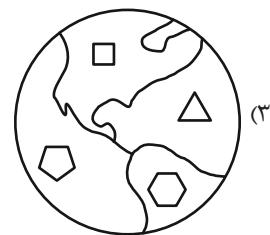
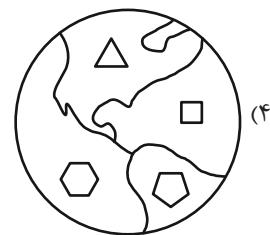
(۴) مادر و دخترند

- ۲۶۶- کدام گزینه با دیگر شکل‌ها متفاوت است؟

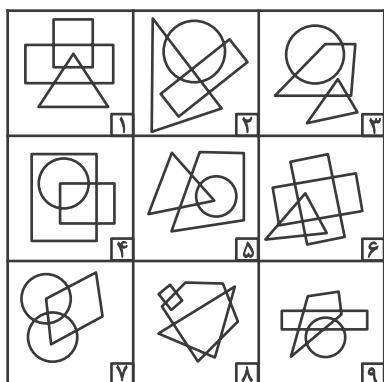
۱ (۱)

۲ (۲)

- کدام گزینه خانه‌های زیر را منطقی‌تر به سه دسته تقسیم کرده است؟

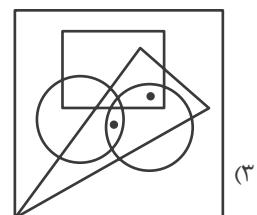
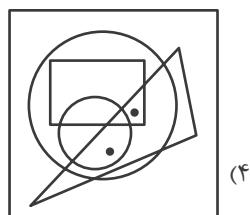
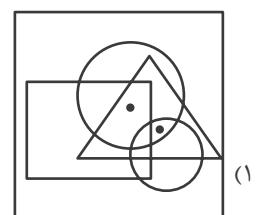
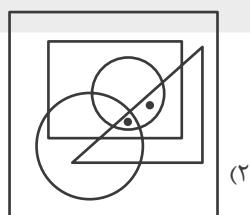
$\{1-2-7\}, \{3-4-5\}, \{6-8-9\}$ (۲)

$\{1-6-8\}, \{2-4-7\}, \{3-5-9\}$ (۱)

$\{1-8-9\}, \{2-3-6\}, \{4-5-7\}$ (۴)

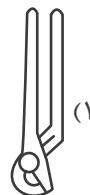
$\{1-5-9\}, \{2-3-8\}, \{4-6-7\}$ (۳)

- جایگاه نقطه‌ها در خانه‌های زیر نسبت به دیگر شکل‌ها در کدام گزینه متفاوت است؟

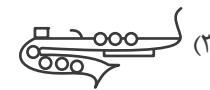
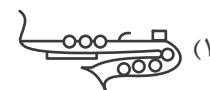
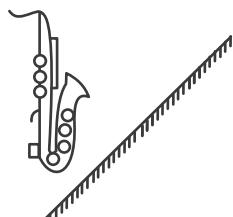

- ۲۶۹ - کدام گزینه تصویر بازتاب شکل زیر در یک آینه تخت را در آب، به درستی نشان می‌دهد؟

- ۲۷۰ - کدام گزینه قرینه شکل زیر را نسبت به آینه رسم شده به درستی نشان می‌دهد؟

خودارزیابی توجه و تمرکز

آزمون ۲۰ مهر ۱۴۰۳

دانش آموز عزیزا!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متوجه و متعصب باشند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم ببردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم تا زمانی که محتوای کتاب را بفهمم، روی خواندن آن کتاب تمرکز کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۲. می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز به دستورالعمل‌های درسی معلم با دقت گوش دهم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۳. من می‌توانم روی درس خواندن طولانی تمرکز کنم تا زمانی که آنها را تمام کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۴. من می‌توانم بدون نیاز به وقفه، روی تکالیف برای مدت طولانی کار کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۵. من می‌توانم روی گفتگو با دوستانم تمرکز کنم حتی اگر افراد دیگری در اطراف ما صحبت کنند.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۶. هنگام انجام تکالیف می‌توانم به عوامل حواس‌پرتی توجه نکنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۷. وقتی یک فعالیت جدید شروع می‌شود، من می‌توانم به سرعت توجه خود را دوباره متوجه شویم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۸. من می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز، خود را با تغییرات برنامه درسی وفق دهم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۹. می‌توانم به معلم توجه کنم و همزمان یادداشت ببرداری کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۸۰. من می‌توانم در حین انجام تکالیف به موسیقی گوش دهم و همچنان تمرکز کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

آزمون ۲۰ مهر ماه ۱۴۰۳ اختصاصی دوازدهم ریاضی

رقمی پاسخ

نام درس	نام طراحان
حسابان ۲	بهمن امیدی-دانیال آر کیش-علی آزاد-سهیل تقی زاده-محمد هادی جلالی-داد حسین پور-عادل حسینی-بهرام حلاج سجاد داولطب-ستار زواری-حامد قاسمیان-حامد معنوی-میلاد منصوری-جهانبخش نیکنام
هندسه	امیرحسین ابو محیوب-احساس اسفندیار جواد ترکمن-سید محمد رضا حسینی فرد-افشین خاصه خان-کیوان دارابی-سوگند روشنی علیرضا شریف خلبی-سیامک شهبازی زاده-هومون عقیلی-احمدرضا فلاحت-مهرداد ملوندی-نیما مهندس
ریاضیات گسته	امیرحسین ابو محیوب-افشین خاصه خان-کیوان دارابی-مصطفی دیداری-سوگند روشنی
فیزیک	مهران اسماعیلی-حسین الهی-بهزاد آزادفر-زهرا آقامحمدی-علی بزرگر-علیرضا جباری-مهدى حاجی زاده-ویدا حیدری محسن سلامی وند-محمد رضا سهراei فرد-معصومه شیعیت ناصری-مهدى شریفی-نگار صفری-متین فخری-ادریس محمدی آراس محمدی-سید محمد علی موسوی-امیر احمد میر سعید-حسام نادری-مجتبی نکویان
شیمی	محبوبه بیک محمدی-سعید تیزرو-محمد رضا جمشیدی-امیر حاتمیان-حمدی ذبیحی-یاسر راش-سینا رحمانی تبار-روزبه رضوانی امیرحسین طبی-محمد عظیمیان زواره-محسن مجتوهی-هدای مهدی زاده-اکبر هنرمند

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	حسابان ۲	هندسه	ریاضیات گسته	فیزیک	شیمی
گزینشگر	عادل حسینی	امیرحسین ابو محیوب	امیرحسین ابو محیوب	پاپک اسلامی	ایمان حسین نژاد
گروه ویراستاری	امیرحسین ابو محیوب مهبد خالقی امیر محمد کریمی مهرداد ملوندی	امیرحسین ابو محیوب مهبد خالقی امیر محمد کریمی مهرداد ملوندی	امیرحسین ابو محیوب مهبد خالقی امیر محمد کریمی مهرداد ملوندی	حسین بصیر بهنام شاهنی	محمدحسن محمدزاده مقدم احسان پنجه شاهی امیرحسین کمره ای
ویراستاری رتبه های پرتو	سپهر متولیان امیرحسین ریبعان امیر محمد محقق	امیرحسین ریبعان امیر محمد محقق	امیرحسین ریبعان امیر محمد محقق	سینا صالحی دانیال سیدی	آرمان قنواتی ایلیا اسفندیار پور
مسئول درس	عادل حسینی	سرژ یقیازاریان تبریزی	علیرضا همایون خواه	حسام نادری	امیرعلی بیات
مستندسازی	سمیه اسکندری	عادل حسینی	الهه شهبازی	سید سجاد رضایی	امیرحسین توحیدی
ویراستاران (مستندسازی)	احسان صادقی-سجاد سلیمانی-علیرضا عباسی زاده				حسین شاهسواری محسن دستجردی معصومه صنعت کار

گروه فن و تولید

مدیر گروه	مددکار گروه
نر گس غنی زاده	هرگز
مدیر گروه: محبیا اصغری	مسئول دفترچه
مدیر گروه: الهه شهبازی	گروه مستندسازی
فرزانه فتح الهزاده	حروف نگار
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بنی صبا و فلسطین - پلاک ۹۳۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۱۶۴۶۳

$$\begin{cases} -m+n+3=1 \\ m+4n=0 \end{cases} \Rightarrow n=-\frac{2}{3}, \quad m=\frac{4}{3}$$

$$\Rightarrow f(m+n)=f\left(-\frac{2}{3}\right)=\frac{2}{3}$$

(ریاضی - تابع: صفحه ۱۱)

(یومن امیدی)

$$1-x \geq 0 \Rightarrow x \leq 1$$

$$\sqrt{1-x} \geq 0 \Rightarrow \sqrt{1-x}-2 \geq -2$$

پس دامنه بازه $[1, +\infty)$ و برد بازه $(-\infty, +\infty)$ است که اشتراک آنها

$$a=-2, \quad b=1 \Rightarrow b-a=3$$

(حسابان - تابع: صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

گزینه ۴

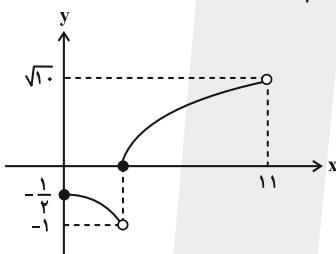
-۵

(عامد قاسمیان)

گزینه ۳

نمودار تابع را رسم می‌کنیم تا براساس برد آن یک مجموعه به عنوان

هم‌دامنه انتخاب کنیم:

برد تابع مجموعه $(-\frac{1}{2}, \sqrt{10})$ است و از آنجا که برد همواره

زیرمجموعه هم‌دامنه است، درین گزینه‌ها فقط بازه $(-\infty, \sqrt{10})$ قابل قبول است.

(حسابان - تابع: صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(یومن امیدی)

گزینه ۲

-۷

با توجه به ویژگی‌های جزء صحیح، معادله را به صورت زیر بازنویسی می‌کنیم:

$$[2x]+([2x]-1)+([2x]-2)=3[2x]-3=6$$

$$[2x]=3 \Rightarrow 3 \leq 2x < 4 \Rightarrow \frac{3}{2} \leq x < 2$$

$$\text{در نتیجه } a+b=\frac{7}{2}, \quad b=2, \quad a=\frac{3}{2}$$

(حسابان - تابع: صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

(عادل حسینی)

گزینه ۲

-۸

$$\log_{\frac{4}{5}}(2^2 \times 2^5) = \log_{\frac{4}{5}}2^5 = \frac{5}{2} \log_2 2 = \frac{28}{25} = 1.12$$

(حسابان - توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه ۱۶)

حسابان ۲

گزینه ۲

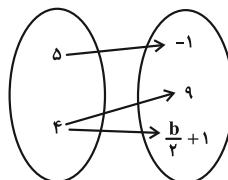
-۱

(علی آزاد)

برای این که رابطه تابع باشد، لازم است $2a-1=9$ و $a=5$ باشند:

$$2a-1=9 \Rightarrow a=5$$

در این صورت رابطه به صورت زیر خواهد بود:

که برای تابع بودن آن لازم است $b/2 + 1 = 9$ باشد.

$$\frac{b}{2} + 1 = 9 \Rightarrow b = 16$$

(ریاضی - تابع: صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۰)

گزینه ۱

-۲

(عادل قاسمیان)

تنها تابع خطی که دامنه و برد آن به ترتیب نامتناهی و متناهی هستند، تابع ثابت است. در این سؤال تابع ثابت $f(x) = -2$ را داریم که مقدار آن به ازای همه مقادیر x برابر ۲ است.

(ریاضی - تابع: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ و ۱۱)

گزینه ۲

-۳

(عادل حسینی)

دامنه تابع f مجموعه $\mathbb{R} - \{-1\}$ است، پس دامنه تابع g هم باید همین باشد. این یعنی مخرج $(x-1)$ ریشه مضاعف دارد:

$$x^2 - bx + 1 = (x-1)^2 = x^2 - 2x + 1 \Rightarrow b = 2$$

حال ضابطه تابع g هم باید $\frac{1}{x-1}$ باشد:

$$\Rightarrow \frac{x-a}{(x-1)^2} = \frac{1}{x-1} \Rightarrow x-a = x-1 \Rightarrow a=1$$

در نتیجه $a+b=3$ است.

(حسابان - تابع: صفحه‌های ۱۴ تا ۱۵)

گزینه ۱

-۴

(جعاب‌نش نیکنام)

ابتدا ضابطه را ساده‌تر می‌نویسیم:

$$f(x) = m\sqrt{(x-1)^2} + n\sqrt{(x+2)^2} + 3x$$

$$= m|x-1| + n|x+2| + 3x$$

$$\xrightarrow{-2 \leq x \leq 1} f(x) = m(-x+1) + n(x+2) + 3x$$

$$= (-m+n+3)x + m+2n$$

ضابطه تابع همانی در دامنه‌اش $x = f(x)$ است، پس داریم:

$$\frac{1}{x \rightarrow x + \frac{1}{2}} \rightarrow y = f\left(2(x + \frac{1}{2})\right) = f(2x + 1)$$

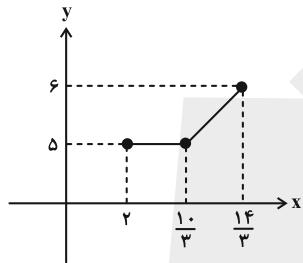
(مسابقات - تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

(ممدره‌های بلال)

گزینه «۳» - ۱۳

ابتدا طول نقاط روی نمودار تابع $y = f(3 - \frac{2x}{3})$ را برابر $\frac{9}{4}$ تقسیم می‌کنیمتا نمودار تابع $y = f(3 + \frac{3x}{2})$ به دست آید، سپس x را به $-2 - x$ تبدیل $y = f(\frac{3x}{2})$ یعنی نمودار را ۱ واحد به راست انتقال دهیم تا نمودار تابع

به دست آید. دست آخر کافی است عرض نقاط را نصف کنیم.

(مسابقات - تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

(یومن امیدی)

گزینه «۳» - ۱۴

تبديلات گفته شده را روی نمودار تابع $y = |2x + 1| - 1$ اعمال می‌کنیم:

$$y = |2x + 1| - 1 \xrightarrow{x \rightarrow x - 2} y = |2(x - 2) + 1| - 1$$

$$y = |2(x - 2) + 1| - 1 = |2x - 3| - 1 \xrightarrow{y \rightarrow -y} y = -|2x - 3| + 1$$

$$y = -|2x - 3| + 1 \xrightarrow[y \rightarrow y - 2]{\text{ واحد به بالا}} y - 2 = -|2x - 3| + 1$$

$$\Rightarrow y = -|2x - 3| + 3$$

ضابطه به دست آمده را می‌توان به صورت $y = -2|x - \frac{3}{2}| + 3$ نیز

$$a = -2, b = \frac{3}{2}, c = 3 \Rightarrow abc = -9$$

نوشت. این یعنی:

(مسابقات - تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

(جوانیشن نیکنام)

گزینه «۴» - ۱۵

تابع نهایی را g می‌نامیم و ضابطه آن را به دست می‌آوریم:

$$y = f(x) \xrightarrow{x \rightarrow 2x} y = f(2x)$$

$$\xrightarrow[x \rightarrow x + \frac{1}{2}]{\text{ واحد به چپ}} y = f\left(2(x + \frac{1}{2})\right) = y \Rightarrow f(2x + 1)$$

(سبار (اوطلب))

گزینه «۴» - ۹

ابتدا $\log_{75} 15$ را ساده می‌نویسیم:

$$\log_{75} 15 = \frac{\log_4 15}{\log_4 75} = \frac{1 + \log_4 5}{1 + 2 \log_4 5} \quad (*)$$

پس اگر از تساوی $\log_4 75 = a$ عبارت $a = \log_{45} 75$ را بر حسب بنویسیم، مسئله حل می‌شود:

$$a = \frac{\log_4 75}{\log_4 45} = \frac{1 + 2 \log_4 5}{1 + \log_4 5} \Rightarrow \log_4 5 = \frac{-2a + 1}{a - 2}$$

و طبق رابطه (*) داریم:

$$\log_{75} 15 = \frac{1 + \left(\frac{-2a + 1}{a - 2}\right)}{1 + 2\left(\frac{-2a + 1}{a - 2}\right)} = \frac{-a - 1}{-3a} = \frac{a + 1}{3a}$$

(مسابقات - توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۱۶)

گزینه «۲» - ۱۰

برد تابع بازه $(-\infty, +\infty)$ است و از آنجا که برد باشد بازه

$$-b = -4 \Rightarrow b = 4 \quad (-b, +\infty)$$

باشد، نتیجه می‌گیریم: از طرفی طول از مبدأ تابع $x = -2$ است.

$$\xrightarrow{f(-2)=0} 2^{-2a+1} - 4 = 0 \Rightarrow 2^{-2a+1} = 4 = 2^2$$

$$\Rightarrow -2a + 1 = 2 \Rightarrow a = -\frac{1}{2} \Rightarrow ab = -2$$

(مسابقات - توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۷۵ تا ۷۹)

گزینه «۴» - ۱۱

به ترتیب تبدیلات را روی تابع f اعمال می‌کنیم:

$$y = f(x) \xrightarrow{x \rightarrow \frac{x}{3}} \text{ضرب طول نقاط در } \frac{1}{3} \xrightarrow{x \rightarrow \frac{x}{2}} y = f\left(\frac{x}{3}\right)$$

$$\xrightarrow{\text{ضرب عرض نقاط در } \frac{1}{2}} 2y = f\left(\frac{x}{3}\right) \Rightarrow y = \frac{1}{2}f\left(\frac{x}{3}\right)$$

$$\xrightarrow{y \rightarrow -y} y = \frac{1}{2}f\left(-\frac{x}{3}\right)$$

(مسابقات - تابع: صفحه‌های ۶ تا ۱۲)

گزینه «۱» - ۱۲

باید تابع حاصل از تبدیل مورد نظر در هر گزینه را پیدا کنیم. ما گزینه

صحیح را شرح می‌دهیم؛ سایر گزینه‌ها تمرین خودتان باشد.

$$y = f(x) \xrightarrow{x \rightarrow 2x} \text{ضرب طول نقاط در } \frac{1}{2} \xrightarrow{x \rightarrow 2x} y = f(2x)$$

(یومن امیدی)

گزینه «۲»

معادله را به صورت زیر بازنویسی می کنیم:

$$\log_2(x^2 + 1) = \log_2(x+2) - \log_2 2$$

$$\Rightarrow \log_2(x^2 + 1) = \log_2(x+2)^2 - \log_2^2 = \log_2 \frac{(x+2)^2}{2}$$

$$\Rightarrow x^2 + 1 = \frac{(x+2)^2}{2} \Rightarrow 2x^2 + 2 = x^2 + 4x + 4$$

$$\Rightarrow x^2 - 4x - 2 = 0 \Rightarrow (x-2)^2 = 6 \Rightarrow x = 2 \pm \sqrt{6}$$

محدوده قابل قبول برای x بازه $(-2, +\infty)$ است، پس هر دو جواب

معادله قابل قبول آنند که مجموع آنها برابر ۴ است.

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی؛ صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹)

(اورور مسینی، پور)

گزینه «۳»

ابتدا ضابطه تابع را به صورت زیر بازنویسی می کنیم:

$$f(x) = \frac{(2^x)^2 + 2(2^x) + 1}{2^x} = 2^x + \frac{1}{2^x} + 2$$

حال از نامساوی مقابل استفاده می کنیم: $\forall a > 0 ; a + \frac{1}{a} \geq 2$

$$2^x > 0 \Rightarrow 2^x + \frac{1}{2^x} \geq 2 \Rightarrow f(x) = 2^x + \frac{1}{2^x} + 2 \geq 4$$

و داریم: پس برد تابع $(4, +\infty)$ است.

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی؛ صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(سعیل تقیزاده)

گزینه «۳»روش اول: تابع $y = f(x-m) - n$ باید با تابع g برابر باشد:

$$f(x-m) - n = \frac{(x-m)^2 + 2(x-m) + 3}{(x-m)^2 + (x-m) + 1} - n$$

$$= \frac{(1-n)x^2 + (2(n-1)m - n + 2)x + (1-n)m^2 + (n-2)m - n + 3}{x^2 + (1-2m)x + m^2 - m + 1}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 1-n = -1 \Rightarrow n = 2 \\ 1-2m = -1 \Rightarrow m = 1 \end{cases} \Rightarrow m+n = 3$$

روش دوم: کافی است ضابطه‌ها را به صورت زیر بازنویسی کنیم:

$$f(x) = 1 + \frac{x+2}{x^2+x+1} = 1 + \frac{(x+1)+1}{(x+1)^2 - (x+1) + 1}$$

$$g(x) = \frac{-(x^2 - x + 1) + x + 1}{x^2 - x + 1} = \frac{x+1}{x^2 - x + 1} - 1$$

بنابراین اگر نمودار تابع f را واحد به پایین و ۱ واحد به راست انتقال دهیم، به نمودار تابع g می‌رسیم. پس $m = 1$ و $n = 2$ و در نتیجه $m+n = 3$ است.

(مسابان ا- تابع؛ صفحه‌های ۲ تا ۵)

$$\text{قرینه نسبت به محور } x \text{ ها} \rightarrow g(x) = -f(2x+1)$$

$$f(x) = (x-1)^2 - 1 \rightarrow g(x) = -(2x+1-1)^2 - 1 = -4x^2 + 1$$

حال باید نمودار تابع $+1$ واحد در راستای قائم انتقال دهیم تا نمودار تابع f را فقط قطع کند، پس یعنی معادله $g(x) + k = f(x)$ باید یک جواب داشته باشد:

$$-4x^2 + 1 + k = x^2 - 2x \Rightarrow 5x^2 - 2x - 1 - k = 0$$

باید Δ عبارت صفر باشد:

$$\Rightarrow \Delta = 4 - 20(-1-k) = 24 + 20k = 0 \Rightarrow k = -\frac{24}{20} = -\frac{6}{5}$$

(مسابان ا- تابع؛ صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

(میلان منوری)

گزینه «۳»در ابتدا عبارت $\log_x(5x-6)$ باید قابل تعریف باشد:

$$\left. \begin{array}{l} 5x-6 > 0 \Rightarrow x > \frac{6}{5} \\ x > 0 \\ x \neq 1 \end{array} \right\} \Rightarrow x > \frac{6}{5} \quad (1)$$

و همچنین عبارت زیر را باید منفی باشد:

$$\Rightarrow \log_x(5x-6) \geq 2 \xrightarrow{x>1} 5x-6 \geq x^2$$

$$\Rightarrow x^2 - 5x + 6 = (x-2)(x-3) \leq 0 \Rightarrow 2 \leq x \leq 3 \quad (2)$$

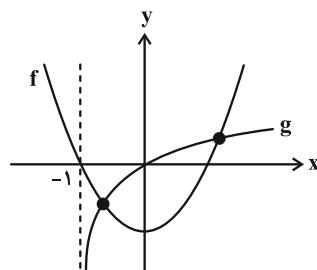
از اشتراک (۱) و (۲)، دامنه تابع بازه $[2, 3]$ به دست می‌آید که شامل ۲ عدد طبیعی است.

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی؛ صفحه‌های ۸۰ تا ۸۷)

(عادل مسینی)

گزینه «۳»تعداد جواب‌های معادله $(x+1)^2 - 1 = \log(x+1)$ را باید به دست آوریم. بههمین خاطر، نمودار دو تابع $f(x) = x^2 - 1$ و $g(x) = \log(x+1)$ را

در یک دستگاه رسم می کنیم.

با توجه به شکل، مشخص است که نمودارهای دو تابع f و g در دو نقطه یکدیگر را قطع می‌کنند. پس معادله صورت سؤال ۲ جواب دارد.

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی؛ صفحه‌های ۸۰ تا ۸۹)

(سوکنند روشن)

گزینه «۲» - ۲۳

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} x & 0 \\ 0 & x \end{bmatrix} \Rightarrow 2x = 6 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow B = \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$$

$$AB = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 & 0 \\ 3 & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{جمع درایهها}} \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 3 & 3 \end{bmatrix}$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها؛ صفحه‌های ۱۸ و ۱۷)

(کیوان درابی)

گزینه «۱» - ۲۴

مطابق فرض $A = -3I$ است، پس داریم:

$$3B^T + BAB = B(3I)B + BAB = B(3I + A)B = B \times \bar{O} \times B = \bar{O}$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها؛ صفحه‌های ۱۷ تا ۱۶)

(امیرضا خلاج)

گزینه «۳» - ۲۵

$$\gamma A = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \frac{1}{\gamma} \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{bmatrix}$$

$$A^2 = A \times A = \frac{1}{\gamma} \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{bmatrix} \times \frac{1}{\gamma} \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{49} \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{bmatrix} = \frac{1}{\gamma} \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{bmatrix} = A$$

$$A^2 = A \xrightarrow{\times A} A^3 = A^2 = A \xrightarrow{\times A} A^4 = A^3 = A \xrightarrow{\dots} A^n = A$$

$$A + A^2 + \dots + A^n = A + A + \dots + A = \gamma A = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow 1+3+2+6=12 = \text{مجموع درایهها}$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها؛ صفحه‌های ۱۷ تا ۱۶)

هندسه ۳

گزینه «۱» - ۲۱

(اسماق اسفندیار)

$$2(1)+3$$

$$2(2)+3$$

درایه‌های ستون سوم ماتریس به صورت \vdots است. مجموع درایه‌های

$$2(n)+3$$

ستون سوم ماتریس برابر است با:

$$(2(1)+3)+(2(2)+3)+\dots+(2(n)+3)=77$$

$$2(1+2+\dots+n)+(3+3+\dots+3)=77 \quad \text{بار} n$$

$$2\left(\frac{n(n+1)}{2}\right)+3n=77 \Rightarrow n^2+4n-77=0 \Rightarrow \begin{cases} n=-11 \\ n=7 \end{cases}$$

ماتریس از مرتبه ۷ است. بنابراین مجموع درایه‌های سطر سوم ماتریس برابر

$$(2(3)+1)+(2(3)+2)+\dots+(2(3)+7)$$

است با:

$$= 6 \times 7 + \frac{7(8)}{2} = 42 + 28 = 70$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها؛ صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(اسماق اسفندیار)

گزینه «۲» - ۲۲

از ماتریس‌های B و C فاکتور می‌گیریم:

$$B\left(\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & -3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 1 & 6 \end{bmatrix}\right)C = B\left(\begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}\right)C = B(3I)C$$

$$3BC = \begin{bmatrix} 6 & 12 \\ 3 & 9 \end{bmatrix} \Rightarrow BC = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$$

$$D = ABC = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 1 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & \square \\ \square & 2 \end{bmatrix}$$

حاصل ضرب درایه‌های قطر اصلی برابر با $2 \times 2 = 4$.

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

(نیما مهندس)

گزینه «۲» - ۲۸

چون فقط درایه‌های ستون دوم مد نظر است $j = 2$ و به i مقادیر ۱، ۲ و ۳

را می‌دهیم:

$$\left. \begin{array}{l} a_{12} = 1^2 - 6 + 1 = -4 \\ a_{22} = 2^2 - 6 + 1 = -1 \\ a_{32} = 3^2 - 6 + 1 = 4 \end{array} \right\} \Rightarrow (-4) + (-1) + 4 = -1$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(هومن عقیلی)

گزینه «۳» - ۲۹

$$\overbrace{A_{2 \times 3} \times B_{m \times n}}^{\text{مربعی}} : \text{طبق فرض}$$

حاصل $A \times B$ یک ماتریس مربعی است، پس $m = 3$ و $n = 2$ است.

$$A \times B = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 2 \\ 3 & -1 & 2 \end{bmatrix}_{2 \times 3} \times \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix}_{3 \times 2} = \begin{bmatrix} 17 & 23 \\ 11 & 15 \end{bmatrix}_{2 \times 2}$$

در نتیجه مجموع درایه‌های ماتریس $A \times B$ مساوی ۶۶ است.

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۰، ۱۷ و ۱۸)

(هومن عقیلی)

گزینه «۳» - ۳۰

$$\begin{bmatrix} x & 2 & 1 \\ -1 & 2 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}_{1 \times 3} \begin{bmatrix} x & 2 & 1 \\ 1 & -x & 0 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}_{3 \times 3} = \begin{bmatrix} -x+1 & -2x-1 & 0 \end{bmatrix}_{1 \times 3}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} -x+1 & -2x-1 & 0 \end{bmatrix}_{1 \times 3} \begin{bmatrix} x \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = -x^2 + x - 4x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 3x + 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha = -1 \\ \beta = -2 \end{cases} \Rightarrow \frac{\alpha}{\beta} + \frac{\beta}{\alpha} = 2/5$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۷ و ۱۹)

(کیوان دارابی)

گزینه «۲» - ۲۶

$$\text{ستون سوم } A^4 = \text{ستون سوم } A \times A \times A \times A$$

برای این منظور کافی است، محاسبات را از سمت راست انجام دهیم. چون سطر اول و سوم ماتریس A مانند هم هستند، کار ساده‌تر است. ضمن این‌که سطر دوم A نیز ضرب کردن را ساده‌تر می‌کند.

$$A^2 = \text{ستون سوم } \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \text{ستون سوم } \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = \text{ستون سوم } \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 8 \\ 0 \\ 8 \end{bmatrix}$$

$$\text{مجموع درایه‌های ستون سوم} = 8 + 0 + 8 = 16$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۷ تا ۲۱)

(امیرحسین ابومحبوب)

گزینه «۴» - ۲۷

ابتدا ماتریس BA را به دست می‌آوریم:

$$BA = \begin{bmatrix} a & 2 \\ -1 & b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 1 & x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2a+2 & -a+2x \\ -2+b & 1+bx \end{bmatrix}$$

در ماتریس اسکالر، درایه‌های غیرواقع بر قطر اصلی صفر هستند و درایه‌های

واقع بر قطر اصلی برابر یکدیگرند، پس داریم:

$$\begin{cases} -a+2x=0 \Rightarrow a=2x \\ -2+b=0 \Rightarrow b=2 \\ 2a+2=1+bx \Rightarrow 2a+2=1+2x \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2a+2=1+a \Rightarrow a=-1 \Rightarrow x=-\frac{1}{2}$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۰، ۱۷ و ۱۸)

$$n = 5k \Rightarrow 10 \leq 5k \leq 99 \Rightarrow 2 \leq k \leq 19 \Rightarrow 18 : \text{تعداد}$$

با

$$n = 5k - 1 \Rightarrow 10 \leq 5k - 1 \leq 99 \Rightarrow 11 \leq 5k \leq 100$$

$$\Rightarrow 3 \leq k \leq 20 \Rightarrow 18 : \text{تعداد}$$

۳۶ تا که مربع کامل است.

(ریاضیات گسسته-آشناي با نظرية اعداد؛ صفحه ۵)

(سوکنر، روشنی)

«گزینه ۲» - ۳۴

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} + \frac{1}{d} = 1$$

اثبات گزاره (الف): برهان خلف:

$$\xrightarrow{abcd} bcd + acd + abd + abc = abcd$$

فرد = زوج

فرض خلف نادرست و حکم درست است.

اثبات گزاره (ب):

$$(2k+1)^3 + (2k+3)^3$$

$$= 8k^3 + 12k^2 + 6k + 1 + 8k^3 + 36k^2 + 54k + 27$$

$$= 2k' \quad \text{زوج}$$

مثال نقض گزاره (ب):

اگر عدد گویا را صفر و عدد گنگ را $\sqrt{3}$ انتخاب کنیم، حاصل ضرب آنها برابر صفر و عددی گویاست.

مثال نقض گزاره (ت):

$$k = 2 \Rightarrow 8(2) + 1 = 17 \quad \text{که مربع عدد فرد نیست}$$

(ریاضیات گسسته-آشناي با نظرية اعداد؛ صفحه های ۳ و ۵)

(کیوان، درایی)

«گزینه ۱» - ۳۵

$$\text{تابع } \frac{1}{3}g + \frac{1}{3}f + \frac{1}{3} \text{ چون ضریبی عددی از تابع پیوسته } g + f \text{ است، بنابراین}$$

پیوسته است. $2f + 3g$ ناپیوسته است از زیرا:

(اخشین، فاصله فان)

ریاضیات گسسته

«۳» - ۳۱

بررسی موارد:

الف) درست

$$k + 1 = n(n+2) + 1 = n^3 + 2n + 1 = (n+1)^3 \quad n \in \mathbb{N}$$

ب) درست

$$k = (n-1)n(n+1) = n(n^2 - 1) = n^3 - n \Rightarrow k + n = n^3 \quad n \in \mathbb{N}$$

پ) درست

$$k = (2n-1)^3 + (2n+1)^3 = 8n^3 + 2 \Rightarrow k - 2 = 8n^3$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}(k-2) = 4n^3 = (2n)^3 \quad n \in \mathbb{N}$$

ت) نادرست

$$k = n + n + 1 = 2n + 1 \Rightarrow k(k-1) + 1 = (2n+1)(2n) + 1$$

$$= 4n^3 + 2n + 1 \quad n \in \mathbb{N}$$

(ریاضیات گسسته-آشناي با نظرية اعداد؛ صفحه های ۳ و ۵)

(اخشین، فاصله فان)

«۴» - ۳۲

$$x^4 + \frac{1}{x^2} \geq 2 \Leftrightarrow x^4 + 1 \geq 2x^2 \Leftrightarrow x^4 - 2x^2 + 1 \geq 0$$

$$\Leftrightarrow (x^2 - 1)^2 \geq 0$$

اثبات به روش بازگشتی می باشد.

(ریاضیات گسسته-آشناي با نظرية اعداد؛ صفحه های ۶ تا ۸)

(سوکنر، روشنی)

«۱» - ۳۳

$$\text{اگر } \frac{n(n+1)}{5} \text{ عددی زوج باشد} \quad \frac{n^3(n+1)^3}{125} \text{ هم زوج است و با توجه}$$

به زوج بودن $n(n+1)$ کافی است یکی از این دو حالت اتفاق بیافتد:

$$\Leftrightarrow x^2 + x^2 + y^2 + y^2 - 2xy - 2x - 2y + 1 + 1 \geq 0.$$

$$\Leftrightarrow (x-1)^2 + (x-y)^2 + (y-1)^2 \geq 0.$$

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۶ تا ۸)

(امیرحسین ابومنوب)

گزینه «۲» - ۳۹

فرض کنید k عدد طبیعی سه رقمی مورد نظر باشد. اگر دو عدد طبیعی متولی را با n و $n+1$ نمایش دهیم، آن‌گاه داریم:

$$k = 4n(n+1) + 1 = 4n^2 + 4n + 1 = (2n+1)^2$$

بنابراین عدد مورد نظر مربع یک عدد فرد است. برای اعداد طبیعی سه رقمی داریم:

$$100 \leq (2n+1)^2 \leq 999 \Rightarrow 10 \leq 2n+1 \leq 31$$

$$\Rightarrow 9 \leq 2n \leq 30 \xrightarrow{n \in \mathbb{Z}} 5 \leq n \leq 15$$

بنابراین ۱۱ عدد طبیعی سه رقمی با مشخصات مورد نظر در صورت سؤال وجود دارد.

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲ تا ۵)

(امیرحسین ابومنوب)

گزینه «۴» - ۴۰

اگر $a^2 + b^2$ عددی زوج باشد، آن‌گاه a و b یا هر دو زوج هستند و یا هر دو فرد.

اگر a و b هر دو فرد باشند، آن‌گاه ab ، $2a+3b$ و $4a^2+b^2$ همگی عدد فرد خواهند بود، پس هیچ کدام از گزاره‌های گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» نمی‌تواند همارز گزاره صورت سؤال باشند. اما در صورتی که a و b هر دو زوج یا هر دو فرد باشند، عبارت $a+5b$ عددی زوج است و بر عکس اگر $a+5b$ زوج باشد، آن‌گاه a و $5b$ یا هر دو زوج و یا هر دو فرد هستند که در نتیجه a و b هر دو زوج یا هر دو فرد خواهند بود.

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۶ تا ۸)

$$2f + 3g = 2(f + g) + g$$

$$= \text{نایپوسته} + \text{پیوسته}$$

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۵ و ۶)

(محظوظی دیراری)

گزینه «۱» - ۴۶

ثابت می‌کنیم عدد داده شده همواره زوج است. چون اگر طبق روش برهان خلف فرض کنیم عدد $(3a_1 - b_1)(3a_2 - b_2)(3a_3 - b_3)$ فرد است. نتیجه می‌شود $3a_1 - b_1$ ، $3a_2 - b_2$ و $3a_3 - b_3$ هر سه فرد هستند. جمع سه عدد فرد، فرد است. پس داریم:

$$3a_1 - b_1 + 3a_2 - b_2 + 3a_3 - b_3 = \text{فرد}$$

$$3(a_1 + a_2 + a_3) - (b_1 + b_2 + b_3) = \text{فرد}$$

$$3(a_1 + a_2 + a_3) = \text{فرد} \Rightarrow \text{تناقض}$$

فرض خلف باطل و نتیجه می‌شود عدد داده شده همواره زوج است.

$$b_1 + b_2 + b_3 = a_1 + a_2 + a_3$$

توجه:

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه ۶)

(محظوظی دیراری)

گزینه «۳» - ۴۷

دو عدد طبیعی را n و $n+3$ در نظر می‌گیریم:

$$4k + a = 4n(n+3) + a = 4n^2 + 12n + a$$

عبارت به دست آمده وقتی همواره مربع کامل است که $a = 9$ باشد که

$$4n^2 + 12n + 9 = (2n+3)^2$$

داشته باشیم:

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه ۱۳)

(محظوظی دیراری)

گزینه «۲» - ۴۸

$$x^2 + y^2 + 2 \geq (x+1)(y+1) \Leftrightarrow x^2 + y^2 + 2 \geq xy + x + y + 1$$

$$\xrightarrow{x \neq 0} 2x^2 + 2y^2 + 4 \geq 2xy + 2x + 2y + 2$$

ضمناً $\triangle AI$ نیمساز زاویه رأس در یک مثلث متساوی الساقین است. اگر امتداد

داده شود، هم ارتفاع و هم میانه خواهد بود. پس در مثلث قائم الزاویه $\triangle CIH$

داریم:

$$\hat{C}IH \text{ متقابل به رأس } A\hat{I}D = 90^\circ - \hat{I}CH \quad (1)$$

از طرفی دیگر در مثلث قائم الزاویه $\triangle CAD$ داریم:

$$A\hat{D}C = 90^\circ - A\hat{C}D \quad (2)$$

چون CD نیمساز است داریم $\hat{I}CH = A\hat{C}D$ ، پس طبق روابط (1) و

$\triangle ADI$ زوایای $A\hat{D}C$ و $A\hat{I}D$ با یکدیگر برابرند و مثلث (2)

متساوی الساقین خواهد بود، پس

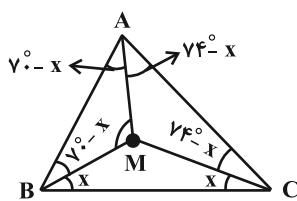
(هنرسه - ترسیم‌های هندسی و استدلال: صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

(امانی اسندریا)

«۳» - ۴۳

$$\hat{B} = 70^\circ, \hat{C} = 74^\circ \Rightarrow \hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = 180^\circ \Rightarrow \hat{A} = 36^\circ$$

هر نقطه روی عمودمنصف پاره خط BC از دو سر پاره خط به یک فاصله است.

$$MB = MC = AM$$

$$\hat{A} = (70^\circ - x) + (74^\circ - x) = 36^\circ \Rightarrow x = 54^\circ$$

$$A\hat{M}B = 180^\circ - 2(70^\circ - x) = 148^\circ$$

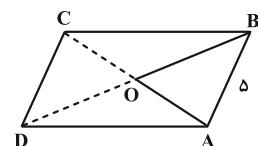
(هنرسه - ترسیم‌های هندسی و استدلال: صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(سید محمد رضا حسینی خرد)

هندسه ۱

«۲» - ۴۱

فرض کنید $AB = 5$ باشد. مطابق شکل در مثلث ABO داریم:

$$AO + BO = \frac{1}{2}AC + \frac{1}{2}BD = 9$$

پس با توجه به نامساوی مثلثی حالت‌های زیر قابل قبول است:

$$AO = 2/5, BO = 6/5$$

$$AO = 3, BO = 6$$

$$AO = 3/5, BO = 5/5$$

$$AO = 4, BO = 5$$

$$AO = 4/5, BO = 4/5$$

دقت کنید که در هر حالت و با رسم مثلث OAB ، یک متوازی‌الاضلاع

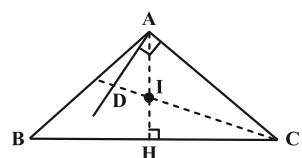
منحصر به فرد حاصل می‌شود.

(هنرسه - ترسیم‌های هندسی و استدلال: صفحه‌های ۱۱ و ۱۵)

(نیما مقدمی)

«۱» - ۴۲

شکل مناسبی رسم می‌کنیم. زاویه \hat{A} باید منفرجه باشد.

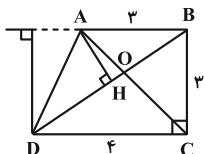
(اگرین فاصله فان)

«۳» - ۴۶ گزینه

از رأس A بر قطع BD عمود AH را رسم می‌کنیم. مساحت دو مثلث

$$S_{\triangle ABD} = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 3 = \frac{9}{2}$$

هم‌قاعده $\triangle ABD$ و $\triangle ABC$ با هم برابرند.

از طرف دیگر طبق قضیه فیثاغورس $BD = 5$. حال می‌توان طول ارتفاع

AH را محاسبه کرد:

$$S_{\triangle ABD} = \frac{1}{2} AH \cdot BD \Rightarrow \frac{1}{2} AH(5) = \frac{9}{2} \Rightarrow AH = \frac{9}{5} = 1.8$$

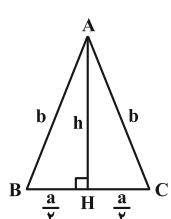
(هنرسه ا- قضیه تالس، تشابه و کلبردهای آن؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۳۳)

(سیامک شنبیاری زاده)

«۴» - ۴۷ گزینه

مطابق شکل، هدف ما به دست آوردن $k = \frac{b}{a}$ است. در نظر

می‌گیریم. طبق فرض، ارتفاع h، واسطه هندسی ساق و قاعده است:

$$h^2 = ab$$

از طرفی در مثلث AHC طبق رابطه فیثاغورس داریم:

$$ab = b^2 - \frac{a^2}{4} \xrightarrow{\frac{b}{a}=k \Rightarrow b=ak} a(ak) = (ak)^2 - \frac{a^2}{4}$$

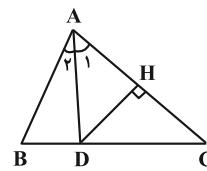
بنابراین:

(امیرحسین ابومیوب)

«۴» - ۴۴ گزینه

مطابق شکل فرض کنید نیمساز داخلی زاویه A، عمودمنصف ضلع AC را

در نقطه‌ای مانند D روی ضلع BC قطع کند. در این صورت داریم:

$$D \in AC \Rightarrow AD = DC \xrightarrow{\triangle ADC} \hat{A}_1 = \hat{C}$$

$$\Rightarrow \frac{\hat{A}}{2} = \hat{C} \Rightarrow \hat{A} = 2\hat{C} \xrightarrow{\hat{C} > 0} \hat{A} > \hat{C}$$

زاویه بزرگتر $\rightarrow BC > AB$

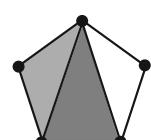
(هنرسه ا- ترسیم‌های هنری و استرال: صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(مهرداد ملوندی)

«۲» - ۴۵ گزینه

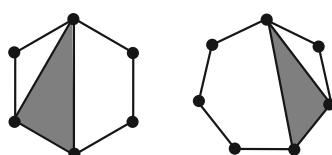
در پنج ضلعی منتظم، با انتخاب هر سه رأس دلخواه، (همنهشت با) یکی از دو

مثلث هاشور خورده پدید می‌آید که همواره متساوی الساقین هستند.

در شش ضلعی منتظم و همچنین هفت ضلعی منتظم، مثلث‌های مشخص شده،

مثال نقض حکم صورت سؤال هستند.

(هنرسه ا- ترسیم‌های هنری و استرال: صفحه ۲۶)

(علیرضا شریف فطیین)

«۳» - ۴۹

$$\frac{AM}{MD} = \frac{2}{3} \xrightarrow{\text{قضیه تالس در ذوزنقه}} \frac{AM}{MD} = \frac{BN}{NC} = \frac{2}{3}$$

$$\frac{DE}{EC+DE} \xrightarrow{\text{قضیه تالس}} \frac{DE}{EC} = \frac{BN}{NC} = \frac{2}{3} \xrightarrow{\text{ترکیب در مخرج}}$$

$$\frac{DE}{EC+DE} = \frac{2}{3+2} \Rightarrow DE = \frac{24}{5} = 4.8$$

$\underbrace{CD=12}_{\text{CD}=12}$

(هنرسه ا- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن؛ صفحه های ۳۷ تا ۳۴)

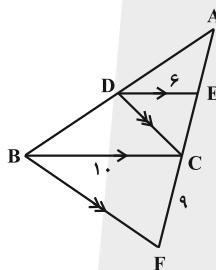
(مهرداد ملونری)

«۴» - ۵۰

با توجه به شکل و فرض سوال و همچنین تمرین ۵ صفحه ۳۷ کتاب درسی

$$AC^t = AE \cdot AF \quad (*)$$

داریم:

همچنین طبق تعمیم قضیه تالس در مثلث ABC ($DE \parallel BC$) داریم:

$$\frac{AE}{AC} = \frac{DE}{BC} = \frac{6}{10} \Rightarrow \frac{AE}{AC} = \frac{3}{5} \Rightarrow \begin{cases} AE = 3t \\ AC = 5t \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(*)} (5t)^t = 3t(3t+1) \Rightarrow 25t^2 = 15t^2 + 27t \quad \text{در نتیجه:}$$

$$\Rightarrow 10t^2 = 27t \xrightarrow{t \neq 0} t = 2.7$$

$$5t = 5 \times 2.7 = 13.5 \quad \text{طول ضلع } AC \text{ برابر می شود با:}$$

(هنرسه ا- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن؛ مشابه تمرین ۵ صفحه ۳۷)

$$\Rightarrow a^2 k = a^2 k^2 - \frac{a^2}{4} \Rightarrow k^2 - k - \frac{1}{4} = 0.$$

$$\Rightarrow \begin{cases} k = \frac{1+\sqrt{2}}{2} \\ k = \frac{1-\sqrt{2}}{2} \end{cases} \quad (\text{غقق})$$

(هنرسه ا- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن؛ صفحه ۳۳)

(امیرحسین ابومهیوب)

«۱» - ۴۸

دو مثلث AMN و BMN در ارتفاع رسم شده از رأس N مشترک

هستند، پس نسبت مساحت های این دو مثلث برابر نسبت قاعده های آنها

است، یعنی داریم:

$$\frac{S_{AMN}}{S_{BMN}} = \frac{AM}{BM} = \frac{3}{5} \quad (1)$$

در دو مثلث BCN و BNC ، ارتفاع وارد بر قاعده های MN و BC برابر یکدیگرند (فاصله دو خط موازی MN و BC)، پس نسبت

مساحت های این دو مثلث برابر نسبت قاعده هاست، یعنی داریم:

$$\frac{S_{BNC}}{S_{BMN}} = \frac{BC}{MN} \quad (*)$$

از طرفی طبق تعمیم قضیه تالس در مثلث ABC داریم:

$$\frac{MN}{BC} = \frac{AM}{AB} = \frac{3}{\lambda} \Rightarrow \frac{BC}{MN} = \frac{\lambda}{3} \xrightarrow{(*)} \frac{S_{BNC}}{S_{BMN}} = \frac{\lambda}{3} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} \frac{\frac{S_{AMN}}{S_{BMN}}}{\frac{S_{BNC}}{S_{BMN}}} = \frac{\frac{3}{5}}{\frac{\lambda}{3}} = \frac{9}{40}$$

(هنرسه ا- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن؛ صفحه های ۳۷ تا ۳۴)

چون $\triangle AOC$ و زاویه $AOC = \angle CO$ برابر 60° درجه است، مثلث

متساوی‌الاضلاع خواهد بود و در نتیجه $AC = CO$ (۱). از طرفی دیگر داریم:

$$\left. \begin{array}{l} \hat{A}CO = 60^\circ \\ \hat{O}CD = 20^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{A}CD = 40^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} \hat{ABC} = 30^\circ \\ \hat{BCA} = 80^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{CAB} = 70^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} \hat{DCB} = 40^\circ \\ \hat{DBC} = 30^\circ \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{زاویه خارجی}} \hat{ADC} = 70^\circ = \hat{CAB}$$

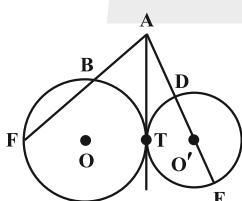
$$\xrightarrow{\text{مثلث } ACD \text{ متساوی الساقین}} AC = CD \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} CO = CD \Rightarrow \hat{ODC} = \frac{180^\circ - \hat{OCD}}{2} = 80^\circ$$

(هنرمه ۲ - دایره، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(امیرحسین خلاج)

«۲» - ۵۳

$$\left. \begin{array}{l} C : AT^r = AB \times AF \\ C' : AT^r = AD \times AE \end{array} \right\} \Rightarrow AB \times AF = AD \times AE$$

$$\Rightarrow 6 \times 24 = (O'A - 5)(O'A + 5) \Rightarrow 144 = O'A^2 - 25$$

$$\Rightarrow O'A^2 = 169 \Rightarrow O'A = 13$$

(هنرمه ۲ - دایره، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

«۱» - ۵۱

فرض کنید شعاع دایره بزرگ‌تر برابر R و شعاع دایرة کوچک‌تر برابر r

باشد. قطاع 120° معادل $\frac{1}{3}$ دایره است، پس داریم:

(مساحت دایرة کوچک‌تر) $= \frac{5}{12} \pi r^2$

$$\Rightarrow \frac{1}{3} \pi R^2 - \frac{1}{3} \pi r^2 = \frac{5}{12} \pi r^2 \Rightarrow \frac{1}{3} \pi R^2 = \left(\frac{1}{3} + \frac{5}{12}\right) \pi r^2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{3} R^2 = \frac{3}{4} r^2 \Rightarrow R^2 = \frac{9}{4} r^2 \Rightarrow R = \frac{3}{2} r$$

محیط ناحیه سایه‌زده به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$(AC + BD) + (\widehat{AB} + \widehat{CD}) = 2(R - r) + \frac{1}{3} \times 2\pi R + \frac{1}{3} \times 2\pi r$$

$$= 2 \times \frac{1}{2} r + \frac{1}{3} \times 2\pi \times \frac{3}{2} r + \frac{1}{3} \times 2\pi r = r + \frac{5\pi r}{3} = (1 + \frac{5\pi}{3})r$$

نسبت محیط ناحیه سایه‌زده به محیط دایرة کوچک‌تر برابر است با:

$$\frac{(1 + \frac{5\pi}{3})r}{2\pi r} = \frac{1 + \frac{5\pi}{3}}{2\pi} = \frac{1}{2\pi} + \frac{5}{6}$$

(هنرمه ۲ - دایره، صفحه ۱۲)

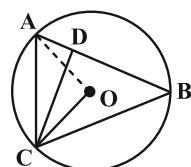
(نیما میمندیس)

«۳» - ۵۲

مرکز دایره (O) را به نقطه A وصل می‌کنیم. از آنجا که $\angle AOC$ زاویه

مرکزی رویه و به کمان متناظر با زاویه محاطی $\angle ABC$ است خواهیم داشت:

$$\angle AOC = 2 \times \angle ABC = 60^\circ$$

«۴» طول خط مرکزین $OO' = R - R' \Rightarrow R - R' = ۳ \Rightarrow R = R' + ۳$

$$S - S' = \frac{5}{4}S' \Rightarrow S = \frac{9}{4}S'$$

مساحت ناحیه بین دو دایره:

$$\pi R^2 = \frac{9}{4}\pi R'^2 \Rightarrow R = \frac{3}{2}R' \Rightarrow R' + 3 = \frac{3}{2}R'$$

$$\frac{1}{2}R' = 3 \Rightarrow R' = 6 \Rightarrow R = 9$$

$$= 2\pi \times 6 + 2\pi \times 9 = 12\pi + 18\pi = 30\pi$$

(هنرسه ۲ - دایره: مشابه تمرین صفحه ۲۳)

(همون عقیل)

$$\underbrace{a+b+c}_{\gamma P} = \gamma a$$

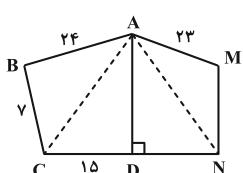
$$\text{مساحت } S = \frac{1}{2}ah_a \Rightarrow h_a = \frac{\gamma S}{a}, r = \frac{S}{P}$$

$$\Rightarrow \frac{h_a}{r} = \frac{\frac{\gamma S}{a}}{\frac{S}{P}} = \frac{\gamma P}{a} = \frac{\gamma a}{a} = \gamma$$

(هنرسه ۲ - دایره: صفحه های ۲۵ و ۲۶)

(سید محمد رضا سعینی فرد)

«۴» چهارضلعی ABCD محاطی است. پس:

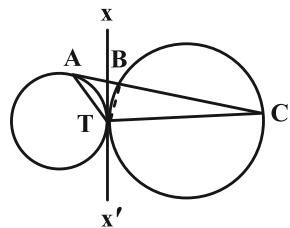
$$\hat{B} + \hat{D} = 180^\circ \Rightarrow \hat{B} = 90^\circ \Rightarrow AC = \sqrt{7^2 + 24^2} = 25$$

$$\Rightarrow AD = \sqrt{AC^2 - DC^2} = \sqrt{25^2 - 15^2} = 20$$

(مهندس ملودنی)

«۴» -۵۴

مطابق شکل، مماس مشترک دو دایره (خط xx') را رسم می کنیم.

زاویه های ظلی $A\hat{T}x$ و $T\hat{A}B$ از دایره سمت چپ با هم برابرند، پس:
 $A\hat{T}x = 40^\circ$

همچنین زاویه ظلی $B\hat{T}x$ برابر زاویه محاطی $T\hat{C}B$ است، پس:

$$B\hat{T}x = 25^\circ$$

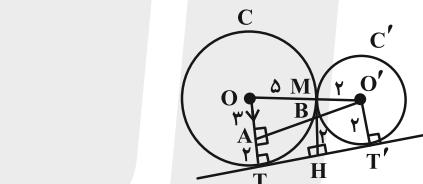
$$A\hat{T}B = 40^\circ + 25^\circ = 65^\circ$$

$$\Rightarrow TBC = T\hat{A}B + A\hat{T}B = 40^\circ + 65^\circ = 105^\circ$$

(هنرسه ۲ - دایره: صفحه های ۱۳، ۱۴ و ۲۰)

(علیرضا شریف خطیبی)

«۱» -۵۵

$$\triangle OO'A : OA \parallel MB \Rightarrow \frac{MB}{OA} = \frac{O'M}{O'O} \Rightarrow \frac{MB}{7} = \frac{2}{3} \Rightarrow MB = \frac{6}{7}$$

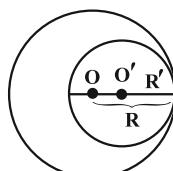
$$\Rightarrow MH = MB + BH = \frac{6}{7} + 2 = \frac{20}{7}$$

(هنرسه ۲ - دایره: صفحه های ۲۰ تا ۲۳)

(امیرحسین ابومهوب)

«۴» -۵۶

فرض کنید شعاع دایره بزرگ تر برابر R و شعاع دایره کوچک تر برابر R' باشد. در این صورت داریم:

$$\triangle MDB : \hat{B} = 90^\circ \Rightarrow DB^2 = MD^2 - MB^2$$

$$= 16^2 - 8^2 = 192$$

$$\triangle DBC : \hat{B} = 90^\circ \Rightarrow DC^2 = DB^2 + BC^2$$

$$= 192 + 100 = 292$$

اما $CD = 2R$ ، بنابراین:

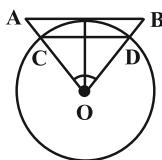
$$(2R)^2 = 292 \Rightarrow 4R^2 = 292 \Rightarrow R^2 = 73$$

یعنی مساحت دایره محیطی، 73π است.

(هنرسه - ۲ - دایره: صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

(اگشین فاصله‌های)

«۴» گزینه - ۶.

$$\text{می‌دانیم } AB = 2(6) \tan \frac{180^\circ}{6} = 4\sqrt{3}$$

$$\therefore CD = 2(6) \sin \frac{180^\circ}{6} = 6$$

مثلث‌های OCD و OAB متساوی‌الاضلاع هستند. پس:

$$S_{OAB} - S_{OCD} = \frac{\sqrt{3}}{4} (AB)^2 - \frac{\sqrt{3}}{4} (CD)^2$$

است و داریم: $OC = OD = CD = 6$ و $OA = OB = AB = 4\sqrt{3}$

$$= \frac{\sqrt{3}}{4} ((4\sqrt{3})^2 - 6^2) = \frac{\sqrt{3}}{4} (48 - 36) = 3\sqrt{3}$$

مساحت ناحیه محصور بین شش‌ضلعی‌های منتظم محاط و محیط بر دایره:

$$6 \times 3\sqrt{3} = 18\sqrt{3}$$

(هنرسه - ۲ - دایره: مشابه تمرین ۷ صفحه ۲۰)

$. DN = DC = 15$ است، پس AD عمودمنصف CN است.

چهارضلعی AMND محیطی است. پس:

$$AM + DN = AD + MN \Rightarrow 23 + 15 = 20 + MN$$

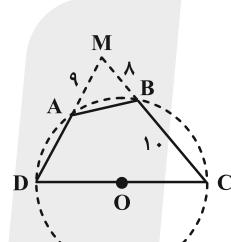
$$\Rightarrow MN = 18$$

(هنرسه - ۲ - دایره: صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

(بوارد ترکمن)

«۴» گزینه - ۵۹

با توجه به روابط طولی دو وتر متقاطع در بیرون دایره (شکل ۱)، داریم:

(شکل ۱)

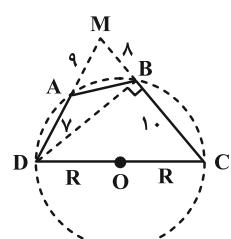
$$MA \times MD = MB \times MC$$

$$\Rightarrow 9 \times (9 + AD) = 8 \times 18 \Rightarrow AD = 7$$

حال اگر B به D وصل کنیم (شکل ۲)، واضح است که $\hat{B} = 90^\circ$ (زاویه

محاطی رویه رو به قطر DC) است. پس طبق قضیه فیثاغورس در دو مثلث

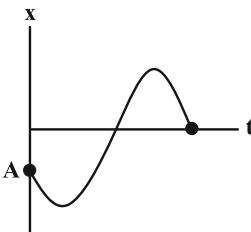
قائم‌الزاویه داریم:

(شکل ۲)

- متحرک بار دیگر در مکان‌های مثبت تغییر جهت می‌دهد و سرانجام در $x = 0$ متوقف می‌شود.

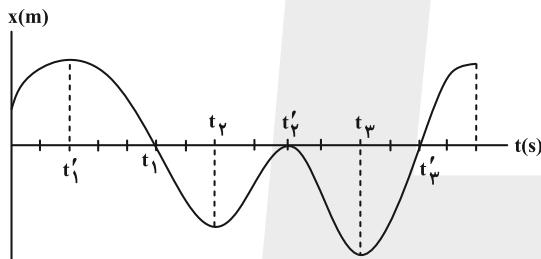

(فیزیک ۳- مکرت بر فقط راست: صفحه‌های ۲ تا ۹)

(مفهوم شریعت ناصری)

گزینه ۱

جهت بردار مکان زمانی تغییر می‌کند که نمودار محور زمان را قطع کند و ادامه نمودار در سمت دیگر محور زمان ادامه پیدا کند. پس در دو نقطه t_1 و t_2 جهت بردار مکان تغییر پیدا کرده است. برای قسمت دوم باید توجه کنیم زمانی متحرک در خلاف جهت محور X حرکت می‌کند که نمودار به صورت نزولی باشد در این صورت سرعت منفی بوده و متحرک در خلاف جهت محور X حرکت خواهد کرد. همان‌طور که در شکل پیداست از t'_1 تا t_1 و t_2 تا t'_2 نمودار نزولی بوده و متحرک در خلاف جهت محور X حرکت می‌کند.

(فیزیک ۳- مکرت بر فقط راست: صفحه‌های ۲ تا ۹)

(مسین الهی)

گزینه ۱

سرعت متوسط زمانی در خلاف جهت محور X خواهد شد که جابه‌جایی آن در خلاف جهت محور باشد (رد گزینه ۴) و همچنین سرعت اولیه همان شیب خط مماس بر نمودار مکان-زمان در لحظه $t = 0\text{ s}$ می‌باشد که تنها در گزینه ۱) شیب این خط مثبت یعنی سرعت اولیه در جهت محور X می‌باشد.

(فیزیک ۳- مکرت بر فقط راست: صفحه‌های ۱ تا ۶)

(زهره آقامحمدی)

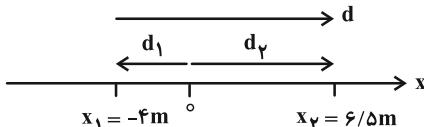
گزینه ۳

می‌دانیم که در نمودار مکان-زمان، شیب خط مماس بر نمودار، برابر سرعت لحظه‌ای متحرک است. با استفاده از شیب خط مماس بر نمودار که در لحظه $t = 8\text{ s}$ رسم شده است، مکان متحرک را در لحظه $t = 8\text{ s}$ محاسبه می‌کنیم. توجه کنید که چون در لحظه 8 s شیب خط مماس بر نمودار منفی است، سرعت نیز منفی است.

(متین فرقن)

فیزیک ۳**گزینه ۲**

اگر متحرک از مبدأ مکان عبور کند، بردار مکان تغییر جهت و علامت می‌دهد.

بررسی گزینه‌ها:

ابتدا بردار مکان منفی است و سپس مثبت می‌شود، پس گزاره (ب) نادرست است.

در ابتدا ($d_1 < 0$) و سپس ($d_2 > 0$) اما جابه‌جایی همواره در جهت مثبت است، پس جابه‌جایی و مکان هم جهت نیستند. (گزاره الف نادرست)

اما از آنجایی که تغییر جهت در حرکت نداریم، مسافت طی شده و جابه‌جایی برابرند. پس گزاره ب درست است.

(فیزیک ۳- مکرت بر فقط راست: صفحه‌های ۲ تا ۵)

(ویرا میری)

گزینه ۱

مطابق شکل زیر، چرخ دوچرخه نیم دور می‌چرخد و جابه‌جایی نقطه روی چرخ، بردار $\overline{AA'}$ می‌باشد.

مطابق شکل رسم شده، چرخ فاصله $\overline{OA'}$ روی سطح را به اندازه نصف محیط خود طی می‌کند.

$$\overline{OA'} = \frac{1}{2} \times 2 \times \pi \times R = 3 \times 10 = 30\text{ cm}$$

حال یک مثلث قائم‌الزاویه داریم که اندازه وتر آن را محاسبه می‌کنیم تا جابه‌جایی نقطه A به دست آید.

$$\Delta x = \overline{AA'} = \sqrt{20^2 + 30^2} = 10\sqrt{2^2 + 3^2} = 10\sqrt{13}\text{ cm}$$

در انتها نیز بزرگی سرعت متوسط را از طریق رابطه $v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$ محاسبه می‌کنیم.

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{10\sqrt{13}}{10} = \sqrt{13}\text{ cm/s}$$

(فیزیک ۳- مکرت بر فقط راست: صفحه‌های ۳ تا ۶)

(کلار صفری)

گزینه ۱

• متحرک در نقطه A که در مکان منفی است شروع به حرکت می‌کند.

• متحرک ابتدا در خلاف جهت محور X حرکت می‌کند و سپس تغییر جهت می‌دهد.

$$s_{av_T} = \frac{\ell_T}{\Delta t_T} = \frac{\overline{AB} + \overline{BC} + \overline{CD}}{\Delta t_{AB} + \Delta t_{BC} + \Delta t_{CD}}$$

$$\Rightarrow s_{av_T} = \frac{\Delta t + 1\Delta t + 4\Delta t}{4\Delta t} = 2.0 \frac{m}{s}$$

$\underbrace{\Delta t}_{A(t)}, \underbrace{1\Delta t}_{B(t)}, \underbrace{4\Delta t}_{C(t), D(t)}$

(فیزیک ۳) - حرکت بر فقط راست: صفحه های ۳ تا ۶

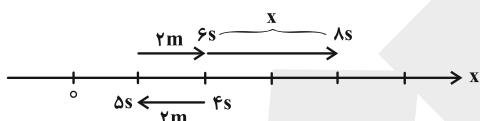
(مهندی شریف)

گزینه «۲»

در ابتدا مسافت طی شده توسط متوجه در $4s$ دوم را پیدا می کنیم:

$$\text{مسافت} = \frac{\text{مسافت}}{\text{زمان}} \Rightarrow 3 = \frac{\ell}{4} \Rightarrow \ell = 12m$$

مسیر حرکت مطابق شکل زیر است:

$$12 = 2 + 2 + x \Rightarrow x = 8m$$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{8}{4} = 2 \frac{m}{s}$$

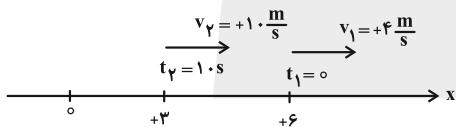
(فیزیک ۳) - حرکت بر فقط راست: صفحه های ۳ تا ۶

(امیر احمد میر سعید)

گزینه «۳»

متوجه در ابتدا در لحظه $t_1 = 0$ در نقطه $x_1 = 6m$ بوده و با سرعت

اولیه $v_1 = +4 \frac{m}{s}$ به طرف راست رفت و پس می توان نوشت:

الف) درست است، زیرا در $t_1 = 0$ سرعت مثبت و به سمت راست است و قطعاً یک بار تغییر جهت داده و به سمت نقطه $+3m$ می رود و چون سرعت نهایی نیز $+10$ می باشد مجدداً یک بار دیگر تغییر جهت می دهد.

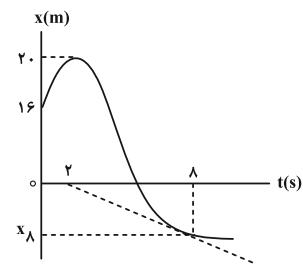
ب) نادرست است؛ در گام اول با توجه به مقدار تندی متوسط، مسافت پیموده شده را محاسبه کنید.

$$s_{av} = \frac{\ell}{t} \Rightarrow \ell = 0 / 9 \times 10 = 9m$$

با توجه به این که مسافت کل $9m$ است و فاصله متوجه در لحظه $t_1 = 0$ برابر $+6$ متر تا مبدأ مکان است متوجه نمی تواند از مبدأ مکان عبور کرده و در $t_2 = 10s$ به نقطه $x = +3$ برسد.

پ) نادرست است. متوجه در لحظه $t = 10s$ سرعتی مثبت و بردار مکانی نیز مثبت است، لذا در حال دور شدن از مبدأ مکان و نزدیک شدن به مبدأ حرکت است.

(فیزیک ۳) - حرکت بر فقط راست: صفحه های ۳ تا ۶

$$v = \frac{x_A - 0}{t_A - t_0} = \frac{-20}{8 - 2} = -2 \frac{m}{s}$$

مسافت طی شده توسط متوجه برابر حاصل جمع بزرگی جابه جایی های آن است. بنابراین داریم:

$$\ell = |20 - 16| + |-12 - 20| = 4 + 32 = 36m$$

پس تندی متوسط متوجه در بازه صفر تا $t = 8s$ برابر است با:

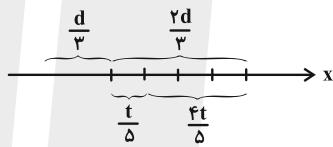
$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} = \frac{36}{8} = 4.5 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳) - حرکت بر فقط راست: صفحه های ۱ تا ۱۰

(سید محمدعلی موسوی)

گزینه «۴»

در ابتدا باید سرعت متوسط متوجه را در $\frac{2d}{3}$ پایانی حرکت محاسبه کنیم:

$$(v_{av})_{\frac{2d}{3}} = \frac{\frac{1}{3}(\frac{t}{5}) + 15(\frac{4t}{5})}{\frac{t}{5} + \frac{4t}{5}} = \frac{14t}{5t} = 14 \frac{m}{s}$$

اکنون سرعت متوسط را برای کل مسیر محاسبه می کنیم:

$$v_{av} = \frac{\frac{d}{3} + \frac{2d}{3}}{\frac{d}{\frac{d}{3}} + \frac{2d}{\frac{2d}{3}}} = \frac{d}{\frac{d}{3} + \frac{d}{2}} = \frac{1}{\frac{5}{2}} = \frac{2}{5} = 0.4 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳) - حرکت بر فقط راست: صفحه های ۳ تا ۶

(محتشی نکوئیان)

گزینه «۵»

مطابق با شکل زیر و با توجه به رابطه تندی متوسط ($s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t}$) داریم:

$$s_{av_{CD}} = \frac{\overline{CD}}{t} = 40 \Rightarrow \overline{CD} = 40t$$

$$s_{av_{BC}} - s_{av_{AB}} = 10 \Rightarrow \frac{\overline{BC}}{t} - \frac{\overline{AB}}{t} = 10$$

$$\overline{BC} = 3\overline{AB} \Rightarrow \frac{2\overline{AB}}{t} = 10 \Rightarrow \overline{AB} = 5t$$

(کتاب آن)

«۱» - ۷۴

خواسته سوال $s_{av} = \frac{\ell_3}{1}$ (تندی متوسط در ثانیه ۱۲ ام) است. با توجه به اندازه‌های مشخص شده در شکل، فاصله‌ها را با ℓ_1 و ℓ_2 و ℓ_3 نشان داده‌ایم (مسافت طی شده در ثانیه اول را که معادل $|x|$ است را با ℓ_1 و مسافت طی شده در بازه ۱۸ تا ۳۵ را با ℓ_2 و مسافت طی شده در ثانیه ۱۲ ام را با ℓ_3 نشان داده‌ایم)، با استفاده از رابطه $\ell = s_{av} \times \Delta t$ داریم:

$$\text{از } t=0 \text{ تا } t=3s \quad \ell_1 = s_{av} \times \Delta t$$

$$\ell_1 + \ell_2 = 3 \times 4 = 12m \quad (1) \quad \text{در ۳ ثانیه اول}$$

$$\text{از } t=3s \text{ تا } t=6s \quad \ell_2 = s_{av} \times \Delta t$$

$$\ell_1 + \ell_2 + \ell_3 + \ell_4 + \ell_5 = 13 \times 6 = 78m$$

$$\Rightarrow 2(\ell_1 + \ell_2) + \ell_3 = 78m \quad (2)$$

$$2(\ell_1 + \ell_2) + \ell_3 = 78m \xrightarrow{\ell_1 + \ell_2 = 12m} 2 \times 12 + \ell_3 = 78m$$

$$\ell_3 = 54m \Rightarrow s_{av} = \frac{\ell_3}{1} = 54 m/s \quad \text{در ۱۲ ثانیه ام}$$

(فیزیک ۳ - حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۷ تا ۹)

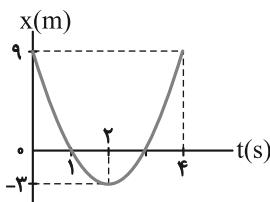
(کتاب آن)

«۱» - ۷۵

نمودار مکان - زمان متغیر ک را رسم می‌کنیم. معادله حرکت متغیر ک به صورت $x = at^2 + bt + c$ می‌باشد. چون a (ضریب t^2) مثبت است نمودار دارای مینیمم می‌باشد و نمودار آن به شکل زیر خواهد بود: (t_s لحظه تغییر جهت است).

$$x = 3t^2 - 12t + 9 \Rightarrow t_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-12)}{2 \times 3} = 2s$$

$$x = 3t^2 - 12t + 9 \Rightarrow \begin{cases} t_1 = 1s \Rightarrow x_1 = (3 \times 1^2) - (12 \times 1) + 9 = 0 \\ t_s = 2s \Rightarrow x_s = (3 \times 2^2) - (12 \times 2) + 9 = -3m \\ t_2 = 4s \Rightarrow x_2 = (3 \times 4^2) - (12 \times 4) + 9 = 9m \end{cases}$$

اکنون مسافت طی شده در بازه زمانی ۱۸ تا ۴۸ را پیدا می‌کنیم:

$$\ell = | -3 - 0 | + | 9 - (-3) | = 3 + 12 = 15m$$

در آخر تندی متوسط برابر است با:

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} = \frac{\ell = 4 - 1 = 3s}{\ell = 15m} \Rightarrow s_{av} = \frac{15}{3} = 5m/s$$

(فیزیک ۳ - حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۵ تا ۹)

«۳» - آشنا

«۳» - ۷۱

(کتاب آن)

$$\Delta \vec{x} = \vec{\lambda} \vec{i} \quad \begin{array}{c} \longrightarrow \\ O \qquad B \end{array} \quad x(m)$$

جایه‌جایی، برداری است که نقطه آغازین حرکت (O) را به نقطه پایانی آن

(B) متصل می‌کند که مطابق شکل بردار \overrightarrow{OB} و در سوی مثبت محور x است و داریم:

اما بردار مکان، برداری است که در هر لحظه، مبدأ مکان را به محل جسم وصل می‌کند. چون در تمام مدت جسم در نقاط مثبت محور قرار دارد، بنابراین بردار مکان، همواره مثبت است و تغییر جهت نمی‌دهد.

(فیزیک ۳ - حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۳ و ۴)

«۳» - ۷۲

(کتاب آن)

$$\begin{array}{ccc} t_2 = 10s & & t_1 = 2s \\ B & & A \\ \bullet & & \bullet \\ x_2 = -5m & & x_1 = 1m \end{array} \quad \begin{array}{c} \longrightarrow \\ x(m) \end{array}$$

در اینجا موقعیت متغیر ک در دو لحظه t_1 و t_2 مشخص است. اما اینکه در این بین، متغیر ک تغییر جهت داده است یا خیر، نامعلوم است. بنابراین نمی‌توان به طور قطعی تندی متوسط را محاسبه کرد. اما تندی متوسط الزاماً بزرگتر یا مساوی اندازه سرعت متوسط متغیر ک خواهد بود. $|v_{av}| \geq |v_{av}|$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 - x_1}{t_2 - t_1} = \frac{-5 - 1}{10 - 2} = \frac{-6}{8} = -0.75m/s \Rightarrow |v_{av}| = 0.75m/s$$

بنابراین خواهیم داشت:

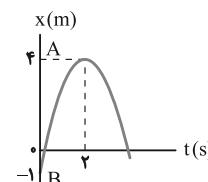
(فیزیک ۳ - حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۳ تا ۵)

«۳» - ۷۳

(کتاب آن)

با دقت در نمودار درمی‌یابیم که متغیر ک در لحظه $t = 2s$ در مکان $x = +4m$ قرار دارد.

مالحظه می‌شود که فاصله A از O (مبدأ مکان) برابر ۴m است.

فاصله از مبدأ حرکت: مبدأ حرکت یا مکان اولیه (x_0) مکان ذره در لحظه $t = 0$ است که در این نمودار $x_B = -1m$ می‌باشد. ملاحظه می‌کنید که

فاصله A تا B برابر ۵m است.

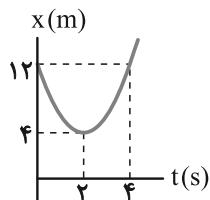
(فیزیک ۳ - حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۳ تا ۵)

$$t_s = \frac{-b}{2a} = \frac{\lambda}{4} = 2s \Rightarrow x = 4m \Rightarrow S(2, 4)$$

$$t = 0 \Rightarrow x_0 = 12m$$

$t(s)$	۰	۲
$x(m)$	۱۲	۴

با توجه به تقارن سهمی در $t = 2s$ از روی شکل مکان متوجه در لحظه $t = 0$ نیز همان مکان در لحظه $t = 4s$ یعنی $12m$ می‌باشد، بنابراین

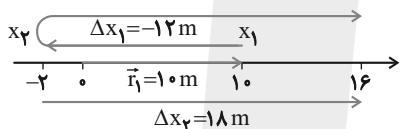
$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} = \frac{\ell = \lambda + \lambda = 16m}{\Delta t = 4s} \Rightarrow s_{av} = \frac{16}{4} = 4m/s$$

خواهیم داشت: (فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۳ تا ۶)

(کتاب آین)

گزینه «۱»

ابتدا مسیر حرکت متوجه روی محور X را مشخص می‌کنیم. مکان متوجه در خط راست باشد، ثانیاً متوجه تغییر جهت نموده، اما دقت کنید همواره در لحظه‌ای با بزرگی سرعت لحظه‌ای برابر است.

حال x_2 را می‌یابیم:

$$\Delta x_1 = v_{av_1} \times \Delta t_1 \quad \frac{v_{av_1} = -6m/s, \Delta t_1 = 4-2=2s}{\Delta x_1 = -6 \times 2 = -12m}$$

اکنون اگر روی محور $12m$ به چپ برویم به $x_2 = -2m$ می‌رسیم.
در مرحله دوم داریم:

$$\Delta x_2 = v_{av_2} \times \Delta t_2 \quad \frac{v_{av_2} = 3m/s, \Delta t_2 = 6s}{\Delta x_2 = 3 \times 6 = 18m}$$

بنابراین سرعت متوسط کل به صورت زیر بدست می‌آید:

$$v_{av} = \frac{\Delta x_1 + \Delta x_2}{\Delta t_1 + \Delta t_2} = \frac{-12 + 18}{2 + 6} = \frac{6}{8} = 0.75m/s$$

برای یافتن مکان پایانی (x_3) از شکل کمک می‌گیریم. با توجه به مسیر حرکت و تغییر جهت، ابتدا از $+10m$ به $-2m$ و از این نقطه به $+16m$ می‌رسد و نقطه پایانی و بردار مکان آن به صورت زیر می‌باشد:

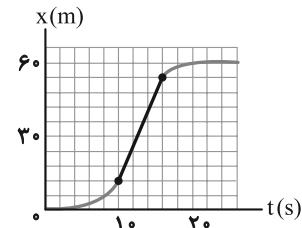
$$x_3 = 16m \Rightarrow \vec{r}_3 = 16\hat{i}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۳ تا ۶)

(کتاب آین)

گزینه «۳»

سرعت متوجه وقتی بیشینه است که شیب مماس بر منحنی بیشینه باشد. این نمودار در بازه زمانی 10 تا 16 ثانیه دارای بیشترین مقدار شیب است. پس دو نقطه متناظر 10 و 16 ثانیه از منحنی را به هم وصل می‌کنیم و داریم:

$$v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 - x_1}{\Delta t} = \frac{6 - 0}{16 - 10} = \frac{6}{6} = 1m/s$$

دقیق کنید هر واحد روی محور عمودی معادل $6m$ و هر واحد روی محور افقی معادل $2s$ است.

(فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(کتاب آین)

گزینه «۲»

بزرگی سرعت متوسط فقط هنگامی با تندی متوسط برابر است که اولاً حرکت روی خط راست باشد، ثانیاً متوجه تغییر جهت نموده، اما دقیق کنید همواره تندی لحظه‌ای با بزرگی سرعت لحظه‌ای برابر است.

(فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۳ تا ۶)

(کتاب آین)

گزینه «۴»

برای بررسی نمودار مسافت - زمان باید به چند نکتهٔ زیر توجه کرد:
۱) مسافت طی شده همواره مثبت است. بنابراین نمودار آن همواره بالای محور زمان خواهد بود. در نتیجه گزینه «۱» نمی‌تواند درست باشد.

۲) اگر متوجه در حال حرکت باشد، با گذشت زمان، مسافت پیموده شده همواره در حال افزایش است و اگر جسم ساکن باشد، مسافت طی شده افزایش نخواهد داشت و در حال سکون، نمودار افقی است.

۳) کل مسافت پیموده شده برابر مجموع بزرگی جابه‌جایی‌ها در تمام بازهٔ زمانی است که جسم تغییر جهت نمی‌دهد.

در این سؤال کل مسافت طی شده $20m$ است و جسم از لحظه $t = 5s$ تا $t = 6s$ ساکن است. بنابراین گزینه «۴» درست است.

(فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۳ و ۶)

(کتاب آین)

گزینه «۲»

هنگامی که سرعت متوسط متوجه در بازه زمانی Δt صفر است، بدان معنی است که متوجه در این بازه به جای اولش بازگشته است. با رسم نمودار مکان - زمان، Δt و سپس s_{av} را می‌یابیم:

$$x = 2t^3 - 8t + 12$$

فیزیک ۱

«۲» -۸۱

(ممدرخانه سهرا بین خبر)

براساس جدول ۱-۱ صفحه ۷ کتاب درسی، هفت کمیت طول، جرم، زمان، دما، مقدار ماده، جریان الکتریکی و شدت روشنایی، کمیت‌های اصلی در دستگاه بین‌المللی (SI) هستند. بنابراین تنها زمان و طول در موارد داده شده کمیت اصلی هستند که هر دوی آن‌ها نرده‌ای هستند؛ زیرا تنها با یک عدد و یکا بیان می‌شوند.

(فیزیک ا- فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه‌های ۶ تا ۹)

«۱» -۸۲

(بیزار آزادگران)

در فیزیک، هنگامی می‌توانیم چند عبارت را با هم جمع و تفریق کنیم که همه آن‌ها یکای یکسانی داشته باشند. بنابراین همه عبارت‌ها باید یکای یکسانی داشته باشند:

$$[A] = \frac{B}{x} = [Cx^3]$$

ابتدا یکای ژول را بر حسب یکاهای اصلی می‌یابیم:

$$K = \frac{1}{3} mv^3 \Rightarrow [K] = [m][v^3] \Rightarrow J = kg \cdot \frac{m^3}{s^2}$$

$$[B] = J = kg \cdot \frac{m^3}{s^2}$$

$$\begin{cases} [A] = \frac{B}{x} = \frac{J}{m} = \frac{\frac{kg \cdot m^3}{s^2}}{m} = \frac{kg \cdot m}{s^2} \\ \Rightarrow [Cx^3] = \frac{B}{x} \Rightarrow [C] \times [x^3] = \frac{[B]}{[x]} \\ \Rightarrow [C] \times m^3 = \frac{kg \cdot m}{\frac{s^2}{m}} \Rightarrow [C] = \frac{kg}{m^2 \cdot s^2} \end{cases}$$

(فیزیک ا- فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه‌های ۶ تا ۹)

«۳» -۸۳

(مفهوم شریعت‌ناصری)

ابتدا جرم و شتاب جسم را بر حسب یکاهای SI می‌یابیم:

$$m = \frac{4/6 g}{1000 \times 1 \text{ مثقال}} \times \frac{1 \text{ kg}}{10^3 \text{ g}} = 4/6 \text{ g} \times \frac{1 \text{ kg}}{10^3 \text{ g}} = 4/6 \text{ kg}$$

$$a = 36 \frac{\text{km}}{\text{min}^2} \times \frac{10^3 \text{ m}}{1 \text{ km}} \times \left(\frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}}\right)^2 = \frac{36 \times 10^3}{36 \times 10^2} = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

طبق قانون دوم نیوتون $F_{net} = ma$ ، در نتیجه خواهیم داشت:

$$F_{net} = ma = 4/6(10) = 46 \text{ N}$$

(دقت کنید باید کمیت‌ها را با یکای SI در فرمول‌ها قرار دهیم تا حاصل نیز براساس SI باشد.)

(فیزیک ا- فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(مسین الهی) «۲» -۸۴

ابتدا تمام کمیت‌ها را بر حسب یکای SI آن‌ها می‌یابیم:

$$v = \frac{0/5 \text{ m}}{1 \text{ گردۀ دریایی}} = 15 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$x = 30000 \times \frac{5200 \text{ فوت}}{1 \text{ مایل}} \times \frac{300 \text{ mm}}{1 \text{ فوت}} \times \frac{1 \text{ m}}{1000 \text{ mm}} = 4680000 \text{ m}$$

$$x = vt \Rightarrow t = \frac{x}{v} = \frac{4680000}{15} = 312000 \text{ s}$$

اکنون باید عدد به دست آمده را بر حسب دقیقه، مگانانیه و ترثانیه نوشه تا با گزینه‌ها مقایسه شود:

$$312000 \text{ s} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} = 5200 \text{ min} \quad 1 \text{ و } ۳ \text{ نادرست}$$

$$312000 \text{ s} \times \frac{1 \text{ Ms}}{10^6 \text{ s}} = 0/312 \text{ Ms} \quad 2 \text{ درست}$$

$$312000 \text{ s} \times \frac{1 \text{ Ts}}{10^{12} \text{ s}} = 3/12 \times 10^{-7} \text{ Ts} \quad 4 \text{ نادرست}$$

(فیزیک ا- فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه ۱۰)

(مسنون سلاماسی و نر) «۲» -۸۵

دقت اندازه‌گیری وسایل دیجیتال یک واحد از آخرین رقمی است که آن ابزار می‌خواند. بنابراین دقต اندازه‌گیری دستگاه ۱mm / ۰ است:

$$0/01 \text{ mm} = ? \mu\text{m} \Rightarrow 0/01 \text{ mm} \times \frac{10^{-3} \text{ m}}{1 \text{ mm}} \times \frac{1 \mu\text{m}}{10^{-6} \text{ m}} = 10 \mu\text{m}$$

(فیزیک ا- فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

(ویرا میرزی) «۴» -۸۶

حجم ظاهری مکعب (چیزی که ما می‌بینیم)، برابر با مجموع حجم فلز به کار رفته در آن و حجم حفره است. بنابراین ابتدا حجم فلز را می‌یابیم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho} = \frac{m=900 \text{ g}}{\rho=1500 \text{ kg/m}^3} = \frac{1/5 \text{ g}}{1/5 \text{ g}} = 1000 \text{ cm}^3$$

حجم حفره + حجم فلز = حجم ظاهری

$$a^3 = 600 + 400 = 1000 \text{ cm}^3 \Rightarrow a = 10 \text{ cm}$$

(فیزیک ا- فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

لذا 150 cm^3 روغن بالا می‌آید که بخشی از آن قسمت خالی ظرف را پر می‌کند و بخش دیگر، از ظرف خارج می‌شود. بنابراین حجم روغن ریخته شده از ظرف، از تفاضل حجم کل روغن بالا آمده و قسمت خالی ظرف به دست می‌آید:

$$\text{قسمت خالی} - \text{کل} = V - Ah = V_{\text{ریخته شده}}$$

$$\Rightarrow V_{\text{ریخته شده}} = 150 - 4(25) = 150 - 100 = 50\text{ cm}^3$$

در نهایت با استفاده از رابطه چگالی، جرم روغن ریخته شده را به دست می‌آوریم:

$$m_{\text{روغن ریخته شده}} = V_{\text{ریخته شده}} \rho = 50 / 8 = 40\text{ g}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری؛ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(مسام نادری)

«۲»

اندازه هر کمیت فیزیکی، که به صورت نمادگذاری علمی بیان می‌شود، باید شامل سه قسمت باشد. قسمت‌های اول و دوم، در برگیرنده حاصل ضرب عددی از ۱ تا ۱۰ در توان صحیحی از ۱۰ است و در قسمت سوم، یکای آن کمیت نوشته می‌شود. حال به بررسی موارد می‌پردازیم:

$$38 / 9 \times 10^8 \text{ m} = 3 / 89 \times 10^1 \times 10^8 \text{ m} = 3 / 89 \times 10^9 \text{ m}$$

$$= 3 / 89 \times 10^9 \times \frac{1 \text{ km}}{10^3 \text{ m}} = 3 / 89 \times 10^6 \text{ km}$$

$$= 1 / 68 \times 10^{-3} \text{ s} \quad \text{نادرست}$$

$$169540 \text{ m} = 1 / 6954 \times 10^6 \text{ m} \times \frac{1 \text{ km}}{10^3 \text{ m}}$$

$$= 1 / 6954 \times 10^3 \text{ km} \quad \text{نادرست}$$

$$7 / 860 \times 10^{-6} \text{ s} = 7 / 860 \times 10^{-6} \text{ s}$$

$$= 7 / 860 \times 10^0 \mu\text{s} \quad \text{درست}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری؛ صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(زهره آقامحمدی)

«۲»

جرم آلیاز، برابر با مجموع جرم دو فلز است:

$$m_{\text{آلیاز}} = m_1 + m_2 \Rightarrow m_1 + m_2 = 1 / 2 \times 10^3 \text{ g}$$

حجم آلیاز برابر است با:

$$V = \frac{4}{3} \pi R^3 = \frac{4}{3} \times 3 \times 5 \times 5 \times 5 = 500 \text{ cm}^3$$

همچنین حجم آلیاز برابر با مجموع حجم دو فلز است:

$$V_1 + V_2 = 500 \text{ cm}^3 \xrightarrow{\rho = \frac{m}{V}} \frac{m_1}{\rho_1} + \frac{m_2}{\rho_2} = 500$$

$$\frac{\rho_1 = 2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}}{\rho_2 = 3 / \rho_1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}} \xrightarrow{2} \frac{m_1}{2} + \frac{m_2}{3 / 2} = 500 \xrightarrow{m_1 = 1200 - m_2} \frac{1200 - m_2}{2} + \frac{m_2}{3 / 2} = 500$$

$$\frac{1200 - m_2}{2} + \frac{m_2}{3 / 2} = 500 \Rightarrow 4320 - 3 / 6 m_2 + 2m_2 = 3600$$

$$\Rightarrow 1 / 6 m_2 = 720 \Rightarrow m_2 = 450 \text{ g}$$

$$\frac{m_2}{m_{\text{آلیاز}}} = \frac{450}{1200} \times 100 = \frac{450}{1200} \times 100 = 37 / 5 \%$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری؛ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(مهران اسماعیلی)

«۳»

پس از ذوب یخ، حجم آن تغییر می‌کند اما جرم آن ثابت می‌ماند. بنابراین می‌توان نوشت:

$$m_{\text{آب}} = m_{\text{یخ}} \xrightarrow{m = \rho V} \rho_{\text{آب}} V_{\text{یخ}} = \rho_{\text{یخ}} V_{\text{آب}}$$

$$\rho_{\text{یخ}} = 0 / 9 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \quad V_{\text{یخ}} = 200 \text{ cm}^3 \xrightarrow{\rho_{\text{آب}} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}} \Rightarrow 0 / 9 \times 200 = 1 \times V_{\text{آب}}$$

$$\Rightarrow V_{\text{آب}} = 180 \text{ cm}^3$$

در نتیجه حجم آب حاصل از ذوب یخ برابر با 180 cm^3 و حجم نهایی کل آب برابر با $400 + 180 = 580 \text{ cm}^3$ است.

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری؛ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(علیرضا بهاری)

«۴»

ابتدا حجم قطعه سنگ را به دست می‌آوریم:

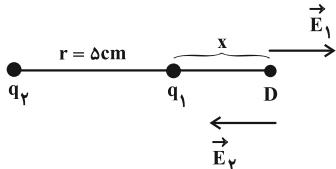
$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho} = \frac{m = 600 \text{ g}}{\rho = 4 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}} \Rightarrow V = \frac{600}{4} = 150 \text{ cm}^3$$

$$\Rightarrow ۱۲۹/۶ = \frac{۹ \times ۱۰^۹ \times ۳۶ \times ۱۰^{-۱۲}}{r^2} \Rightarrow r^2 = ۲۵ \times ۱۰^{-۴}$$

$$\Rightarrow r = ۵ \times ۱۰^{-۲} \text{ m} = ۵ \text{ cm}$$

چون دو بار ناهمنام‌اند، میدان الکتریکی بر روی خط وصل آنها و خارج از فاصله میان دو بار نزدیک به بار با اندازه کوچک‌تر، صفر می‌شود. اگر فاصله این نقطه را از q_1 ، X فرض کنیم، خواهیم داشت:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow \frac{k |q_1|}{r_1^2} = \frac{k |q_2|}{r_2^2} \Rightarrow \frac{|q_1|}{r_1^2} = \frac{|q_2|}{r_2^2}$$

$$\frac{|q_1| = ۲\mu C}{r_1 = x}, \frac{|q_2| = ۱\mu C}{r_2 = r+x} \Rightarrow \frac{۲}{x^2} = \frac{۱}{(r+x)^2}$$

$$\Rightarrow (\frac{r+x}{x})^2 = ۹ \Rightarrow \frac{r+x}{x} = ۳ \Rightarrow ۲x = r$$

$$\Rightarrow x = \frac{r}{2} = ۲/۵ \text{ cm}$$

بنابراین فاصله این نقطه از q_2 برابر است با:

$$r_2 = x + r = ۲/۵ + ۵ = ۷/۵ \text{ cm}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۵ تا ۱۲)

(علیرضا بیاری)

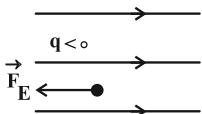
«۴» - ۹۴

ابتدا اندازه میدان الکتریکی یکنواخت بین این دو صفحه را به دست می‌آوریم:

$$E = \frac{\Delta V}{d} \quad \frac{\Delta V = ۱۰۰ \text{ V}}{d = ۵ \text{ cm} = ۵ \times ۱۰^{-۲} \text{ m}} \Rightarrow E = \frac{۱۰۰}{۵ \times ۱۰^{-۲}} = ۲ \times ۱۰^۳ \frac{\text{V}}{\text{m}}$$

با توجه به اتصال صفحه‌ها به پایانه باتری‌ها، صفحه A دارای بار مثبت و صفحه B دارای بار منفی است. از این‌رو جهت میدان الکتریکی به طرف راست است. اکنون به کمک قضیه کار- انرژی جنبشی، مشخص می‌کنیم که

این ذره پس از طی چه فاصله‌ای متوقف می‌شود:

$$W_t = K_f - K_i \quad \frac{K_f = ۰}{W_t = W_E} \Rightarrow E |q| d \cos \theta = -K_i$$

فیزیک ۲

- ۹۱ گزینه «۲»

(مهندسی هایی زاده)

از آنجا که به جسم الکترون می‌دهیم و بار آن مثبت است، بار جسم کاهش می‌یابد. این کاهش بار برابر است با:

$$\Delta q = -ne \quad \frac{n=۲ \times ۱۰^{۱۲}}{e=۱/۶ \times ۱۰^{-۱۹} \text{ C}} \Rightarrow \Delta q = -۲ \times ۱۰^{۱۲} \times ۱/۶ \times ۱۰^{-۱۹}$$

$$= -۳/۲ \times ۱۰^{-۷} \text{ C}$$

$$\Rightarrow -۱۶ = \frac{-۳/۲ \times ۱۰^{-۷}}{q'} \times ۱۰۰ \Rightarrow q' = ۲ \times ۱۰^{-۹} \text{ C} = ۲ \mu\text{C}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۳ تا ۵)

- ۹۲ گزینه «۴»

اگر بار اولیه کره‌ها را با q_{1A} ، q_{1B} و q_{2A} و q_{2B} بار کرده‌ها را بعد اتصال به کره مجاور با q_{1A} ، q_{1B} و q_{2A} و q_{2B} را بعد از اتصال به کره q_{3B} نشان دهیم، خواهیم داشت:

$$q_{2A} = q_{2B} = \frac{q_{1B} + q_{1A}}{2} \quad \frac{q_{2A} = q_{1A}}{2} \Rightarrow ۲q_{1A} = \frac{q_{1A} + q_{1B}}{2}$$

$$\Rightarrow ۴q_{1A} = q_{1A} + q_{1B} \Rightarrow q_{1B} = ۳q_{1A} \quad (\text{I})$$

بعد از بسته شدن کلید K_2 می‌توان نوشت:

$$q_{2B} = q_{2C} = \frac{q_{1B} + q_{1C}}{2} \quad \frac{q_{2C} = q_{1C}}{2} \Rightarrow -\frac{q_{1C}}{2} = \frac{q_{1B} + q_{1C}}{2}$$

$$\Rightarrow -q_{1C} = q_{1B} + q_{1C} \quad \frac{q_{1B} = q_{1A} = ۳q_{1A}}{2} \Rightarrow -۲q_{1C} = ۲q_{1A}$$

$$\Rightarrow q_{1C} = -q_{1A} \quad (\text{II})$$

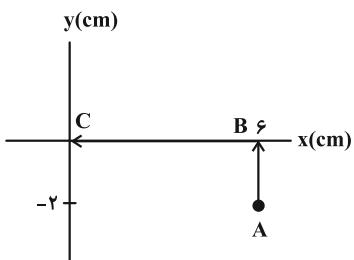
از (I) و (II) نتیجه می‌شود:

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۳ تا ۵)

- ۹۳ گزینه «۳»

با استفاده از قانون کولن F را می‌یابیم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \quad \frac{F = ۱۲۹/۶ \text{ N}}{|q_1| = ۲\mu\text{C} = ۲ \times ۱۰^{-۹} \text{ C}, |q_2| = ۱\mu\text{C} = ۱ \times ۱۰^{-۹} \text{ C}} \Rightarrow$$

برای محاسبه میدان الکتریکی، از نقطه (A) ابتدا به بالا و سپس به چپ می‌رویم تا به نقطه (C) برسیم:

$$\Delta V_{BC} = 0 \quad (\text{عمود بر خطوط حرکت کرده‌ایم})$$

$$\Delta V_{AB} = Ed \quad \frac{V_B = +10V, V_A = -10V}{d = 2\text{cm} = 2 \times 10^{-2}\text{m}}$$

$$10 = E \times 2 \times 10^{-2} \Rightarrow E = 10^3 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

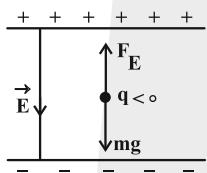
(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۲۶ تا ۲۷)

(ادریس محمدی)

گزینه «۴»

مسئله را در دو حالت بررسی می‌کنیم:

اگر جهت میدان، به سمت پایین باشد:

با توجه به جهت میدان، بار قطره روغن باید منفی باشد تا قطره معلق بماند.

$$F_E = mg \Rightarrow E |q| = mg \quad \frac{E = 2 \times 10^5 \frac{\text{N}}{\text{C}}}{m = 2 \times 10^{-14} \text{kg}} \quad \text{پس داریم:}$$

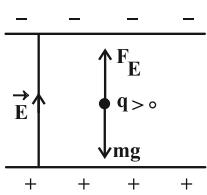
$$2 \times 10^5 \times |q| = 2 \times 10^{-14} \times 10 \Rightarrow |q| = 16 \times 10^{-18} \text{C}$$

از طرفی طبق رابطه $|q| = ne$ داریم:

$$n = \frac{|q|}{e} \quad \frac{q = 16 \times 10^{-18} \text{C}}{e = 1.6 \times 10^{-19} \text{C}} \Rightarrow n = \frac{16 \times 10^{-18}}{16 \times 10^{-20}} \Rightarrow n = 100$$

چون بار قطره منفی بود، پس در این حالت ۱۰۰ الکترون گرفته است. حال

اگر جهت میدان به سمت بالا باشد، بار قطره روغن باید مثبت باشد تا قطره در میدان الکتریکی معلق بماند.

$$\theta = 18^\circ, |q| = 6 \times 10^{-9} \text{C}, v = 5 \sqrt{3} \frac{\text{m}}{\text{s}} \rightarrow \\ E = 2 \times 10^5 \frac{\text{V}}{\text{m}}, m = 4mg = 4 \times 10^{-9} \text{kg}$$

$$\Rightarrow 6 \times 10^{-9} \times 2 \times 10^5 d' \times \cos 18^\circ = -\frac{1}{2} mv^2$$

$$\Rightarrow -12 \times 10^{-9} d' = -\frac{1}{2} \times 4 \times 10^{-9} \times (5\sqrt{3})^2$$

$$\Rightarrow d' = 1/25 \text{cm}$$

بنابراین ذره پس از رها شدن، $1/25$ سانتی‌متر به سمت صفحه B می‌پیماید

تا متوقف شود و در این لحظه فاصله ذره از صفحه B برابر است با:

$$d - d' = 5 - 1/25 = 3/25 \text{cm}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۲۷ تا ۲۱)

گزینه «۵»

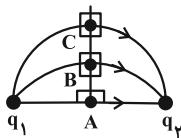
(حسین الهی)

حالت اول: خطوط میدان الکتریکی از بار مثبت خارج می‌شوند. همچنین با حرکت در جهت خطوط میدان، پتانسیل الکتریکی کاهش می‌یابد. بنابراین هر چه از بار مثبت دورتر شویم، پتانسیل کاهش می‌یابد.

$$(V_A > V_B > V_C)$$

حالت دوم: مطابق شکل زیر، سه نقطه در یک خط عمود بر خطوط میدان الکتریکی قرار دارند. بنابراین همه آن‌ها پتانسیل الکتریکی یکسان دارند.

$$(V_A = V_B = V_C)$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

گزینه «۶»

(حسین الهی)

طبق تمرین ۱-۹ کتاب درسی، با حرکت در جهت خطوط میدان، پتانسیل

الکتریکی کاهش می‌یابد. با حرکت از مبدأ به نقطه -2 ، پتانسیل از

$+10V$ به $-10V$ کاهش یافته است. لذا در جهت خطوط میدان حرکت

کرده‌ایم و میدان الکتریکی در خلاف جهت محور y است.

$$\delta = \frac{q_1}{192} \Rightarrow q_1 = 96\mu C$$

حال از رابطه $\sigma = \frac{q}{A}$ داریم:

بار الکتریکی ثانویه $C = 960 + 240 = 1200 \mu C$ است. چگالی سطحی بار در این حالت را نیز محاسبه می کنیم:

$$\sigma_2 = \frac{q_2}{A} \Rightarrow \sigma_2 = \frac{1200}{192} = \frac{100}{16} \mu C/cm^2$$

در نهایت خواسته سؤال را به دست می آوریم:

$$\frac{\sigma_2 - \sigma_1}{\sigma_1} \times 100 = \frac{\frac{100}{16} - \frac{5}{5}}{\frac{5}{5}} \times 100 = 25\%$$

پس چگالی سطحی بار 25% درصد تغییر کرده است.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه های ۲۹ و ۳۰)

(ادریس محمدی)

گزینه ۲۰

ابتدا برایند میدان الکتریکی را در نقطه M به دست می آوریم:

$$\begin{cases} E_1 = \frac{kq_1}{r_1^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 12 \times 10^{-6}}{10^{-2}} = 108 \times 10^5 \frac{N}{C} \\ E_2 = \frac{kq_2}{r_2^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 2 \times 10^{-6}}{10^{-2}} = 18 \times 10^5 \frac{N}{C} \end{cases}$$

$$\vec{E}_{TM} = \vec{E}_1 - \vec{E}_2 \Rightarrow \vec{E}_{TM} = 90 \times 10^5 \frac{N}{C}$$

از طرفی طبق اطلاعات سؤال داریم:

$$\vec{E}_{TN} = 90 \times 10^5 \frac{N}{C} \rightarrow \vec{E}_{TN} = 30 \times 10^5 \frac{N}{C}$$

حال برایند میدان الکتریکی را در نقطه N به دست می آوریم:

$$\begin{array}{c} \vec{E}'_1 \\ \vec{E}'_2 \end{array} \quad \left\{ \begin{array}{l} E'_1 = \frac{kq_1}{r_1'^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 12 \times 10^{-6}}{(x+0/2)^2} \\ E'_2 = \frac{kq_2}{r_2'^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 2 \times 10^{-6}}{x^2} \end{array} \right.$$

$$\vec{E}_{TN} = \vec{E}'_1 + \vec{E}'_2 \Rightarrow 30 \times 10^5 = \frac{108 \times 10^3}{(x+0/2)^2} + \frac{18 \times 10^3}{x^2} \quad (1)$$

به جای حل معادله (1) بهتر است از جاگذاری گزینه ها استفاده کنیم، پس جواب گزینه ۲۰ است.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه های ۱۲ و ۱۷)

$$F_E = mg \Rightarrow Eq = mg \xrightarrow{q=ne} Ene = mg$$

$$\Rightarrow n = \frac{mg}{Ee} \xrightarrow{m=32 \times 10^{-14} kg, E=2 \times 10^5 N/C} n = \frac{32 \times 10^{-14} \times 10}{2 \times 10^5 \times 16 \times 10^{-20}} = 100$$

چون بار قطره روغن مثبت است، بنابراین قطره 100 الکترون از دست داده است.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه های ۱۹ تا ۲۱)

گزینه ۲۱

(ادریس محمدی)

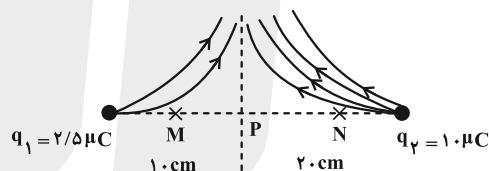
می دانیم میدان الکتریکی برایند بین دو بار همانم، میان فاصله دو بار به روی خط واصل میان آنها نزدیک به باری که از لحاظ قدر مطلقی کوچک تر است، صفر است:

$$q_1 = 2/5 \mu C \quad q_2 = 1 \mu C$$

$$E_1 = E_2 \Rightarrow \frac{kq_1}{r_1^2} = \frac{kq_2}{r_2^2} \Rightarrow \frac{2/5}{x^2} = \frac{1}{(30-x)^2}$$

$$\Rightarrow 2x = 30 - x \Rightarrow x = 10 \text{ cm}$$

با توجه به مثبت بودن هر دو بار q_1 و q_2 ، خطوط میدان از آنها خارج می شود:

با حرکت از نقطه M به N ، بزرگی میدان ابتدا کاهش و سپس افزایش می یابد. انرژی پتانسیل الکتریکی را در دو مرحله بررسی می کنیم:

$$F_E \xrightarrow{q' < 0} \Rightarrow W_E < 0 \Rightarrow \Delta U > 0 : MP \quad \text{مسیر}$$

$$\xrightarrow{d} \xrightarrow{q' < 0} \Rightarrow W_E > 0 \Rightarrow \Delta U < 0 : PN \quad \text{مسیر}$$

بنابراین انرژی پتانسیل الکتریکی ابتدا افزایش و سپس کاهش می یابد.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه های ۱۷، ۱۸ و ۲۱ تا ۲۳)

گزینه ۲۲

(ادریس محمدی)

ابتدا مساحت سطح کره را به دست می آوریم:

$$A = 4\pi r^2 \xrightarrow{r=4 \text{ cm}, \pi \approx 3} A = 4 \times 3 \times (4)^2 = 192 \text{ cm}^2$$

برای به دست آوردن فرمول RCOO

بنابراین اسید چرب سازنده آن $\text{C}_{17}\text{H}_{33}\text{COOH}$ و صابون مربوطه

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی؛ صفحه‌های ۵ و ۶)

(ممدر عظیمیان؛ واره)

- ۱۰۳ گزینه «۴»

بررسی موارد:

(آ) درست

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{CO(NH}_2\text{)}_2 \text{ اوره} \\ \text{Gramol} = 60 \text{ g.mol}^{-1} \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{C}_2\text{H}_6\text{O}_2 \text{ اتیلن گلیکول} \\ \text{Gramol} = 62 \text{ g.mol}^{-1} \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{C}_2\text{H}_4 \text{ اتیلن} \\ \text{Gramol} = 28 \text{ g.mol}^{-1} \end{array} \right.$$

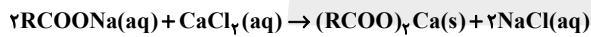
$$\left\{ \begin{array}{l} \text{C}_2\text{H}_6 \text{ اتان} \\ \text{Gramol} = 30 \text{ g.mol}^{-1} \end{array} \right.$$

ب) نادرست؛ باید از آب که حلالی قطبی است استفاده کرد.

ب) نادرست؛ جربی‌ها را می‌توان مخلوطی از اسیدهای چرب و استرهای بلندزنگیر دانست نه پلی‌استر بلند زنگیر.

ت) نادرست؛ مخلوط حاصل پایدار و ناهمگن است. (کلوفیدها مخلوط‌های ناهمگن‌اند).

ث) درست؛ زیرا صابون با یون Ca^{2+} موجود در این آب رسوب می‌نماید.

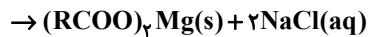
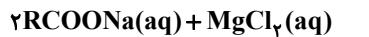
آنیون همراه با Ca^{2+} می‌باشد که در آب حضور دارد.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی؛ صفحه‌های ۴، ۵، ۷ تا ۹)

(ممدر، پامشیدی)

- ۱۰۴ گزینه «۱»

ابتدا واکنش را موازنه می‌کنیم:

به ازای هر مول NaCl در آب، ۲ مول یون (Na^+ و Cl^-) می‌باشد.

حاصل می‌شود؛ با استفاده از شمار مول یون‌های تولید شده و جرم صابون

صرفی، جرم مولی صابون را به دست می‌آوریم.

شیمی ۳

- ۱۰۱ گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

۱) اتیلن گلیکول با فرمول شیمیایی $\text{CH}_2\text{OHCH}_2\text{OH}$ دارای ۹ پیوند

اشتراکی و ۶ اتم هیدروژن می‌باشد.

$$\frac{(2 \times 4) + (6 \times 1) + (2 \times 2)}{2} = 9$$

$$\frac{9}{6} = 1/5$$

۲) مطابق نمودار صفحه ۳ کتاب درسی این جمله صحیح است.

۳) مخلوط آب، روغن و صابون یک کلوفید محسوب شده و برخلاف مخلوط

شربت معده که سوسپانسیون محسوب می‌شود، پایدار است.

۴) طبق مطالب صفحه ۵ کتاب درسی مولکول‌های عسل حاوی شمار قابل

توجهی گروه هیدروکسیل هستند.

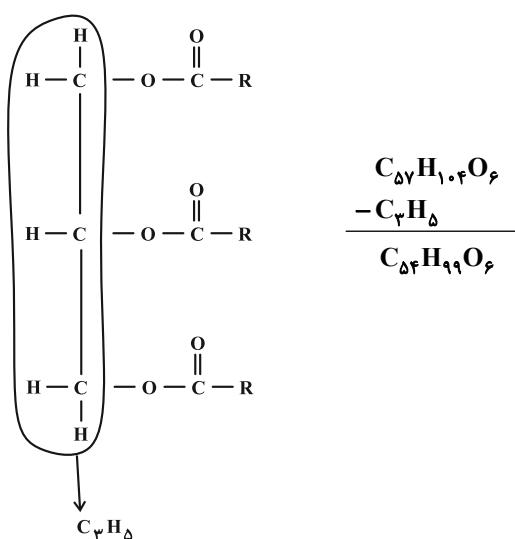
(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی؛ صفحه‌های ۵ تا ۷)

(ممدر عظیمیان؛ واره)

- ۱۰۲ گزینه «۱»

با توجه به ساختار کلی استرهای سه عاملی که به صورت زیر می‌باشد،

می‌توان گفت:

(امیرحسین طیب)

۶ - گزینه «۲»

می‌دانیم در ساختار پاک کننده صابونی، اتم Cl وجود ندارد، در نتیجه تمام اتم‌های کلر موجود در مخلوط متعلق به تری‌کلوزان می‌باشد. جرم

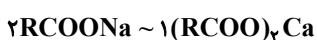
تری‌کلوزان موجود در مخلوط را محاسبه می‌کنیم:

$$? \text{ g C}_{12}\text{H}_7\text{O}_2\text{Cl}_3 : 2 / 1 \text{ mol Cl} \times \frac{1 \text{ mol C}_{12}\text{H}_7\text{O}_2\text{Cl}_3}{3 \text{ mol Cl}}$$

$$\times \frac{29 \text{ g C}_{12}\text{H}_7\text{O}_2\text{Cl}_3}{1 \text{ mol C}_{12}\text{H}_7\text{O}_2\text{Cl}_3} = 203 \text{ g C}_{12}\text{H}_7\text{O}_2\text{Cl}_3$$

$$= 335 \text{ g} - 203 \text{ g} = 132 \text{ g RCOONa}$$

$$? \text{ mol RCOONa} = 0 / 25 \text{ mol} (\text{RCOO})_2\text{Ca}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol RCOONa}}{1 \text{ mol} (\text{RCOO})_2\text{Ca}} = 0 / 5 \text{ mol RCOONa}$$

۰ مول RCOONa ۱۳۲ g، RCOONa جرم دارد. در نتیجه جرم مولی آن

$$\text{برابر با } \frac{132}{0 / 5} = 264 \text{ g.mol}^{-1} \text{ است.}$$

$$\Rightarrow n = 14$$

تعداد اتم‌های کربن بخش آنیونی این پاک کننده صابونی برابر با ۱۵ می‌باشد.

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تندرستی: صفحه‌های ۵، ۶، ۸ و ۹)

(ممدرضا بهمنیاری)

۶ - گزینه «۳»

بررسی موارد نادرست:

مورد دوم: صابون‌ها با آلاینده‌ها برهم کنش دارند ولی پاک کننده خورنده علاوه بر برهم کنش، با آلاینده‌ها واکنش نیز می‌دهند.

مورد سوم: در واکنش مخلوط آلومینیم و سدیم هیدروکسید با آب، تولید گاز هیدروژن قدرت پاک کننده‌گی را افزایش می‌دهد.

مورد چهارم: فرمول شیمیایی آهک، CaO می‌باشد.

مورد پنجم: اسیدها با اغلب فلزات واکنش می‌دهند.

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تندرستی: صفحه‌های ۱ و ۹)

جرم مولی صابون = M

روش اول:

$$2000 \text{ g RCOONa} \times \frac{1 \text{ mol RCOONa}}{M \text{ g RCOONa}}$$

$$\times \frac{2 \text{ mol NaCl}}{2 \text{ mol RCOONa}} \times \frac{1 \text{ mol}}{1 \text{ mol NaCl}} = 16 \text{ mol}$$

$$\Rightarrow \frac{2000 \times 2 \times 2}{M \times 2} = 16 \Rightarrow M = 250 \text{ g.mol}^{-1}$$

$$\times \frac{2000}{2 \times M} = \frac{16}{2 \times 2} \Rightarrow M = 250 \text{ g.mol}^{-1}$$

حال با توجه به این‌که فرمول عمومی صابون جامد که دارای زنجیره

هیدروکربنی سیرشده است به صورت $\text{C}_n\text{H}_{4n+1}\text{COONa}$ است و با

دانستن جرم مولی صابون می‌توان تعداد هیدروژن‌ها را محاسبه کرد.

$$14n + 68 = 250 \Rightarrow n = 13 \xrightarrow{\text{پس}} 27$$

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تندرستی: صفحه‌های ۵، ۶، ۸ و ۹)

(امیر هاتمیان)

۶ - گزینه «۲»

موارد (ب) و (پ) درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) نادرست؛ وجود آنزیم در صابون‌ها، درصد لکه‌های باقی‌مانده روی لباس را کاهش می‌دهد.

ب) درست؛ با افزایش غلظت یون Mg^{2+} در آب سخت قدرت

پاک کننده‌گی صابون کاهش یافته و ارتفاع کف حاصل نیز کاهش می‌یابد.

پ) درست؛ با افزایش دما قدرت پاک کننده‌گی یک صابون افزایش می‌یابد. ت) نادرست؛ پارچه‌ای که از پلیمری شدن الکل‌ها و اسیدهای دو عاملی به دست می‌آید پارچه پلی‌استری است که نسبت به پارچه‌های نخی چسبندگی بیشتری با لکه‌های چربی دارد.

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تندرستی: صفحه‌های ۱ و ۹)

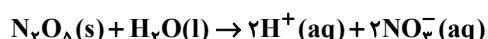
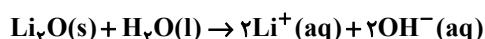

(ب) چربی‌ها مخلوطی از اسیدهای چرب و استرهای بلندزنگیر هستند؛

مولکول‌های اسید چرب برخلاف استر بلندزنگیر توانایی برقراری پیوند هیدروژنی با مولکول‌های آب را دارند.

(پ) عناصر گوگرد و کلر (ماده شیمیایی کلردار) به ترتیب برای از بین بردن قارچ‌های پوستی و افزایش خاصیت میکروب‌کشی به صابون اضافه می‌شوند.

(ت) معادله انحلال ترکیب‌های ذکر شده در آب به صورت زیر است:

در اثر انحلال یک مول از هر ماده در آب، ۴ مول یون تولید می‌شود.

(شیمی ۳) - مولکول‌ها در فرمت تندرنستی: صفحه‌های ۵، ۸، ۱۱، ۱۲ و ۱۶)

(ممدر عظیمیان زواره)

«۳» - ۱۱. گزینه

برای این منظور از مخلوط سدیم هیدروکسید و پودر آلومینیم استفاده می‌شود.

این پاک‌کننده یک پاک‌کننده خورنده بوده و در واکنش با آب تولید گاز

H_2 و گرمایش می‌نماید و کارایی پاک‌کننده را افزایش می‌دهد.

بررسی برخی از گزینه‌ها:

(۱) زیرا کلوبیدها همانند محلول‌ها پایدار بوده و تهشیش نمی‌شوند و برخلاف

محلول‌ها ناهمگن‌اند. کلوبیدها شبیه سوسپانسیون‌ها ناهمگن بوده و پخش نور

دارند. به دلیل این شباهت‌ها و تفاوت‌ها رفتار کلوبیدها را می‌توان رفتاری بین

سوسپانسیون و محلول‌ها در نظر گرفت.

(۲) پاک‌کننده‌های غیرصابونی از مواد پتروشیمیایی طی واکنش‌های پیچیده در

صنعت تولید می‌شوند.

(شیمی ۳) - مولکول‌ها در فرمت تندرنستی: صفحه‌های ۷، ۱۰، ۱۱ و ۱۵)

(یاسر راش)

«۲» - ۱۰۸. گزینه

صابون تهیه شده از اسید چرب B، به دلیل سیر شده بودن زنجیره هیدروکربنی

آن، نسبت به صابون تهیه شده از اسید چرب A، قدرت بیشتری در

پاک‌کنندگی و ایجاد کف و همچنین سختی بیشتری دارد. پس محلول ظرف

(۱)، مخلوط آب با صابون تهیه شده از اسید چرب B و محلول ظرف (۲)،

مخلوط آب با صابون تهیه شده از اسید چرب A است. صابون حاصل از اسید

چرب B، نه تنها قدرت پاک‌کنندگی بیشتری دارد، بلکه جرم مولی آن نیز

کمتر از صابون حاصل از اسید چرب A است. بنابراین برای پاک‌کردن یک

لکه چربی مشخص، مقدار مورد نیاز از صابون تهیه شده از اسید چرب B

کمتر است. زیرا در جرم‌های برابر، شمار مولکول‌های صابون بیشتری از آن

وجود دارد و علاوه بر این قدرت پاک‌کنندگی آن نیز بیشتر است.

بررسی گزینه «۴»:

A : اسید چرب $\text{C}_{19}\text{H}_{36}\text{O}_2$

\Rightarrow ۱۷ = اختلاف شمار اتم‌های C و H
مخلوط ظرف (۲) = صابون حاصل

B : اسید چرب $\text{C}_{16}\text{H}_{32}\text{O}_2$

\Rightarrow ۱۶ = اختلاف شمار اتم‌های C و H
مخلوط ظرف (۱) = صابون حاصل

(شیمی ۳) - مولکول‌ها در فرمت تندرنستی: صفحه‌های ۵، ۸، ۹، ۱۰ و ۱۶)

(ممبوهه یک‌ممدری)

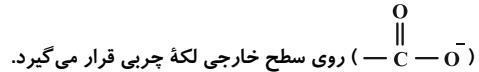
«۴» - ۱۰۹. گزینه

موارد (الف) و (پ) صحیح هستند.

بررسی موارد:

(الف) با توجه به این که مولکول‌های صابون از سمت زنجیره هیدروکربنی

(R) با چربی جاذبه و اندروالسی برقرار می‌کنند، بخش قطبی صابون

(هاری مهندی زاده)

گزینه «۲» - ۱۱۵

$$F_1 + F_2 + F_3 = 100$$

$$\begin{cases} (I) \quad F_3 = 100 - (F_1 + F_2) \\ (II) \quad F_3 = \frac{1}{4}(F_1 + F_2) \xrightarrow{(II), (I)} \frac{1}{4}(F_1 + F_2) = 100 - (F_1 + F_2) \\ (III) \quad F_3 = \frac{1}{3}F_1 \end{cases}$$

$$F_1 + F_2 + F_3 = 100 \Rightarrow F_1 + F_2 = 400 - 4(F_1 + F_2)$$

$$\Rightarrow 5(F_1 + F_2) = 400 \Rightarrow F_1 + F_2 = 80\% \Rightarrow F_3 = 20\%$$

$$F_3 = \frac{1}{3}F_1 \Rightarrow 20 = \frac{1}{3}F_1 \Rightarrow \begin{cases} F_1 = 60\% \\ F_2 = 20\% \end{cases}$$

$$\bar{M} = 11 + (1 \times \frac{20}{100}) + (2 \times \frac{20}{100}) = 11 / 6 \text{ amu}$$

(شیمی - کیوان، زادگاه الغبای هستی: صفحه‌های ۶ و ۱۳ تا ۱۵)

(امیرحسین طیبی)

گزینه «۱» - ۱۱۶

$$X \begin{cases} M_1 = 18 \text{ amu}, f_1 = 2f \\ M_2 = 19 \text{ amu}, f_2 = 100 - 3f \\ M_3 = 21 \text{ amu}, f_3 = f \end{cases}$$

$$\Rightarrow \bar{M} = \frac{M_1 f_1 + M_2 f_2 + M_3 f_3}{f_1 + f_2 + f_3}$$

$$\Rightarrow \bar{M} = \frac{(18 \times 2f) + (19 \times (100 - 3f)) + (21 \times f)}{100} = \frac{1900}{100} = 19 \text{ amu}$$

می‌دانیم جرم هر اتم C^{12} برابر با 12 amu می‌باشد.

$$CX_2 : 12 + 2(19) = 50 \text{ g.mol}^{-1}$$

$$? \text{ g } CX_2 : 9 / 0.3 \times 10^{23} \text{ atom} \times \frac{1 \text{ mol atom}}{6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ atom}}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol } CX_2}{3 \text{ mol atom}} \times \frac{50 \text{ g } CX_2}{1 \text{ mol } CX_2} = 25 \text{ g } CX_2$$

(شیمی - کیوان، زادگاه الغبای هستی: صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

(امیر حاتمیان)

گزینه «۳» - ۱۱۷

جرم اتمی میانگین O و N را حساب می‌کنیم.

$$\begin{array}{c} 14 \\ \downarrow \\ f_1 = 75\% \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 15 \\ \downarrow \\ f_2 = 25\% \end{array}$$

شیمی ۱

گزینه «۴» - ۱۱۱

(روزبه رضوانی)

موارد (ب) و (ت) نادرست هستند. هیدروژن در سیاره مشتری و آهن هم در سیاره زمین فراوان‌ترین عناصر هستند. مرگ ستاره‌ها اغلب با یک انفجار بزرگ همراه است که سبب می‌شود عنصرهای تشکیل شده در آن در فضا پراکنده شوند.

(شیمی - کیوان، زادگاه الغبای هستی: صفحه‌های ۳ تا ۱۴)

گزینه «۲» - ۱۱۲

بررسی موارد نادرست:

$$^{25}\text{Mg} < ^{24}\text{Mg} < ^{22}\text{Mg}$$

موردنیم: به دلیل یکسان بودن خواص شیمیایی ایزوتوپ‌ها، سرعت واکنش ایزوتوپ‌های منیزیم با کلر در شرایط یکسان برابر است.

موردنیم: ایزوتوپ‌ها از نظر خواص شیمیایی مشابه هستند، پس برای جداسازی آنها از روش فیزیکی استفاده می‌شود.

(شیمی - کیوان، زادگاه الغبای هستی: صفحه‌های ۳، ۵ و ۶)

گزینه «۳» - ۱۱۳

(روزبه رضوانی)

$$e = p - 3$$

$$p + n = 108 \Rightarrow n = 108 - p$$

$$\frac{e}{n} = \frac{2}{3} \Rightarrow \frac{p - 3}{108 - p} = \frac{2}{3} \Rightarrow 3p - 9 = 216 - 2p$$

$$\Rightarrow 5p = 225 \Rightarrow p = 45$$

$$\begin{cases} 5 \\ 9 \end{cases} \begin{array}{l} \text{دوره} \\ \text{گروه} \end{array}$$

(شیمی - کیوان، زادگاه الغبای هستی: صفحه‌های ۵ و ۹ تا ۱۳)

گزینه «۱» - ۱۱۴

بررسی موارد نادرست:

موردنیم: اورانیم شناخته شده‌ترین فلز پرتوزایی است که یکی از ایزوتوپ‌های آن، اغلب به عنوان سوخت در راکتور اتمی استفاده می‌شود.

موردنیم: N_A اتم هیدروژن، یک مول اتم هیدروژن را نشان می‌دهد، جرم یک مول اتم هیدروژن، تقریباً یک گرم است.

(شیمی - کیوان، زادگاه الغبای هستی: صفحه‌های ۶ تا ۸ و ۱۳، ۱۶، ۱۷)

$${}^1H = p + n + e = 1 + 1 + 1 = 3$$

1H = شمار نوترون‌ها در

$$\Rightarrow \frac{6}{2} = 3 \text{ نسبت خواسته شده}$$

مورد سوم: تکنسیم (${}^{99}_{43}\text{Tc}$) نخستین عنصر ساختگی است.

مورد چهارم: ناحیه مرئی طیف نشری خطی He دارای ۶ نوار رنگی است و

عنصر لیتیم نیز دارای دو ایزوتوپ ${}^7_{3}\text{Li}$ و ${}^6_{3}\text{Li}$ است که درصد فراوانی

$${}^6_{3}\text{Li} \text{ برابر } 6 \text{ درصد است.}$$

(شیمی ا-کیهان، زادگاه الغبای هستی: صفحه‌های ۷، ۱۰، ۱۵، ۲۲ و ۲۳)

(ممدر عظیمیان زواره)

۱۲- گزینه «۳»

بررسی موارد:

الف) درست؛ هیدروژن دارای ۳ ایزوتوپ طبیعی و ۴ ایزوتوپ ساختگی است.

فراوان‌ترین ایزوتوپ لیتیم، ${}^7_{3}\text{Li}$ می‌باشد و نسبت شمار پروتون به نوترون

$$\text{آن برابر } \frac{3}{4} \text{ می‌باشد.}$$

ب) درست

پ) نادرست؛ دومین عنصر فلزی گروه ۱ فلز سدیم (${}_{11}\text{Na}$) است و در

محدوده مرئی دارای ۷ خط در طیف نشری خطی خود است. لیتیم در

محدوده مرئی دارای ۴ خط در طیف نشری خطی خود می‌باشد.

ت) نادرست

$$? \text{ atom Fe} = 11/2 \text{ g Fe} \times \frac{1 \text{ mol Fe}}{56 \text{ g Fe}} \times \frac{N_A \text{ atom Fe}}{1 \text{ mol Fe}} = 0/2 N_A$$

$$? \text{ atom N} = 5/6 \text{ g N}_2 \times \frac{1 \text{ mol N}_2}{28 \text{ g N}_2} \times \frac{N_A \text{ مولکول N}_2}{1 \text{ mol N}_2}$$

$$\times \frac{2 \text{ atom N}}{1 \text{ مولکول N}_2} = 0/4 N_A$$

ث) درست؛ ۱۰ عنصر از این ۳۶ عنصر نام شیمیایی تک حرفی دارند شامل

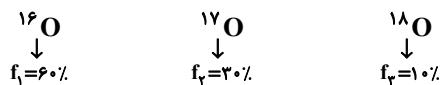
$\text{V, S, P, F, O, N, C, B, H}$ ، شمار عنصرهای ساختگی

۲۶ عنصر می‌باشد.

(شیمی ا-کیهان، زادگاه الغبای هستی:

صفحه‌های ۳، ۵، ۷، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۸ و ۲۳)

$$\bar{M}_N = \frac{14 \times 75 + 15 \times 25}{100} = 14/25 \text{ amu}$$

$$\bar{M}_O = \frac{16 \times 60 + 17 \times 30 + 18 \times 10}{100} = 16/5 \text{ amu}$$

$$N_2\text{O}_3 = 2(14/25) + 3(16/5) = 78 \text{ g/mol}^{-1}$$

$$N_2\text{O}_3 = ? / 12 \text{ L} \quad ? \text{ تعداد اتم در } {}^1\text{N}_2\text{O}_3$$

$$\times \frac{3/25 \text{ g } N_2\text{O}_3}{1 \text{ L } N_2\text{O}_3} \times \frac{1 \text{ mol } N_2\text{O}_3}{78 \text{ g } N_2\text{O}_3} \times \frac{5 \text{ mol }}{1 \text{ mol } N_2\text{O}_3}$$

$$\text{atom} \times \frac{N_A}{1 \text{ mol}} = 0/65 N_A$$

(شیمی ا-کیهان، زادگاه الغبای هستی: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۹)

(مسنون مبنوی)

۱۱۸- گزینه «۴»

تنهای مورد (ت) نادرست است. طبق جدول صفحه ۲۲ کتاب درسی رنگ شعله

خود فلزات و نمک‌های آن‌ها یکسان است.

بررسی سایر موارد:

(آ) با توجه به خود را بیازمایید صفحه ۲۱ کتاب درسی نور با طول موج کمتر دمای بیشتری دارد.

(ب) با توجه به شکل ۱۴ صفحه ۲۰ کتاب درسی هر چه میزان شکست نور بیشتر باشد طول موج آن کمتر و در نتیجه محتوای انرژی آن بیشتر است.

(پ) با توجه به طیف نشری خطی این دو عنصر در صفحه ۲۳ کتاب درسی، هر دو ۴ خط در گستره مرئی دارند.

(شیمی ا-کیهان، زادگاه الغبای هستی: صفحه‌های ۱۹ تا ۲۳)

(مفهوبه یک‌ممدری)

۱۱۹- گزینه «۱»

تنهای مورد دوم نادرست است.

بررسی موارد:

مورد اول: جرم اتمی میانگین هیدروژن برابر $1/008 \text{ amu}$ و جرم یک پروتون برابر $1/0073 \text{ amu}$ است.

مورد دوم: ${}^1\text{H}$ پایدارترین رادیو ایزوتوپ ساختگی هیدروژن و ${}^3\text{H}$ تنهای رادیو ایزوتوپ طبیعی آن است.

۳) نادرست؛ در میان فراورده‌های حاصل از این سه واکنش، پتانسیم کلرید بیشترین جرم را داراست که پتانسیم بیشترین شعاع اتمی را نیز دارد.

۴) درست؛ فلز در واکنش **b** همان سدیم است که واکنش پذیری کمتری نسبت به پتانسیم دارد؛ پس پایدارتر است. از سویی، نور حاصل از واکنش سدیم، زرد رنگ است که در مقایسه با نور بنفس حاصل از واکنش پتانسیم، طول موج بلندتر و انرژی کمتری دارد.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برایم؛ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۷)

(مسنون مبنوی)

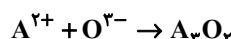
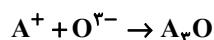
۱۲۴- گزینه «۱»

تنها مورد (آ) صحیح است.

بررسی موارد:

آ) عنصر **X** همان منگنز است. با توجه به شکل ۹ صفحه ۱۸ کتاب یازدهم، بلورهای $MnCO_3$ به رنگ صورتی می‌باشند.

ب) عنصر **A** همان مس (Cu) و عنصر **O** هم نیتروژن (N) است. مس یون‌های $1+$ و $2+$ و نیتروژن یون -3 می‌تواند تشکیل بدهد:

پ) آرایش الکترونی عنصر **A** (مس) از قاعدة آفبا پیروی نمی‌کند و جزء استثنایات است.

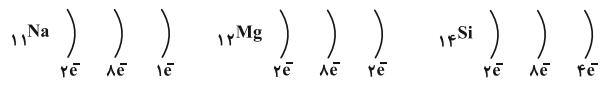
ت) عنصر **B** همان ید (I) است که در دمای بالاتر از $400^\circ C$ با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برایم؛ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۷)

(ممدر عظیمیان زواره)

۱۲۵- گزینه «۱»

عنصرهای **A**, **D** و **E** به ترتیب Na , Mg و Si می‌باشند.

بررسی موارد:

آ) درست؛ در هر دوره از جدول دوره‌ای با افزایش عدد اتمی خصلت فلزی کاهش می‌یابد.

ب) درست؛ سیلیسیم یک شیه‌فلز است. شبه‌فلزها سطح صیقلی داشته و بر اثر ضربه خرد می‌شوند.

پ) نادرست؛ واکنش پذیری فلز قلیایی (Na) از فلز قلیایی خاکی (Mg) بیشتر است زیرا Na آسان‌تر الکترون از دست می‌دهد.

شیمی ۲

۱۲۱- گزینه «۱»

بررسی موارد:

۱) درست

(آلبر هنرمند)

۲) نادرست؛ گرما دادن مواد و افزودن آن‌ها به یکدیگر، گاهی باعث بهبود خواص می‌شود.

۳) نادرست؛ مواد معدنی، بیشترین مقدار استخراج شده از زمین را دارا هستند.

۴) نادرست؛ برای ساخت ظروف چینی، از خاک چینی استفاده می‌شود.

۵) نادرست؛ جرم مواد در کره زمین تقریباً ثابت است.

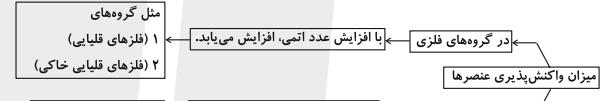
(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برایم؛ صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۲۲- گزینه «۴»

در عنصرهای گروه ۱۴ جدول، از بالا به پایین به تطور کلی خاصیت چکش خواری افزایش می‌یابد. از طرفی در يك گروه از بالا به پایین به دلیل افزایش شعاع اتمی، جاذبه میان هسته و الکترون‌های لایه آخر کاهش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

گزینه «۲»: در جدول تناوبی، عنصرها به ترتیب افزایش عدد اتمی در کنار هم جای گرفته‌اند.

گزینه «۳»: در هر دوره از جدول تناوبی، خصلت نافلزی عنصرها، برخلاف شعاع اتمی آن‌ها، از چپ به راست افزایش می‌یابد.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برایم؛ صفحه‌های ۶ تا ۱۵)

۱۲۳- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

۱) درست؛ کاتیون و آنیون در واکنش C به ترتیب K^+ و Cl^- هستند که هر دو آرایش گاز نجیب Ar دارند.

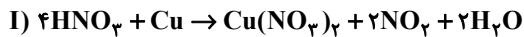
۲) درست؛ نور حاصل از واکنش Li با کلر به رنگ سرخ است. این فلز دارای آرایش الکترونی $1s^2 2s^2$ می‌باشد که تنها دارای الکترون با $=1$ است.

(هاری مهدیزاده)

۱۲۹ - گزینه «۱»

معادله موازن شده واکنش (I) به صورت زیر است. معادله واکنش (II) موازن شده است.

$$\text{ناخالص} = 1260 \text{ g HNO}_3$$

$$\times \frac{80 \text{ g HNO}_3}{100 \text{ g HNO}_3} \times \frac{\text{خالص}}{\text{ناخالص}} \times \frac{1 \text{ mol HNO}_3}{63 \text{ g HNO}_3}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol Cu}(\text{NO}_3)_2}{4 \text{ mol HNO}_3} = 4 \text{ mol Cu}(\text{NO}_3)_2$$

روش دوم (تناسب):

$$\frac{\frac{p}{100} \times \text{گرم}}{\text{ضریب}} = \frac{\text{مول}}{\text{ضریب}} \Rightarrow \frac{1260 \times \frac{80}{100}}{63 \times 4} = \frac{x}{1} \Rightarrow x = 4$$

با توجه به معادله واکنش، ضریب NO_2 ، دو برابر ضریب $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ است. بنابراین در این واکنش 8 mol NO_2 تولید می‌شود. با توجه به برابر بودن ضریب NO_2 و O_3 در واکنش (II) مقدار مول تولید شده اوزون با مقدار مول مصرف شده NO_2 برابر است.

$$\text{ناخالص} = 8 \text{ mol O}_3 \times \frac{22 / 4 \text{ L O}_3}{1 \text{ mol O}_3} = 179 / 2 \text{ L O}_3$$

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برای نیازهای ۲۵ تا ۲۷)

(همید زین)

۱۳۰ - گزینه «۴»

بررسی موارد:

۱) پالایش طلا به روش گیاه پالایی مقرن به صرفه است. (درست)

۲) با این که این واکنش به طور طبیعی رخ می‌دهد اما برای استخراج آهن در

معدن آن از کربن استفاده می‌شود. (نادرست)

۳) فلز مس با آهن (II) سولفات واکنش نمی‌دهد. (نادرست)

۴) فلز پلاتین نه پالاییم. (نادرست)

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برای نیازهای ۲۸، ۲۹ و ۳۰)

ت) درست؛ نخستین فلز دسته p عنصر Al₁₃ می‌باشد و شعاع اتمی Si₁₄ از Al₁₃ بزرگ‌تر است زیرا در هر دوره با افزایش عدد اتمی شعاع اتمی کاهش می‌یابد.

(ث) نادرست؛ واکنش پذیری فلزهای اصلی از فلزهای واسطه بیشتر است.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برای نیازهای ۷ تا ۱۳)

(سعید تیرزو)

۱۲۶ - گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

۱) عنصر I_۵ هالوژن جامد و عنصر Br_۷ نافلز مایع جدول می‌باشد که در یک گروه قرار دارند. در یک گروه از بالا به پایین شعاع اتمی افزایش می‌یابد.

۲) ژرمانیم جزو شبکه‌فلزات می‌باشد و برخلاف فلزات نظیر قلع بر اثر ضربه خرد می‌شود.

۳) خواص شیمیایی شبکه‌فلزات همانند نافلزهای و عناصر گروه ۱۷ نیز شامل نافلزات هستند. گروه ۱ تا ۱۲ هم که شامل فلزات (به جز H) می‌باشند پس شبکه‌فلزات باید در دسته p قرار گرفته باشند.

۴) عناصر Sc_{۲۱} (ساخت تلویزیون و شیشه‌های رنگی) و Zn_{۳۰} در بین عناصر واسطه دوره چهارم تنها دارای یک نوع بار مثبت هستند.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برای نیازهای ۶ تا ۱۴ و ۱۶)

(همید زین)

۱۲۷ - گزینه «۲»

واکنش‌های A، C و D به طور طبیعی انجام می‌شوند.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برای نیازهای ۲۰، ۲۱ و ۲۵)

(سینا رحمانی تبار)

۱۲۸ - گزینه «۲»

موارد (ب)، (پ) و (ث) نادرست هستند.

بررسی موارد نادرست:

ب) دقیق نبود که واکنش‌هایی که به طور طبیعی انجام می‌شوند به این شکل است.

پ) واکنش پذیری هر عنصر به معنای تمايل اتم آن به انجام واکنش شیمیایی است. (مورد صورت سوال برای عناصر فلزی است).

ث) در تمامی شرکت‌های فولاد جهان از کربن برای استخراج آهن استفاده می‌شود.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برای نیازهای ۹ تا ۱۱ و ۲۰ تا ۲۱)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دورة ۲۹)

۲۰ مقر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	همایش اینترنتی اصفهان
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، سامان مفتخر، فرزاد شیرمحمدی، سجاد محمدنژاد، فاطمه راسخ، حمید گنجی
حروف چینی و صفحه آرایی	مصطفومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

(سامان مفتر)

«۲۵۸- گزینهٔ ۴»

ابتدا همه‌ی آن‌چه را می‌دانیم و می‌توانیم استنتاج کنیم می‌نویسیم:
اوّل، شهر سارا اراک است و کرج و تهران برای رضا و محمد است. در شانی،
شهر رضا تهران نیست، پس تکلیف شهرها معلوم است. نام غذای محمد را
نیز می‌دانیم. پس جدول مقابل را می‌توانیم رسم کنیم:
بر اساس نتایج بالا، پاسخ سؤال نخست معلوم است: قطعاً تهران به محمد
رسیده است.

غذا	شهر
کرج	رضا
اراک	سارا
قیمه	محمد
تهران	

(هوش منطقی ریاضی)

استعداد تحلیلی**«۲۵۱- گزینهٔ ۱»**

(سپهر محسن چانپور)
مسکن، محل اسکان آوارگان است و بیمارستان، محل درمان بیماران.
(هوش کلامی)

«۲۵۲- گزینهٔ ۴»

(سپهر محسن چانپور)
هر سه واژه در همه‌ی گزینه‌ها به نوعی مترادفند، یعنی هم‌معنا، اما در
گزینه‌ی «۴» «صریح» با «ایما و اشاره» هم‌معنا نیست.
(هوش کلامی)

«۲۵۳- گزینهٔ ۴»

(همیر اصفهانی)
واژه‌ی «ممل» هم‌خاتواده‌ی «ملالت» است. در متن نیز «ایجاز مخل» در
برابر «اطناب ممل» آمده‌است، یعنی «کوتاه‌گویی آسیب‌زا» در برابر
«طولانی‌گویی خسته‌کننده».
(هوش کلامی)

«۲۵۴- گزینهٔ ۳»

(همیر اصفهانی)
مبین، بیان کننده است، نمایشگر است. وجود نیز همان نشاط است و جور به
معنای ظلم، بی‌عدالتی. اما «اقتدا» یعنی «پیروی» و «اجتناب» یعنی دوری،
کناره‌گیری.

(هوش کلامی)

«۲۵۵- گزینهٔ ۲»

(همیر اصفهانی)
متن ادعا می‌کند که اسطوره‌ها بازتاب آرزوهای اقوامند، اما نه لزوماً همه‌ی
آرزوها در اسطوره‌ها دیده می‌شوند و نه این که اسطوره‌ها را در همه‌ی
زمان‌ها می‌توان نمایانگر آرزوهای همه‌ی افراد یک قوم دانست.
(هوش کلامی)

«۲۵۶- گزینهٔ ۴»

(همیر اصفهانی)
آنچه در بند پایانی می‌خوانیم، این است که اسطوره‌ها برخلاف آرمان‌شهرها
از ذهن یک فرد و دفعتاً حاصل نشده‌اند، بلکه از شهود قومند و در ذهن
مردم ماندگارند و با واقعیات سازگار، بنابراین توان بسیج توده‌های مردم را
نیز دارند.

(هوش کلامی)

«۲۵۷- گزینهٔ ۱»

(همیر اصفهانی)
در داستان تازان، یک انگلیسی‌الاصل قهرمان بلا منازع جنگلی در افریقاست.
این به نوعی تسلط‌جویی بر مردم افریقا، جانوران آن و نیز جنگل‌های آن
است. همچنین قهرمان داستان کسی است که از تمدن به دور است.
(هوش کلامی)

(سامان مفتر)

«۲۶- گزینهٔ ۳»

اگر به محمد زردچوبه رسیده باشد، جدول‌های قبلی به شکل زیر درمی‌آید:

نوشیدنی	ادویه	غذا	شخص
نوشابه	فلفل	قیمه / تن	؟
آب	زردچوبه	قیمه / تن	؟
دوغ	آویشن	قرمه‌سبزی	سارا یا رضا

واضح است که به محمد آب رسیده است.

(هوش منطقی ریاضی)

«۲۶۱- گزینهٔ ۴»

اگر به سارا دوغ رسیده باشد، جدول‌های قبلی به شکل زیر درمی‌آید:

نوشیدنی	ادویه	غذا	شخص
نوشابه	فلفل	قیمه / تن	محمد یا رضا
آب	زردچوبه	قیمه / تن	محمد یا رضا
دوغ	آویشن	قرمه‌سبزی	سارا

واضح است که به سارا قرم‌سبزی رسیده است.

(هوش منطقی ریاضی)

(فرزادر شیرمحمدی)

در خانه‌های شماره‌های ۱، ۲ و ۷، درون شکل‌ها هفت تا حیه ایجاد شده است. در خانه‌های شماره‌های ۳، ۴ و ۵ این عدد برابر پنج و در خانه‌های شماره‌های ۶، ۸ و ۹ این عدد برابر نه است.

(هوش غیرکلامی)

(فاطمه راسخ)

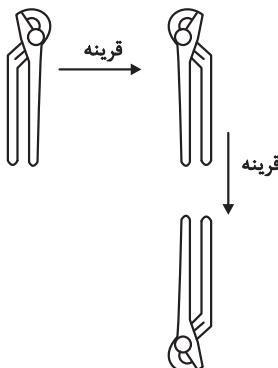
یکی از نقطه‌ها در هر سه شکل، در فضای مشترک «یکی از دایره‌ها، مستطیل، مثلث» و خارج از دایره دیگر است. نقطه دیگر نیز در فضای مشترک از «دو دایره و مثلث» است. اما دو نقطه گزینه «۲» درون مستطیل و در دیگر گزینه‌ها یکی خارج از مستطیل است.

(هوش غیرکلامی)

(سپار محمدبنادر)

(«۲۶۹ گزینه»)

تصویر در آینه و در آب وارونه و قرینه است:

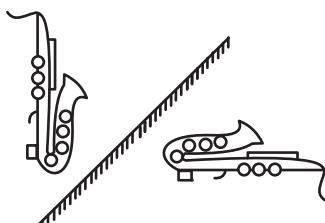

(هوش غیرکلامی)

(همید کنی)

(«۲۷۰ گزینه»)

تقارن متنظر:

(هوش غیرکلامی)

(همید اصفهانی)

در نمودار مشخص است که فعالیت‌های نظیر «بازخورد به دانش‌آموزان و دانشجویان» هزینه‌ای کم و نتیجه‌ای عالی دارد، اما هزینه کردن در موردی مثل «ساختمان مدرسه» عمل‌ای فایده و هزینه کردن برای تفکیک کامل بر اساس توانایی‌ها مضر نیز هست. با این حال نمی‌توان گفت گران‌ترین روش‌ها بی‌فایده‌ترین آن‌هاست. کاهش تعداد دانش‌آموزان هر کلاس نیز که هزینه بالایی دارد، فواید خودش را دارد، هر چند هزینه آن بسیار زیاد است.

(هوش منطقی ریاضی)

(«۲۶۲ گزینه»)

(همید اصفهانی)

همه موارد هزینه‌ای تقریباً یکسان دارند ولی نتیجه راهبردهای فراشناختی، معلم خصوصی، فعالیت‌های گروهی و راهنمایی‌های شخصی‌سازی شده ۲ ماه پیشرفت است.

(هوش منطقی ریاضی)

(«۲۶۳ گزینه»)

(فاطمه راسخ)

دایی دیگر امین براذری خواهر براذری مادری دایی امین یا عمومی تها پسردایی امین

امین پسردایی امین سه دخترعموی پسردایی امین

امین نه برادر دارد و نه پسرخاله، تنها یک پسردایی دارد. پس این پدربزرگ و مادربزرگ دو نوه پسر دارند. سه دختر دایی دیگر امین نیز دختر عمو یا دختر عمه ندارند. پس این پدربزرگ و مادربزرگ فقط همین سه نوه دختر را دارند: $2+3=5$

(هوش منطقی ریاضی)

(«۲۶۴ گزینه»)

(فاطمه راسخ)

تنها حالت ممکن این است که دو برادر با دو خواهر ازدواج کرده و یکی از آن‌ها دو دختر به نام‌های تلما و تینا داشته باشد:

برادر میلاد = میلاد
تلما ← → فرزاد ← → همسر برادر میلاد = همسر میلاد

(هوش منطقی ریاضی)

(«۲۶۵ گزینه»)

(فاطمه راسخ)

مسیر «مثلث، مریع، پنج ضلعی، شش ضلعی» در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» پاد ساعتگرد و در گزینه «۴» ساعتگرد است.

(هوش غیرکلامی)

(«۲۶۶ گزینه»)